

Vastuullisuusraportti 2022

7.3.2023

VR Groupin tarkoitus

Yhteisellä matkalla maailman parhaaksi

Sisällys

Vastuullisuustyö kantaa myös poikkeuksellisin aikoina	4	Työntekijäkokemus	31
Vastuullisuus osana liiketoimintaamme	5	Sitoumukset ja periaatteet	33
Vastuullisuuden olennaiset aiheet	5	Monimuotoisuus	33
Vuoden 2022 olennaisuusanalyysin tulokset	6	Työkyky ja -hyvinvointi	33
Vastuullisuuden johtaminen	7	Työntekijäkokemuksen avainmittarit ja tietoja henkilöstöstä	34
Vastuullisuuden osa-alueet VR Groupissa	7	Ympäristövastuu	36
Johtamistavan kuvaus	8	Ympäristötavoitteet vuosille 2021–2025	37
Arvonluontimalli	11	Päästöjen vähentäminen	38
Vastuullisuuden avainmittarit	12	Energiatehokkuuden lisääminen	40
YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja Global Compact	13	Materiaalitehokkuuden lisääminen	41
Edistyminen vastuullisuuden osa-alueilla	17	Kemikaaliturvallisuus	42
Turvallisuus	17	Ympäristöriskit ja -mahdollisuudet sekä ilmastomuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset	43
Turvallisuuden johtamistapa ja tarkoitus	17	Biodiversiteetti	43
Turvallisuuden tunnusluvut	17	Muut ympäristöaiheet	44
Turvallisuustyön kehittäminen ja tiedolla johtaminen	20	Green Bond -raportti 2022	45
Ukrainan sota ja vaikutukset VR Groupin turvallisuustoimintaan	22	Yhteiskuntavastuu	48
Asiakaslähtöisyys	24	Yhteiskuntavastuun avainmittarit	49
Asiakaslähtöisyyden mittaaminen ja avainmittarit	24	Ihmisoikeudet, korruptionvastaisuus ja lahjonnan torjunta	49
NPS ja täsmällisyys	24	Toimitusketjut	51
VR Matkustajaliikenteen asiakaslähtöisyys	26	Verojalanjälki	52
VR Transpointin asiakaslähtöisyys	27	Raportointiperiaatteet ja raportin varmennus	55
VR FleetCaren asiakaslähtöisyys	29	GRI-sisältöindeksi	56
		Riippumaton varmennusraportti	77

Vastuullisuustyö kantaa myös poikkeuksellisia aikoja

Vuonna 2022 me VR Groupissa juhlimme 160-vuotista taivalta. Samaan aikaan globaalit tapahtumat herättivät huolia ja aiheuttivat suurta epävarmuutta. Koronapandemia oli yhä alkuvuoden aikana vahvasti läsnä vaikuttaen ihmisten matkustuskäyttäytymiseen. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan helmikuun lopussa järkytti maailmalla laajasti ja kosketti myös meitä VR Groupissa suuresti. Sodan konkreettiset vaikutukset VR Groupiin ovat olleet hyvin laajamittaisia. Sen lisäksi, että liikenne Suomen itärajalta ajettiin alas, näkyivät poikkeuksellisen korkeat energianhinnat ja yleinen kustannustason nousu myös VR Groupin tuotantokustannusten nousuna.

Kaiken tämän keskellä vastuullisuuden merkitys strategian ytimessä on korostunut entisestään, ja olemme jatkaneet systemaattista työtä sen eteen. Meillä VR Groupissa vastuullisuuden olennaisimmat osa-alueet ovat turvallisuus, asiakaslähtöisyys, työntekijäkokemus, ympäristövastuu ja yhteiskuntavastuu.

Vuonna 2022 jatkoimme panostamista joukkoliikenteen terveysturvallisuuteen, mahdollistimme edullisen matkustamisen poikkeuksellisesta inflaatiosta huolimatta ja loimme korvaavia kuljetusketjuja yhteistyössä teollisuuden asiakkaiden kanssa. Näin olemme omalta osaltamme olleet varmistamassa, että Suomen teollisuuden logistiikka hoituu sujuvasti poikkeusoloissakin ja että ympäristöystävällinen joukkoliikenne on kuluttaja-asiakkaille mielekäs tapa liikkua. Olemme ilolla saaneet seurata matkustuksen palautumista erityisesti kotimaan kaukoliikenteessä koronapandemian vähitellen hellittäessä. Uskomme, että panostuksemme asiakaskokemukseen ovat siivittäneet palautumista, joka huipentui heinäkuun historialliseen matkamääräennätykseen (1,4 milj. matkaa). Työmme onnistumisesta kertoo myös se, että suuren yleisön mielikuva VR Groupin vastuullisuudesta vahvistui vuoteen 2021 verrattuna.

Poikkeuksellisen toimintaympäristön lisäksi vuosi 2022 oli meille historiallinen myös muista syistä. Heinäkuun alusta saimme 3 200 uutta kollegaa, kun Arriva Sverige AB siirtyi VR Groupin omistukseen ja sai uuden nimen VR Sverige. Näin laajensimme toimintaamme Ruotsin sopimusliikenteeseen. Yrityskauppa avaa meille uusia mahdollisuuksia myös vastuullisuustyön saralla. Pääsemme kasvattamaan kädenjälkeämme ympäristöystävällisen joukkoliikenteen markkinassa ja etujoukoissa vaikuttamaan Ruotsin linja-autoliikenteen sähköistämiseen. Ruotsin yhtiön integraatiotyö on yhä kesken, minkä vuoksi tämä raportti kattaa Ruotsin tiedot siinä laajuudessa, mikä on mahdollista ja kohtuullista tässä aikataulussa yrityskaupan toteutumisen jälkeen.

Yrityskaupan myötä vuosi 2022 oli luonteva aika lähteä panostamaan johtamisen kehittämiseen ja arvopohjaisen kulttuurin vahvistamiseen yhteistyössä Suomen ja Ruotsin henkilöstön kanssa – tätä työtä jatkamme myös tulevana vuosina. Ensimmäisenä vaiheena monivuotisella arvomatkallemme kirkastimme yhteiset arvot laajasti henkilöstöä osallistaen. Yhteistyön tuloksena syntyneet arvomme ovat: Välitämme, Teemme yhdessä ja Pyrimme parempaan.

Vuonna 2022 laskimme liikkeelle ensimmäisen vihreän joukkovelkakirjalainan. Liikkeeseenlaskusta saadut varat käytämme hankkeisiin ja projekteihin, jotka noudattavat VR Groupin vihreän rahoituksen viitekehystä. Hankkeet sisältävät investointeja puhtaaseen liikenteeseen, uusiutuvan energian projekteihin ja VR Groupin omistamien tai hallinnoimien rakennusten energiatehokkuuteen. Näin edistämme tavoitetta lieventää maailmanlaajuisia ilmastonmuutosta vähentämällä kasvihuonekaasupäästöjä, tuottamalla uusiutuvaa energiaa ja säästämällä energiaa.

Vaikka mennyt vuosi oli raskas ja vaikea niin henkilökunnallemme kuin asiakkaillemmekin, olemme äärettömän iloisia voidessamme todeta, että me VR Groupissa olemme tehneet paljon vastuullisia ja merkittäviä asioita. Olemassaolomme tarkoitus ”Yhteisellä matkalla maailman parhaaksi” on juuri nyt entistäkin ajankohtaisempi ja tärkeä ydin kaikelle tekemisellemme myös jatkossa.

Elisa Markula

Toimitusjohtaja

Maria Kuivaniemi

Johtaja, vastuullisuus

Vastuullisuus osana liiketoimintaamme

VR Group pyrkii olemaan vastuullisen liiketoiminnan edelläkävijä ja auttamaan asiakkaitaan ja sidosryhmiään saavuttamaan kestävä kehityksen tavoitteitaan. Ajattelemme vastuullisuutta vahvasti kädenjäljen kautta, mitä kuvastaa myös VR Groupin tarkoitus ”Yhteisellä matkalla maailman parhaaksi” – samalla, kun VR Group kehittää omaa toimintaansa uudelle tasolle, rakennamme myös kestävämpää yhteiskuntaa. VR Group on sitoutunut Suomen hallituksen asettamaan tavoitteeseen, jonka mukaisesti Suomi on hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen pian sen jälkeen.

VR Group on Suomen teollisuuden tukijalka ja mahdollistaa kuluttaja-asiakkaille sujuvan liikkumisen – heinäkuusta 2022 eteenpäin myös Ruotsin sopimusliikenteessä. Kehittämällä toimintaamme asiakaslähtöisesti pyrimme olemaan asiakkaidemme ensisijainen valinta ja näin saamaan yhä suuremman osan ihmisistä ja tavarasta raiteille. Rautatieliikenne on lähtökohtaisesti ympäristöystävällinen ja energiatehokas liikennemuoto, joten raideliikenteen kulkumuoto-osuuden kasvaessa ilmasto hyötyy.

Vastuullisuuden olennaiset aiheet

Päivitimme vastuullisuuden olennaiset aiheet vuoden 2022 lopussa. Vuoden 2022 vastuullisuusraportti on kuitenkin tehty vielä aikaisemman olennaisuusanalyysin pohjalta, jonka mukaan VR Groupin vastuullisuuden keskeiset osa-alueet ovat ympäristövastuu, turvallisuus, asiakaslähtöisyys, työntekijäkokemus ja yhteiskuntavastuu. Olennaisen aiheiden päivitys toi ilmi, että raportointimme olennaisista aiheista koetaan kattavaksi. Tunnistimme kuitenkin tarpeen uudistaa raportointiamme jatkossa ryhmittelemällä olennaisia aiheita uudella tavalla ja tuomalla selkeämmin esille vastuullisuuden strategiset prioriteetit. Tulemme käsittelemään nämä prioriteetit kattavammin vuoden 2023 raportilla.

Arvioimme seuraavan sivun taulukossa kuvatut vastuullisuuden olennaiset aiheet GRI 2021 Olennaisen vaikutusten määrittelyprosessin vaihekohtaisten ohjeiden mukaisesti. Järjestimme työpajoja, sidosryhmäkyselyn sekä sidosryhmähaastatteluita, joilla osallistimme eri sidosryhmien edustajia. Koska kirkastimme VR Groupin arvot vuoden 2022 aikana laajasti henkilöstöä osallistavalla prosessilla, hyödynsimme olennaisuusanalyysissä myös arvotyön aikana esiin nousseet vastuullisuusteemat. Sidosryhmiltä nousseet näkemykset loivat pohjan olennaisen aiheiden valinnalle ja priorisoinnille. Vastuullisuuden olennaiset aiheet hyväksyy sekä VR Groupin johtoryhmä että hallitus.

Kuten olennaisuusanalyysikin osoitti, on VR Groupin toiminnalla mahdollisesti sekä suoria että epäsuoria vaikutuksia eri ryhmien ihmisoikeuksiin. Suorat vaikutukset liittyvät henkilökuntaamme ja asiakkaisiimme, epäsuorat liiketoimintasuhteiden kautta hankintaketjuihin. Merkitykseltään suurimmat suorat ihmisoikeusvaikutukset liittyvät asiakkaidemme ja henkilöstömme turvallisuuteen. Teemme jatkuvaa ja systemaattista turvallisuustyötä tämän eteen. Asiakkaidemme ja henkilökuntamme syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus ovat myös mahdollisia suoria ihmisoikeusvaikutuksiamme. Kunnioitamme työntekijöidemme oikeutta ammatilliseen järjestäytymiseen, emmekä hyväksy minkäänlaista syrjintää tai häirintää. Panostamme tasavertaisen matkustamisen mahdollistamiseen, esimerkiksi kehittämällä jatkuvasti fyysisten ja digitaalisten palvelujemme esteettömyyttä.

Vuoden 2022 olennaisuusanalyysin tulokset (1)

● Erittäin korkea merkittävyys ● Korkea merkittävyys ● Kohtalainen merkittävyys

Teemat ja vaikutukset

Ympäristö

Ilmastonmuutos

- Oman toiminnan hiilikädenjälki (2)
- Päästöttömän energian käyttö ja energian kulutus
- Oman toiminnan hiilijalanjälki

Luonnon monimuotoisuus ja materiaalien käyttö

- Materiaalien ja luonnonvarojen käyttö
- Luonnon monimuotoisuuden tukeminen ja ympäristönsuojelu (2)
- Kiertotalouden tukeminen
- Jätteiden hallinta

Muut ympäristövaikutukset

- Ympäristövahingot ja -vuodot

Sosiaalinen

Turvallisuus

- Liikenneturvallisuus
- Asiakkaiden turvallisuus
- Työterveys ja -turvallisuus

Omat työntekijät

- Henkilöstön monimuotoisuus ja osallistaminen
- Työntekijöiden oikeudet (2)
- Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Palveluiden loppukäyttäjät

- Kokonaispalvelun kehitys (esim. innovatiiviset uudet ratkaisut, digitaalinen kehitys)
- Asiakaslähtöisyys
- Vastuullinen hinnoittelu
- Asiakkaiden datan yksityisyys

Ihmisoikeudet

- Ihmisoikeudet omassa toiminnassa ja arvoketjussa (2)
- Palveluiden saavutettavuus ja esteettömyys

Hallinto

Yhteiskunnallinen merkittävyys

- Teollisuuden toimitusvarmuuden varmistaminen (2)
- Datan turvallisuus ja tietoturva
- Työllistäminen
- Toimitusketjun hallinta

Hyvä hallintotapa

- Oikeudenmukaiset ja läpinäkyvät liiketoimintakäytännöt
- Kilpailunvastaisen toiminnan kitkeminen
- Korruption ja lahjonnan vastainen toiminta
- Verojalanjälki

(1) Vaikutukset, joiden painoarvo on vähintään kohtalainen.

(2) Uusi tai tarkennetumpi aihe olennaisuuslistalla.

Vastuullisuuden johtaminen

Vastuullisuuden johtamisen järjestämisestä ja integroimisesta osaksi VR Groupin liiketoimintaa vastaa VR-Yhtymän hallitus, joka hyväksyy VR Groupin toimintaperiaatteet ja keskeiset toimintaa ohjaavat politiikat. Vastuullisuus on olennainen osa VR Groupin strategiaa. Vastuullisuus ja sitä ohjaavat politiikat ja sitoumukset on integroitu päivittäiseen liiketoimintaan, ja sen toteutumista arvioidaan johdonmukaisesti päätöksenteossa VR Groupin kaikilla osa-alueilla.

VR Groupin johtoryhmä ohjaa ja seuraa strategisesti keskeisimpien vastuullisuuden hankkeiden kehittymistä. Liiketoimintayksikköjen johtajat vastaavat vastuullisuuden osa-alueita koskevien tavoitteiden ja erillisten vastuullisuushankkeiden toteutuksesta omissa organisaatioissaan. Liiketoimintokohtaiset vastuullisuuden päätökset tehdään liiketoimintayksiköissä. Vastuullisuustyötä, jota johdetaan VR Groupin liiketoimintayksiköissä, tukevat vastuullisuuden eri osa-alueilla vastuullisuusorganisaatio, HR-organisaatio ja turvallisuusorganisaatio, jotka osaltaan raportoivat johtoryhmälle. VR Groupin ylin johto tuo hallitukselle tiedoksi ja käsiteltäväksi keskeisimmät vastuullisuusvaikutukset sekä vastuullisuuden toteutumisen seurannan.

Vastuullisuuden osa-alueet otetaan huomioon VR Groupin palkitsemisjärjestelmissä. Keskeisenä mittarina on oman toiminnan korkea turvallisuustaso, joka on palkitsemisen perusteena kaikille työntekijöille. Seuraavan sivun taulukossa on koostettu vastuullisuuden johtamistapa osa-alueittain.

Vastuullisuuden osa-alueet VR Groupissa

Turvallisuus

Asiakaslähtöisyys

Työntekijäkokemus

Ympäristövastuu

Yhteiskuntavastuu

Johtamistavan kuvaus ⁽¹⁾

VR Groupin keskeiset osa-alueet

osa-alueet	Turvallisuus	Asiakaslähtöisyys	Työntekijäkokemus	Ympäristövastuu	Yhteiskuntavastuu
Johtamistapa ja tarkoitus	Sivu 17	Sivu 24	Sivu 31	Sivu 36	Sivu 48
	Kunkin vastuullisuuden osa-alueen johtamistavan tarkoitus on luoda parhaat edellytykset organisaatiomme vastuullisuuslupausten toteuttamiselle, kestävän kehityksen tavoitteiden (2) edistämiseksi ja tavoitteiden saavuttamiselle. Riskienhallinta kuvattu Selvityksessä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sivulla 5.				
Tavoitteet ja mittarit	Strategiakauden tavoitteet: - Poikkeamataajuus-tavoite 2026 on 12 - Tapaturmataajuus-tavoite 2026 on 5			Ympäristötavoitteet 2021–2025 kuvattu sivulla 37	
	Vastuullisuuden olennaiset mittarit kuvattu taulukossa sivulla 12.				
Palautemekanismit	Turvallisuushavainnot sekä poikkeama- ja tapaturmailmoitukset	Asiakaskyselyt ja -tutkimukset	Henkilöstökyselyt	Ympäristöturvallisuuden poikkeamien havainnot, raportointi ja tutkinta	Whistleblowing-kanava
	Poikkeamien ja tapaturmien tutkinta	Asiakassuosittelu-indeksi (3)	Kehityskeskustelut		Whistleblowing-kanavan kautta vastaanotettujen ja käsiteltyjen tapauksien raportointi
		Asiakaspalautteet	Tiimi- ja yksikköpalaverit	Auditoinnit	
	Turvallisuusauditoinnit ja riskienarvioinnit				
	Henkilöstöä osallistavat turvallisuustoimikunnat ja -työryhmät		Sidosryhmäyhteistyö esim. vammaisjärjestöjen kanssa		

(1) Kuvaa vastuullisuuden johtamista VR Groupissa pois lukien VR Sverige, jonka integraatio on yhä kesken raportin julkaisuajanhetkenä.

(2) Sustainable Development Goals, SDG.

(3) Net Promoter Score, NPS.

Johtamistavan kuvaus

VR Groupin keskeiset osa-alueet

	Turvallisuus	Asiakaslähtöisyys	Työntekijäkokemus	Ympäristövastuu	Yhteiskuntavastuu
Epäkohtiin puuttuminen	Turvallisuuteen liittyvää tietoa kerätään tietojärjestelmään, joka ohjaa turvallisuushavainnot ja -poikkeamat esihenkilöiden ja asiantuntijoiden käsittelyyn. Ilmoitusten perusteella määritetään toimenpiteet, joiden toteuttamista seurataan systemaattisesti. Esihenkilöt vastaavat vakavien poikkeamien sekä tapaturmien tai merkittävien läheltä piti -tilanteiden tutkinnasta. Säännöllisesti kokoontuvien eri turvallisuuden osa-alueiden työryhmien lisäksi henkilöstö osallistuu turvallisuuden kehittämiseen mm. riskienarvioinneissa, turvallisuustuokioissa, havainnointikierroksilla sekä poikkeamien ja tapaturmien selvittämisessä.	Asiakaskyselyiden ja -tutkimusten sekä asiakassuositteluindeksin (NPS) tulokset analysoidaan, ja niiden perusteella suunnitellaan ja toteutetaan kehitystoimenpiteet. Pääpaino on vaikuttavimmissa ja asiakkaille merkityksellisimmässä toimenpiteissä. Kaikki asiakaspalautteet käydään läpi ja niihin vastataan, mikäli palaute sitä edellyttää.	Tiimi- ja yksikkökohtaiset kehityskohteet valitaan tiimin tai yksikön sisällä henkilöstökyselyn tulosten perusteella. Kehityskohteille nimetään omistaja, ja ne kirjataan järjestelmään, josta niiden toteutusta seurataan. Kehityskeskusteluissa esiin nousseet asiat tallennetaan henkilötietojärjestelmään, ja niiden toteutumista seurataan esihenkilön ja työntekijän välisissä tapaamisissa sekä vuosittaisissa kehityskeskusteluissa. Tiimi- ja yksikköpalavereista tehdään pääsääntöisesti muistiot, joiden perusteella kehityskohteita seurataan.	Ympäristöhavainnot ja -poikkeamat dokumentoidaan tietojärjestelmään, joka ohjaa ilmoitukset esihenkilöiden ja asiantuntijoiden käsittelyyn. Ilmoitusten perusteella määritetään toimenpiteet, joiden toteutumista seurataan systemaattisesti. Asiakaspalautteet käsitellään tapauskohtaisesti.	Kaikista hyväksytyistä, väitettyä väärinkäytöstä koskevista ilmoituksista tehdään perusteellinen tutkimus. Kaikki ilmoitukset käsitellään luottamuksellisesti.

Johtamiskäytäntöjen arviointi

Arvioimme käytäntöjämme tavoitteita vasten suoriutumisen ja sidosryhmäpalatteen perusteella. Teemme sekä sisäisiä että ulkoisia auditointeja arvioidaksemme toimintamallejamme.

Johtamistavan kuvaus

VR Groupin keskeiset osa-alueet

Politiikat ja sitoumukset (4)

Turvallisuus

Asiakaslähtöisyys

Työntekijäkokemus

Ympäristövastuu

Yhteiskuntavastuu

Turvallisuusstrategia

VR-konsernin
rautatieturvallisuuden
johtamisjärjestelmä

Rataverkon haltijan
turvallisuus-
johtamisjärjestelmä

VR-konsernin
tietoturvapoliittika

Tietoturvan
johtamisjärjestelmä

VR-konsernin
hyvinvointi-, terveys- ja
työturvallisuustoiminnan
johtamisjärjestelmä

Tasa-arvo- ja yhden-
vertaisuussuunnitelma

Ohjeistus häirinnän ja
muun epäasiallisen
kohtelun ehkäisyyn

Hyvinvointi-,
työterveys- ja
työturvallisuustoiminnan
johtamisjärjestelmä

Eettiset toimintaohjeet

Ympäristöjärjestelmä

Ympäristötoiminnan
periaatteet

Eettiset toimintaohjeet

Eettiset ehdot
kumppaneille

Hankintaohje

Toimintaamme ohjaavat YK:n kestävä kehityksen tavoitteet.

VR Group liittyi YK:n Global Compact -aloitteeseen 2020 ja on sitoutunut omaksumaan, tukemaan ja toteuttamaan aloitteen kymmentä periaatetta. VR Groupin toiminnan lähtökohdat noudattavat näitä kymmentä periaatetta, ja raportoimme edistymisestä ensimmäisen kerran kesällä 2021.

VR Groupissa noudatetaan kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistusta työelämän perusoikeuksista, ILO:n yleissopimuksia pakkotyön poistamisesta, lapsityön kieltämisestä, syrjinnän poistamisesta ja työntekijöiden järjestäytymisvapaudesta sekä ILO:n yleissopimuksia työajoista, työturvallisuudesta ja työterveydestä.

VR Group on allekirjoittanut FIBS:in monimuotoisuussitoumuksen.

VR Groupilla on riskienhallintapolitiikka, sisältäen riskienhallinnan periaatteet, tavoitteet, vastuut ja noudatettavat toimintatavat.

(4) Koskevat kaikkia VR Groupiin kuuluvia yhtiöitä; kaikki keskeiset politiikat hyväksyy VR Groupin hallitus. Ympäristötoiminnan periaatteet on hyväksynyt VR Groupin johtoryhmä.

Arvonluontimalli

Tärkeimmät resurssimme

Ihmiset

- Ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö, 6 846 henkilötyövuotta
- Asiakkaat, yhteistyökumppanit ja alihankkijat

Aineettomat resurssit

- Brändi ja maine: Suomen 5. vastuullisin brändi
- Asiakastieto ja sen hyödyntäminen
- Kuljetus- ja liikennesuunnittelu-osaaminen
- Kunnossapitokyvykkyudet
- Ympäristö-, työterveys- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmät
- Sidosryhmäverkostot

Taloudelliset resurssit

- Tase 2 365 milj. euroa
- Omavaraisuusaste 53,5 %

Tuotannolliset resurssit

- Liikenteen kalusto
- Kiinteistöt
- Kunnossapidon tuotantontekijät
- Tietojärjestelmät ja sovellukset

Ulkoiset resurssit

- Ostot ja investoinnit
- Tavarantoimittajat
- Omistaja Suomen valtio

Luonnonvarat

- 100 % käytetystä sähköstä tuotettu uusiutuvalla energialla

VR Groupin toiminta

Liiketoimintamme ydin on tarjota asiakkaille korkealaatuisia ja vastuullisesti tuotettuja matkustamisen ja logistiikan palveluja sekä raidekaluston kunnossapitoa. Toimimme pääasiassa Suomessa ja Ruotsissa. Toiminta Venäjällä ajettiin alas vuoden 2022 aikana.

Olemassaolomme tarkoitus – Yhteisellä matkalla maailman parhaaksi

Liiketoiminta perustuu kolmeen liiketoiminta-alueeseen

VR Matkustajajunaliikenne, Pohjolan Liikenteen bussi-liikenne, Tampereen Ratikan operointi, ravintola-palvelut sekä bussi- ja raideliikenne Ruotsissa

VR Transpoint Rautatie- ja maantielogistiikka

VR FleetCare Raidekaluston kunnossapito- ja elinkaari palvelut

Liiketoiminta tuotti vuonna 2022

75,7 miljoonaa matkaa junilla Suomessa
41,6 miljoonaa matkaa linja-autoilla Suomessa
29,3 miljoonaa matkaa junilla Ruotsissa (07-12/2022) (1)
36,0 miljoonaa matkaa linja-autoilla Ruotsissa (07-12/2022)
11,5 miljoonaa matkaa Tampereen Ratikalla
29,7 miljoonaa tonnia rahtia junilla
4,7 miljoonaa tonnia rahtia maanteilla

Kaluston kunnossapitoa, kiinteistöjen kehittämistä ja ylläpitoa

Kädenjälki

VR Groupin olemassaolon vaikutuksesta liikenteen kasvihuonekaasupäästöt ovat n. 0,5 miljoonaa tCO₂e pienemmät, mikä vastaa kahden Vaasan kokoisen kaupungin päästöjä

VR Groupin toimintaa ohjaavat **YK:n kestävä kehityksen tavoitteet** ja **valtion omistajaohjauksen tavoitteet**: ”Jokaisen valtionyhtiön perusarvona on oltava yhteiskuntavastuu. Päätöksenteossa huomioitava toiminnan taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset vaikutukset. Suomi on hiilineutraali vuonna 2035 ja hiilinegatiivinen pian sen jälkeen.”

(1) Luvuista puuttuu Östgötapendeln-matkamäärät, joita ei ole saatavilla

Tuotokset ja vaikutukset

Asiakkaille

- Ihmisten ja tavaroiden liikkuminen
- Saavutettava ja yhdenvertainen liikennemuoto
- Teollisuuden kilpailukyvyyn edistäminen

Työntekijöille

- Merkityksellinen työ
- Toimeentulo
- Työturvallisuus ja hyvinvointi

Yhteiskunnalle

- Verot, osingot ja muut maksut valtiolle
- Huoltovarmuuden ylläpitäminen
- Maksut toimittajille ja yhteistyökumppaneille
- Epäsuorat vaikutukset kolmansille osapuolille
- Liikennejärjestelmän kehittäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa

Ympäristölle

- Liikenteen päästöjen väheneminen ja kansallisten ilmastotavoitteiden edistäminen
- Vähäpäästöiset palvelut
- Kiertotalouden edistäminen ja materiaalitehokkuus

Vastuullisuuden avainmittarit

Vastuullisuuden osa-alue ja vastuullisuuslupaus	Avainmittarit (1)	2022	2021	2020
Turvallisuus	Rautatieturvallisuuspoikkeamataajuus (1/milj. työtuntia)	23,3	28,9	22,5
Viemme ihmiset ja tavarat turvallisimmin perille – turvallisuus on tapamme toimia	Tapaturmataajuus (1/milj. työtuntia)	8,6	9,2	7,6
Asiakaslähtöisyys	Asiakassuositteluindeksi (NPS), kaukoliikenne	42	39	36 (2)
Olemme asiakkaidemme ensisijainen valinta	Asiakassuositteluindeksi (NPS), lähiliikenne	23	9	11 (2)
	Asiakassuositteluindeksi (NPS), logistiikka	12	27	33
	Asiakassuositteluindeksi (NPS), kunnossapito	11	-4	17
	Täsmällisyys, kaukoliikenne, % (3)	82,6	86,9	88,6
	Täsmällisyys, lähiliikenne, %	94,7	92,6	96,6
	Täsmällisyys, rautatielogistiikka, %	89,4	87,1	90,4
	Kaukoliikenteen asiakastäsmällisyys, % (3)	81,2	85,4	85,6
Työntekijäkokemus	Sairauspoissaolot, %	4,8	4,6	4,4
Rakennamme yhdessä innostavan työpaikan, jossa jokaisella on hyvä olla	Henkilöstötyytyväisyys, suosittelevat, asteikko 1–4	2,8	2,4	2,7
	Henkilöstötyytyväisyys, fiilis, asteikko 1–4	- (4)	2,4	2,5
	Henkilöstötyytyväisyys, esihenkilöindeksi, asteikko 1–4	3,4	3,1	3,2
Ympäristövastuu	CO ₂ e-päästöintensiteetti, matkustajajunaliikenne (g/hkm) (5)	1,5	2,2	2,3
Pienennämme liikenteen ympäristövaikutuksia ja yhteiskunnan hiilijalanjälkeä	CO ₂ e-päästöintensiteetti, rautatielogistiikka (g/tkm) (5)	5,7	5,4	5,4
	Energiatehokkuus, matkustajajunaliikenne (Wh/hkm)	85,3	133,6	135,7
	Energiatehokkuus, rautatielogistiikka (Wh/tkm)	47,5	45,5	44,7
	Kierrätysaste (%)	41	65	65
	Kemikaalivuodot (kpl)	0	0	3
Yhteiskuntavastuu	Matkamäärät, henkilöliikenne, milj. matkaa (6)	194,1	83,9	88,6
Kasvatamme yhteiskunnan hyvinvointia	Kuljetetut tonnit, tavaraliikenne, milj. tonnia	34,4	42,7	41,5
	Verojalanjälki, maksetut ja tilitettävät verot yhteensä M€ (7)	117,6	95,0	7,0

(1) VR Sverige sisältyy lukuihin vain niiltä osin kuin on erikseen mainittu.

(2) Mittaustapa muuttunut 2021, taulukossa ilmoitettu vertailukelpoiset, uuden mittaustavan mukaiset luvut.

(3) Täsmällisyysprosentti mittaa, kuinka usein juna on saapunut perille aikataulun mukaisesti. Asiakastäsmällisyysprosentti mittaa, kuinka moni asiakas on päässyt perille aikataulun mukaisesti.

(4) Ei mitattu vuonna 2022.

(5) Henkilökilometri (henkilökilometri, hkm) on mittayksikkö matkustajaliikenteen suoritteelle, 1 hkm = yhden henkilön kulkema yhden kilometrin matka. Tonnikilometri (tonnikilometri, tkm) on mittayksikkö tavaraliikenteen suoritteelle, 1 tkm = yksi tonni tavaraa kuljetetaan yhden kilometrin matkan.

(6) Sis. VR Sverige 1.7. 2022 lähtien.

(7) Sisältäen kaikki verot, vuonna 2022 Suomeen maksettu 91,1 M€.

YK:n kestävän kehityksen tavoitteet ja Global Compact

VR Groupin vastuullisuustyö rakentuu YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden varaan. Vuonna 2020 liityimme niitä tukevaan Global Compact -aloitteeseen, jolla ilmaisemme tukemme ihmisoikeuksien, työelämän sääntöjen, ympäristönsuojelun ja korruptionvastaisen toiminnan edistämiseen.

Päätavoitteet VR Groupille

13 ILMASTOTEKOJA 	Toimia kiireellisesti ilmastomuutosta ja sen vaikutuksia vastaan	8 IHMISARVOISTA TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA 	Edistää kaikkia koskevaa kestävää talouskasvua, täyttää ja tuottavaa työllisyyttä sekä säällisiä työpaikkoja	9 KESTÄVÄÄ TEOLLISUUTTA, INNOVAATIOITA JA INFRASTRUKTUUREJA 	Rakentaa kestävää infrastruktuuria sekä edistää kestävää teollisuutta ja innovaatioita
10 ERIARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN 	Vähentää eriarvoisuutta maiden sisällä ja niiden välillä	11 KESTÄVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT 	Taata turvalliset ja kestävät kaupungit sekä asuinyhdyskunnat	17 YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS 	Tukea vahvemmin kestävän kehityksen toimeenpanoa ja globaalia kumppanuutta

Toissijaiset tavoitteet, jotka tukevat päätavoitteiden saavuttamista

7 EDULLISTA JA PUHDASTA ENERGIAA 	Varmistaa edullinen, luotettava, kestävä ja uudenaikainen energia kaikille	12 VASTUULLISTA KULUTTAMISTA 	Varmistaa kulutus- ja tuotantotapojen kestävyys	16 RAUHA, OIKEUDENMUKAISUUS JA HYVÄ HALLINTO 	Edistää rauhanomaisia yhteiskuntia ja taata kaikille pääsy oikeuspalveluiden pariin, rakentaa tehokkaita ja vastuullisia instituutioita kaikilla tasoilla
--	--	--	---	--	---

Vastuullisuuden
osa-alue

Olennaisimmat YK:n määrittelemät alatavoitteet

Esimerkkejä VR Groupin toiminnasta
tavoitteiden edistämiseksi

Turvallisuus

11.2 Taata vuoteen 2030 mennessä kaikille turvallinen, edullinen, luotettava ja kestävä liikennejärjestelmä, parantaa liikenneturvallisuutta erityisesti lisäämällä julkista liikennettä ja kiinnittämällä erityistä huomiota huono-osaisten, naisten, lasten, vammaisten ja ikääntyneiden tarpeisiin.

8.8 Suojata työelämän oikeuksia ja taata turvallinen työympäristö kaikille työntekijöille, mukaan lukien siirtotyöläisille, erityisesti naisille ja epävarmassa työsuhteessa oleville.

Turvallisuusjohtaminen

VR Groupin tarjoama joukkoliikenne, erityisryhmien huomiointi sen kehittämisessä

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Asiakslähtöisyys

9.1 Kehittää laadukasta, luotettavaa ja kestävästä infrastruktuuria, kuten alueellista ja rajat ylittävää infrastruktuuria, taloudellisen kehityksen ja ihmisten hyvinvoinnin tueksi panostamalla sen edulliseen ja yhtäläiseen saantiin kaikille.

10.3 Taata yhtäläiset mahdollisuudet ja vähentää eriarvoista kohtelua muun muassa poistamalla syrjinnän mahdollistavat lait, politiikat ja käytännöt sekä edistämällä asianmukaista lainsäädäntöä, politiikkoja ja toimenpiteitä.

11.2 Taata vuoteen 2030 mennessä kaikille turvallinen, edullinen, luotettava ja kestävä liikennejärjestelmä, parantaa liikenneturvallisuutta erityisesti lisäämällä julkista liikennettä ja kiinnittämällä erityistä huomiota huono-osaisten, naisten, lasten, vammaisten ja ikääntyneiden tarpeisiin.

Sidosryhmäyhteistyö, osallistuminen kestävä liikennejärjestelmän kehittämiseen.

Alueellisen saavutettavuuden ja tasa-arvon edistäminen liikennettä ylläpitämällä

VR Groupin tarjoama joukkoliikenne, erityisryhmien huomiointi sen kehittämisessä

Työntekijäkokemus

8.5 Saavuttaa vuoteen 2030 mennessä täysi ja tuottava työllisyys ja säällinen työ kaikille, mukaan lukien nuorille ja vammaisille, sekä sama palkka samanarvoisesta työstä.

8.8 Suojata työelämän oikeuksia ja taata turvallinen työympäristö kaikille työntekijöille, mukaan lukien siirtotyöläisille, erityisesti naisille ja epävarmassa työsuhteessa oleville.

10.2 Edistää vuoteen 2030 mennessä kaikkien sosiaalista, taloudellista ja poliittista osallistumista ja kannustaa siihen iästä, sukupuolesta, vammaisuudesta, rodusta, etnisyydestä, alkuperästä, uskonnosta, taloudellisesta tai muusta asemasta riippumatta.

10.4 Toteuttaa erityisesti finanssipoliittisia, palkkaan ja sosiaaliturvaan liittyviä käytäntöjä ja edistää tasa-arvoa asteittain.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Johtamisen kehittäminen

Vastuullisuuden
osa-alue

Olennaisimmat YK:n määrittelemät alatavoitteet

Esimerkkejä VR Groupin toiminnasta
tavoitteiden edistämiseksi

Ympäristövastuu

- 13.1** Parantaa kaikkien maiden kykyä sopeutua ilmastoon liittyviin riskitekijöihin ja luonnonkatastrofeihin.
- 7.3** Tuplata vuoteen 2030 mennessä energiatehokkuuden maailmanlaajuinen parantumisvauhti.
- 12.2** Saavuttaa vuoteen 2030 mennessä luonnonvarojen kestävä ja tehokas käyttö.
- 12.3** Puolittaa vuoteen 2030 mennessä maailmanlaajuinen ruokajätteen määrä jälleenmyyjä- ja kuluttajatasolla sekä vähentää ruokahävikkiä tuotanto- ja jakeluketjuissa sadonkorjuun jälkeinen hävikki mukaan lukien.
- 12.4** Varmistaa vuoteen 2020 mennessä ympäristön kannalta kestävä kemikaalien ja jätteiden käsittely niiden koko elinkaaren ajan sovittujen kansainvälisten toimintakehysten mukaisesti ja vähentää merkittävästi niiden vapautumista ilmaan, veteen tai maahan, jotta haitalliset vaikutukset terveyteen ja ympäristöön voidaan minimoida.
- 12.5** Vähentää vuoteen 2030 mennessä merkittävästi jätteiden syntymistä ennaltaehkäisyn, kierrätyksen ja uudelleenkäytön keinoin.

Omat ympäristötavoitteet energiatehokkuuden lisäämiseksi, päästöjen vähentämiseksi, materiaalitehokkuuden lisäämiseksi ja kemikaaliturvallisuuden parantamiseksi

Rautatieliikenteen liikennemuoto-osuuden kasvattaminen

Toimittajien sitouttaminen ympäristöasioiden jatkuvaan parantamiseen

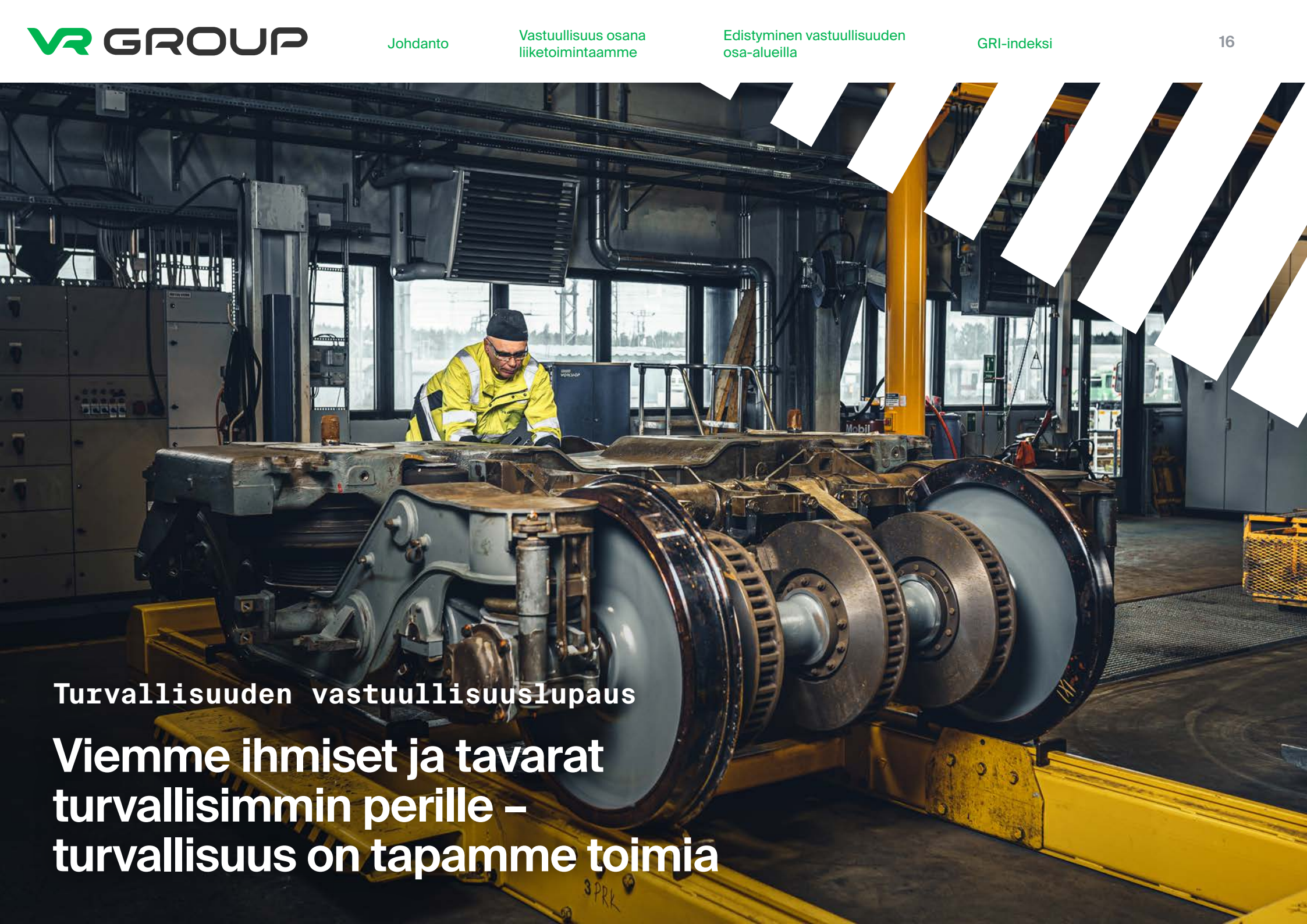
Yhteiskuntavastuu

- 17.16** Tehostaa kestävä kehityksen globaalia kumppanuutta ja täydentää sitä useiden sidosryhmien kumppanuuksilla, jotka jalkauttavat ja jakavat tietoja, asiantuntemusta, teknologiaa ja rahoitusresursseja kestävä kehityksen tavoitteiden tueksi kaikissa maissa, erityisesti kehitysmaissa.
- 8.4** Parantaa vuoteen 2030 saakka asteittain maailmanlaajuisia resurssitehokkuutta kulutuksessa ja tuotannossa ja pyrkiä erottamaan talouskasvu ja ympäristön pilaantuminen toisistaan kestävä kulutusta ja tuotantoa koskevan kymmenvuotisen ohjelmakehityksen mukaisesti, kehittyneet valtiot eturintamassa.
- 9.1** Kehittää laadukasta, luotettavaa ja kestävä infrastruktuuria, kuten alueellista ja rajat ylittävää infrastruktuuria, taloudellisen kehityksen ja ihmisten hyvinvoinnin tueksi panostamalla sen edulliseen ja yhtäläiseen saantiin kaikille.
- 9.4** Uudistaa vuoteen 2030 mennessä infrastruktuuria ja jälkiasennusaloja kestävä kehityksen mukaisiksi, tehostaa resurssien käyttöä ja lisätä puhtaiden sekä ympäristöystävällisten teknologioiden ja tuotantoprosessien käyttöönottoa jokaisen maan omien valmiuksien mukaisesti.
- 16.5** Vähentää merkittävästi korruptiota ja lahjontaa kaikissa muodoissaan.
- 16.7** Varmistaa joustava, kaikkia koskeva, osallistava ja edustava päätöksenteko kaikilla tasoilla

Asiakas- ja sidosryhmäyhteistyö

Eettiset toimintaohjeet

Turvallisuuden vastuullisuuslupaus
Viemme ihmiset ja tavarat
turvallisimmin perille –
turvallisuus on tapamme toimia

Edistyminen vastuullisuuden osa-alueilla

Turvallisuus

**Viemme ihmiset ja
tavarat turvallisimmin
perille – turvallisuus
on tapamme toimia**

Turvallisuuden johtamistapa ja tarkoitus

VR Groupin turvallisuustyön tarkoituksena on estää tapaturmien ja vahinkojen sattuminen asiakkaille, henkilöstölle ja ympäristölle sekä varmistaa sujuva ja häiriötön liiketoiminta. Turvallisuustoimintamme perustuu VR Groupin hallituksen hyväksymään turvallisuuspolitiikkaan ja -strategiaan, joissa on määritelty turvallisuuden merkitys ja tavoitteet. Tämän pohjalta laadimme vuosittaiset tavoitteet ja turvallisuuden toimintasuunnitelmat yhtymä- ja yksikötasolla. Vuonna 2022 integroimme inhimillisten ja organisatoristen tekijöiden (HOF) näkökulman sekä Safety first, One safety, Vision zero ja Safety compliant -periaatteet osaksi VR Groupin turvallisuusstrategiaa. Vuoden 2023 aikana integroimme VR Sverigen osaksi VR Groupin turvallisuuspolitiikkaa ja -strategiaa ja lähdemme kehittämään yhtiön turvallisuutta One safety -toimintamallin mukaisesti.

VR Groupissa turvallisuusvastuut on selkeästi määritelty osana johtamisjärjestelmää, ja ne ulottuvat keskeisiin rooleihin ja linjaorganisaation eri tasoille. Edellytämme koko organisaatiolta osallistumista ja sitoutumista turvallisuuteen.

Hallitus hyväksyy turvallisuuden ja riskienhallinnan politiikat ja turvallisuusstrategian sekä strategiset turvallisuustavoitteet. Hallitus myös asettaa koko henkilöstöä koskevat turvallisuuden palkitsemismittarit vuosittain. Liiketoimintayksiköt vastaavat oman toimintansa turvallisuudesta ja riskienhallinnasta kaikilla tasoilla. Keskitetty turvallisuusyksikkö tukee ja auttaa asiantuntemuksellaan liiketoimintayksiköitä onnistumaan turvallisuustyössä ja varmistaa turvallisuuden kehittymisen yhteisten prosessien kautta. Sisäinen tarkastus auditoi VR Groupin ohjeiden ja johtamisjärjestelmien mukaista toimintaa. Yhteisillä turvallisuuspolitiikoilla, turvallisuusstrategialla, turvallisuuden johtamisjärjestelmillä ja menetelmillä sekä VR Groupin turvallisuusohjeilla mahdollistamme ja varmistamme turvallisen, tehokkaan ja laadukkaan toiminnan.

Turvallisuuden tunnusluvut

Rautatieturvallisuus

Vuoden 2022 aikana ei tapahtunut yhtään matkustajien tai henkilökunnan kuolemaan johtanutta onnettomuutta junaliikenteessä tai vaihtotyössä Suomessa eikä Ruotsissa.

Vaikka rautatieturvallisuuspoikkeamien määrä Suomessa laski edellisvuodesta, ei vuodelle 2022 asetettua yhteistä taajuustavoitetta ($\leq 20,0$) saavutettu. Lopullinen toteuma oli 23,3. Ruotsin rautatieturvallisuustaajuus ei ole vertailukelpoinen Suomen lukuihin poikkeavan laskentatavan vuoksi. Ruotsissa rautatieturvallisuuspoikkeamataajuutta mitataan ajettuihin kilometreihin suhteutettuna, kun Suomessa taajuutta mitataan tehtyihin työtunteihin suhteutettuna. Harmonisoimme mittaustapoja vuoden 2023 aikana.

Suomessa merkittävien rautatieturvallisuuspoikkeamien määrä (16) laski hieman edellisvuodesta (20). Merkittävien tasoristeysonnettomuuksien (kuolleita tai vakavasti loukkaantuneita tai yli 6 tunnin liikennehaitta) määrä puolittui ollen 5 (12). Kaikkiaan tasoristeysonnettomuuksia, joissa VR Group oli osallisena, tapahtui vuoden 2022 aikana 13 (26). Väylävirastolla on käynnissä 12-vuotinen (2021–2032) valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma tasoristeysturvallisuuden parantamiseksi.

Tutkimme kaikki merkittävät poikkeamat aina perusteellisesti, ja tutkimme tulosten perusteella määritämme tarvittavat toimenpiteet poikkeaman korjaamiseksi. Selvittelyn teemme aina VR Groupissa yhteisesti käytössä olevan prosessin mukaisesti, mutta liiketoimintayksiköillä on käytössä useita työkaluja prosessin mukaisen selvityksen tekemiseksi. Vuonna 2022 VR FleetCare uudisti omaa poikkeamien selvittelyään ottamalla käyttöön A3-tutkimamallin, joka on lean-toimintamalliin pohjautuva, strukturoitu ja standardoitu jatkuvan kehittämisen työkalu.

VR Groupin rautatieturvallisuuspoikkeamataajuus liiketoiminnoittain

Liiketoiminto	Toteutuma 2022	Tavoite 2022	Toteutuma 2021	Toteutuma 2020
VR Matkustajaliikenne Suomessa	7,8	8,0	6,1	9
VR Transpointin rautatielogistiikka	37,2	27,0	38,7	28,7
Junaliikennöinti	29,8	27,0	40,5	32,9
VR FleetCare	20,2	18,0	29,8	19,4
VR Group yhteensä (1)	23,3	20,0	28,9	22,5

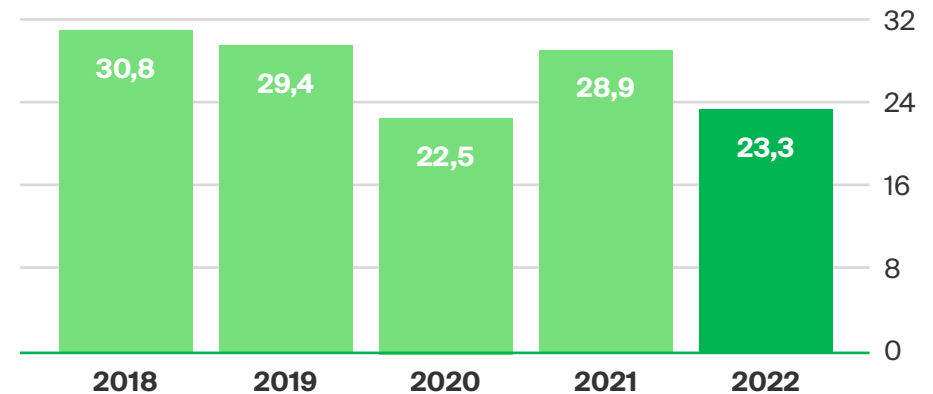
(1) Taulukossa huomioitu luvut vain Suomesta. Ruotsin rautatieturvallisuustaajuus ei ole vertailukelpoinen Suomen lukuihin poikkeavan laskentatavan vuoksi.

VR Groupin Suomen toiminnoissa tapahtui vuonna 2022 yhteensä 168 kpl rautatiepoikkeamataajuuteen vaikuttavaa poikkeamaa. Rautatieturvallisuustilanne on pitkällä tarkastelujaksolla kehittynyt hyvään suuntaan siitä huolimatta, että talvisin haastavat lumi- ja jääolosuhteet vaikeuttavat tilannetta. Vuoden 2022 ensimmäisinä talvikuukausina reagoimme talvisiin olosuhteisiin puuttamalla niissä työskentelyyn akuutisti ja aktiivisesti, ja pitämällä aiheeseen liittyen kampanjoita, koulutuksia, turvallisuusklinikoita sekä esihenkilöiden ja alaisten välisiä turvallisuuskeskusteluja asian tiedostamiseksi.

Rautatieturvallisuustilanne ei kehittynyt tavoitteiden mukaisesti kevään ja kesän aikana vaan poikkeamien esiintyvyys pysyi samalla tasolla. Poikkeamia tapahtui erityisesti vaihtotyössä. VR Transpoint käynnisti vaihtotyönopeuksien alentamiseen tähtäävän pilotin, jonka mukaisesti rautatielogistiikan kuljettajien ajaman vaihtotyön nopeudeksi otettiin marraskuussa muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta käyttöön 20 km/h entisen 35 km/h sijaan. Lisäksi vaihtotyöpoikkeamien juurisyiden selvittämiseksi käynnistimme VR Groupissa vaihtopoikkeama-analyysiprojekti, jossa analysoitiin 140 poikkeamaa. Projektin pohjalta teimme havaintoja ja toimenpide-ehdotuksia poikkeamatutkintaan, työn prosesseihin, työn tukemiseen, koulutukseen ja osaamisen varmistamiseen sekä rataverkolla esiintyviin vikoihin ja puutteisiin sekä rataverkolla olevaan lumeen ja jäähän liittyen.

VR Group harjoittaa matkustaja- ja tavaraliikennöintiä liikenne- ja viestintävirasto Traficomin myöntämän turvallisuustodistuksen oikeuttamana. Keväällä 2022 Traficom uusi VR Groupin turvallisuustodistuksen seuraavaksi viideksi vuodeksi.

Rautatieturvallisuuspoikkeamataajuuden kehitys

Työturvallisuus

Vuonna 2022 VR Groupin tapaturmataajuus Suomessa oli 8,6 tapaturmaa miljoonaa työtuntia kohden. Taajuus jäi selkeästi tavoitetasosta ($\leq 7,0$), mutta parani vuoden 2021 toteumasta (9,2). Tapaturmataajuus Ruotsissa oli 5,7 (taajuus heinä–joulukuu 2022 väliseltä ajalta). Ruotsin tapaturmataajuutta ei laskettu vuonna 2022 mukaan koko yhtiön tapaturmataajuuteen, koska VR Sverige tuli osaksi VR Groupia heinäkuun alusta lähtien.

Taajuuteen vaikuttavien työtapaturmien määrä edelliseen vuoteen verrattuna laski. Yli kuukauden poissaoloon johtaneiden työtapaturmien määrä vuonna 2022 pysyi samana ollen 12 (12). Myös tapaturmien aiheuttamien poissaolopäivien määrä laski ja oli 1 369 (1 498). Liiketoimintayksiköistämme VR Transpoint ja VR FleetCare pääsivät tapaturmataajuustavoitteeseensa.

Raportoimme työtapaturmat Suomessa omien työntekijöiden ja VR Groupin työpaikoilla työskentelevien ulkopuolisten työntekijöiden osalta. Alihankkijoiden työtapaturmia seuraamme lukumäärällisesti (vuonna 2022 yhteensä 30 kpl), mutta niitä ei lasketa VR Groupin tapaturmataajuuteen. VR Groupin henkilöstölle sekä alihankkijoiden työntekijöille Suomessa vuonna 2022 sattuneet tapaturmat olivat pääsääntöisesti liikkumiseen liittyviä (liukastuminen ja kaatuminen).

VR Groupin tapaturmataajuus (LTIF1) liiketoiminnoittain

Liiketoiminto	Toteutuma 2022	Tavoite 2022	Toteutuma 2021	Toteutuma 2020
VR Matkustajaliikenne Suomessa	14,0	10,0	12,1	12
VR Transpointin rautatielogistiikka	2,3	4,0	7	0,6
Junaliikennöinti	5,4	4,1	4,7	5,8
VR FleetCare	6,2	7,0	10,6	7,8
Konsernipalvelut	0,0	0,0	0	0
VR Group yhteensä (1)	8,6	7,0	9,2	7,6

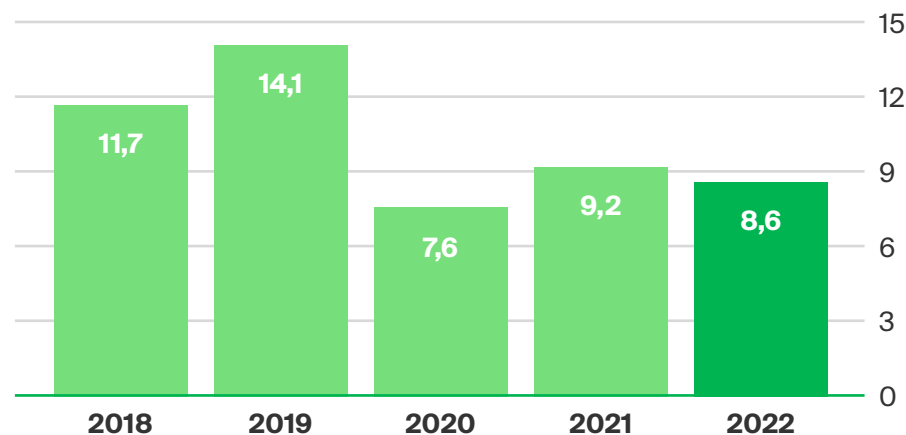
(1) Luvuissa ei mukana VR Sverigeä, koska tiedot eivät ole verrannollisia.
VR Sverigelle ei asetettu tavoitetta 2022.

Suomen työturvallisuustilanteeseen vaikuttivat heikentävästi haastavat talviolo-suhteet vuoden 2022 ensimmäisinä kuukausina sekä yksittäisistä liike-toiminnoista turvallisuustilanne Pohjolan Liikenteessä, jossa tapahtui liki puolet kaikista VR Groupissa tapahtuneista taajuuteen vaikuttavista tapaturmista.

Puutuimme talviturvallisuuteen tehostetusti muun muassa lisäämällä tietoisuutta vaaranpaikoista ja määrittelemällä korjaavia toimenpiteitä yhdessä henkilöstön kanssa. Pohjolan Liikenteen työturvallisuustilanteen parantamiseksi otimme käyttöön sekä työturvallisuutta tukevia suojavarusteita (pakolliset nastakengät talvikaudelle) että toimintamallimuutoksia vahvistamaan turvallisuusjohtamiskäytäntöjä (säännölliset operatiiviset laatu- ja turvallisuuspalaverit sekä tiheennetyt työsuojelutoimikunnan kokoukset). Vuodelle 2023 on Pohjolan Liikenteeseen suunniteltu VR Groupin turvallisuuden tiekarttaan pohjautuva turvallisuusohjelma, jonka tavoitteena on puolittaa sattuneet työ- ja työmatkatapaturmat.

Kohdistettujen toimenpiteiden lisäksi jatkoimme säännöllisiä turvallisuustuokioita turvallisuustilanteen seuraamiseksi sekä oppien ja hyvien käytäntöjen jakamiseksi. Koronavirusvarautumisen ajalta toimivaksi havaittua mallia tuokioiden pitämisestä etäyhteyksillä jatkettiin, mutta pääsimme myös tapaamaan kasvatusten työpaikoilla. Vuoden 2022 aikana tuokioissa raportoitii yhteensä melkein 59 000 osallistumista. Lisäksi pääsimme toteuttamaan johdon, esihenkilöiden ja asiantuntijoiden turvallisuuskierroksia kahden vuoden mittaisen poikkeusajan jälkeen, kun koronavirusvarautumiseen liittyviä rajoituksia alettiin purkaa hallitusti huhtikuusta 2022 alkaen.

Työtapaturmataajuuden kehitys (LTIF1)

VR Groupin hyvinvointi-, terveys- ja työturvallisuustoimintaa Suomessa johdetaan johtamisjärjestelmällä, joka on kuvattu vastaamaan konsernitasolla ISO 45001 -standardia (sertifioituna VR Kunnossapito Oy:ssä). Johtamisjärjestelmä määrittää hyvinvointi-, työterveys- ja -turvallisuustoiminnan (HTT) minimitason, jonka lisäksi liiketoiminnoilla on omia johtamisjärjestelmää täydentäviä ohjeita. HTT-toiminta perustuu vaarojen ja työn kuormitustekijöiden tunnistamiseen sekä riskien arviointiin ja hallintaan eli toiminnan ennakoitiin niin normaali- kuin poikkeustilanteissa. HTT-asoiden kehittymisestä kerrotaan henkilöstölle avoimesti.

Tietoturva ja kyberturvallisuus

Vuonna 2022 tietoturvan osalta ei tapahtunut merkittäviä poikkeamia eikä Bug Bounty -haavoittuvuuspalkinto-ohjelman kautta tullut esiin merkittäviä löydöksiä. Kuten edellisinä vuosina, ei myöskään vuonna 2022 jouduttu perumaan yhtään junaa tietoturvapoikkeaman vuoksi Suomessa eikä Ruotsissa.

Vuoden 2022 aikana käynnistimme Suomen organisaatiossamme valmistelun NIS2-direktiiviin käyttöönottoon. NIS2-direktiivissä määritetään kyberturvallisuus-riskien hallintatoimien ja raportointivelvoitteiden vähimmäistaso kaikille direktiivin soveltamisalaan kuuluville aloille, joita ovat esimerkiksi energia, liikenne, terveys ja digitaalinen infrastruktuuri. Suomessa direktiivin noudattamista valvoo liikenne- ja viestintävirasto Traficom, ja se edellyttää edellä mainittujen alojen toimijoilta ISO 27001-standardin mukaista toimintaa.

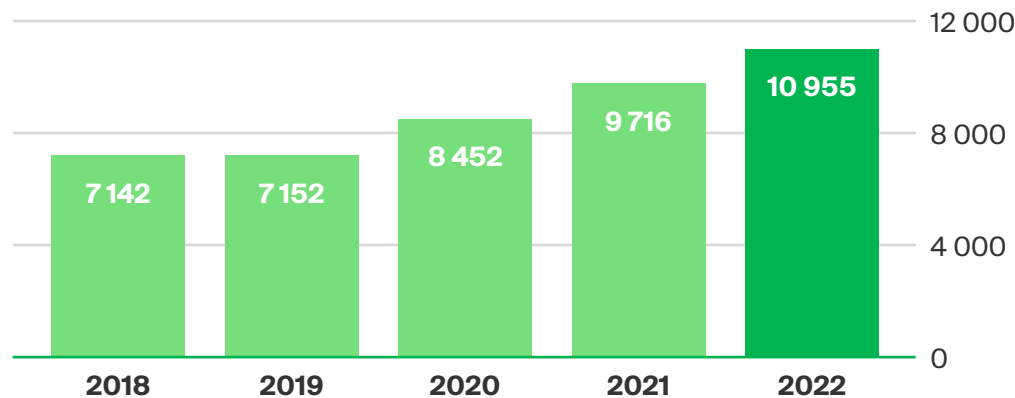
Vuoden 2022 toimenpiteinä Suomessa käynnistettiin kuiluanalyysi, jonka pohjalta yhteistyökumppanimme tarkasteli tietoturvamme vaatimusten mukaisuutta ISO 27001 -standardia vasten. Implementoimme direktiiviä käyttöön sekä Suomessa että Ruotsissa vuosien 2023 ja 2024 aikana.

Yleisesti voidaan todeta, että digitalisaation myötä kyberhyökkäysten määrä on kasvanut ja ne ovat entistä kehittyneempiä. Kyberturvallisuushäiriöt aiheuttavat myös taloudellisia menetyksiä ja heikentävät käyttäjien luottamusta palveluihin. Tästä syystä panostamme vahvasti kyberturvallisuusvalmiuksien, varautumisen ja riskienhallinnan kehittämiseen. Vuoden 2023 aikana jatketaan syksyllä 2022 aloitettua Suomen ja Ruotsin kyberturvallisuuteen liittyvien toimintamallien yhtenäistämistä ja työkalujen käyttöönottoa.

Turvallisuustyön kehittäminen ja tiedolla johtaminen

Turvallisuuden ja turvallisuustiedon systemaattinen hallinta ja hyödyntäminen ovat edellytys turvallisuustason jatkuvalle parantamiselle. Johtamisen ja kehittämisen pitää pohjautua tietoon, jota saadaan helposti raportoinnin avulla analysoinnin ja johtopäätösten tueksi. Keräämme turvallisuuteen liittyvää tietoa turvallisuustietojärjestelmään, joka ohjaa ilmoitukset esihenkilöiden ja asiantuntijoiden käsittelyyn. Ilmoituksien perusteella määrittelemme toimenpiteitä, joiden toteuttamista seuraamme systemaattisesti. Ilmoitusten määrä on noussut tasaisesti vuosittain, ja ilmoitusten trendi tapaturmien ja poikkeamien sekä havaintojen kesken on hyvässä suhteessa: ilmoituksista yli puolet oli turvallisuushavaintoja, mikä on perusedellytys turvallisuuden kehittämiselle. Turvallisuushavaintoja teki noin puolet VR Groupin työntekijöistä Suomessa.

Turvallisuushavaintojen kehitys

VR Groupissa käytämme turvallisuustyön kehittämisessä apuna työturvallisuus- ja työterveyshuoltolain mukaan työnantajan vastuulla olevia riskienarviointeja ja työpaikkaselvityksiä. Esihenkilö vastaa riskiarvioinnin tekemisestä ja käyttää asiantuntijoita apunaan. Työterveyshuolto vastaa työpaikkaselvityksen tekemisestä, ja se tehdään pääsääntöisesti riskienarviointien yhteydessä. Arvioimme riskit seurausvaikutukseltaan sekä todennäköisyydeltään (5x5). Riskienarvioinnin perusteella määrittelemme edellytettävät ja tarvittavat riskienhallintatoimenpiteet toiminnan jatkamiseksi tai riskiin varautumiseksi. Riskienarviointeihin liittyviä tietoja ja toimenpiteitä hallinnoimme niin ikään turvallisuustietojärjestelmällä.

Kun VR Groupin henkilöstö työskentelee yhteisillä työpaikoilla, tunnistamme työturvallisuusriskit ja -näkökohdat osana yhteisen työpaikan työturvallisuus-yhteistyötä ja huomioimme ne myös omaa henkilöstöä koskevissa työturvallisuus-riskienarvioinneissa. Tutkimme yhteisillä työpaikoilla sattuneet tapaturmat VR Groupin standardoidun tutkintaprosessin mukaisesti, jossa tapahtumien selvityksen lisäksi paneudumme myös inhimillisiin ja organisatorisiin tekijöihin.

VR Groupissa toimii kaikkia liiketoimintoja osallistavia turvallisuusryhmiä esimerkiksi kyberturvallisuuden, työturvallisuuden ja rautatieturvallisuuden osa-alueilla. Turvallisuusryhmien tavoitteena on jakaa parhaita turvallisuuskäytäntöjä, sopia yhteisten turvallisuusriskien hallinnasta ja menettelyistä sekä pitää yllä yhtenäistä tilannekuvaa turvallisuuden osa-alueen kehityksestä. Liiketoimintaamme liittyviä asiakkaiden terveys- ja turvallisuusriskejä hallitaan ja seurataan tiiviisti osana konsernin turvallisuustoimintaa.

Työntekijöiden osallistuminen ja sitoutuminen on edellytys VR Groupin hyvän turvallisuuskulttuurin ylläpitämiselle ja kehittämiselle sekä työntekijän oman hyvinvoinnin ja työkyvyn edistämiseksi. Henkilöstöä on mukana turvallisuuden kehittämisessä eri tasoilla ja yhteyksissä. Henkilöstömme osallistuu kehittämiseen esimerkiksi riskienarvioinneissa, turvallisuustuokioissa, havainnointikierroksilla sekä poikkeamien ja tapaturmien selvittämisessä. Henkilöstöämme koskevissa päätöksissä huomioimme henkilöstön ja heidän edustajiensa näkemykset ja turvallisuusnäkökohdat.

Turvallisuusasioihin perehdytetään jo rautatieammattien peruskoulutuksen yhteydessä. Osana VR Akatemiaa järjestämme kaikille avoimia turvallisuuteen liittyviä koulutuksia. Perehdytyksestä työhön vastaa jokaisen oma esihenkilö. Esihenkilöillä on vastuu myös henkilöstön työn aikaisesta osaamisesta ja sen varmistamisesta. Perehdytyksessä ja työnopastuksessa kiinnitetään erityisesti huomiota työssä esiintyvien vaaratilanteiden ja riskien läpikäymiseen sekä turvallisten, terveellisten ja ergonomisten työtapojen oppimiseen.

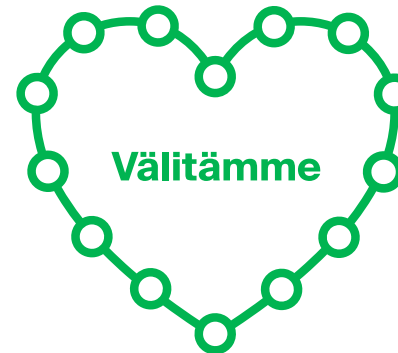
Turvallisuustuokioita pidetään työpaikalla muun koulutuksen, palaverien sekä ryhmäkehityskeskustelujen yhteydessä. Alue- ja työpaikkakohtaista koulutusta järjestetään poikkeustilanteiden, erityisten riskien ja ajankohtaisen tiedon jakamiseksi. Työterveyshuollon palvelutuottaja antaa neuvontaa ja ohjausta työterveyshuoltolain ja työpaikan toimintasuunnitelman mukaisesti sekä esihenkilöiden pyynnöstä. Henkilöstön ensiapuvalmiutta ylläpidetään työpaikkakohtaisesti, riskien ja työ-/tehtäväroolien mukaisesti. Koko asiakasrajapinnassa työskentelevä henkilöstömme on saanut ensiapukoulutuksen. Muiden työtehtävien osalta ensiapukoulutettujen määrä perustuu työn riskeihin ja siihen nähden arvioituun riittävään valmiuteen työpaikalla. Ensiapukoulutusten järjestämisestä on keskitetty sopimus palveluntuottajan kanssa.

Olemme työntekijäjärjestöjen kanssa sopineet lakisääteisestä työsuojelun yhteistoiminnasta erillisellä sopimuksella, jossa määritellään mm. roolit, työsuojelutoimikuntien organisoituminen ja toiminta työpaikoilla. Työsuojelutoimikunta toimii työpaikalla työnantajan, työntekijöiden ja toimihenkilöiden välisenä yhteistyöelimenä laajoissa työsuojelua, työturvallisuutta, työterveyttä ja hyvinvointia koskevissa asioissa. Työsuojelutoimikunnat toimivat tarvittaessa yhteistyössä eri viranomaisten ja keskeisten sidosryhmien kanssa. Työsuojeluorganisaation koulutuksesta on sovittu työnantajan ja henkilöstöjärjestöjen välisissä sopimuksissa. Työsuojeluorganisaatio käy peruskoulutusten lisäksi työpaikan työturvallisuuskäyttöön liittyviä syventäviä koulutuksia vuosittaisen koulutussuunnitelman mukaan. Päivitimme työsuojelun yhteistoiminta-sopimuksen VR Groupissa yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen kanssa vuoden 2022 lopussa. Vuoden 2023 alusta käynnistynyt työsuojelun uusi nelivuotiskausi kestää vuoden 2026 loppuun. Pohjan Liikenteessä ja Maantielogiistikassa työsuojelusta on sovittu paikallisesti, ja toimikausi on kaksivuotinen.

Turvallisuustavoitteet ovat Suomessa osa johdon, esihenkilöiden ja henkilöstön palkitsemisjärjestelmiä. Suurin osa henkilöstöstämme on lyhyen aikavälin kannustejärjestelmän piirissä, jossa vuositasoinen turvallisuustavoite asetetaan kaikille. VR Groupin hallitus halusi painottaa turvallisuuden merkitystä palkitsemisessa ja erotti sen riippumattomaksi käyttökatteesta. Vuodesta 2022 alkaen tavoitteiden saavuttamisesta on maksettu toteuman mukaan liiketoiminnoittain.

Lisäksi operatiivisessa työssä olevan henkilöstön osalta on käytössä turvallisuuden kvartaalipalkitseminen tai vastaava kannustin. Palkitsemismalli on koettu hyväksi tavaksi kannustaa henkilöstöä jatkuvaan turvallisempaan työskentelyyn, ja sen mukaisesti henkilöstöä pystyttiin palkitsemaan esimerkiksi pitkistä tapaturmattomista jaksoista yksikötasolla, vaikka vuodelle 2022 asetettuja taajuustavoitteita ei saavutettukaan. Turvallisuuden kvartaalipalkitseminen jatkuu vuonna 2023.

Turvallisuuden johtamisessa vuoden 2023 suurin kehityshanke on Suomen ja Ruotsin turvallisuustyön, -strategian, -mittariston ja -tavoitteiden integrointi. Jatkamme myös turvallisuuskulttuurin kehittämistä muun muassa johdon ja henkilöstön koulutuksin sekä kannustamalla henkilöstöä turvallisuustyöhön esimerkiksi tekemällä entistä enemmän turvallisuushavaintoja. Myös koko henkilöstöä koskeva turvallisuusilmapiirimittaus on suunnitteilla.

Yksi kolmesta VR Groupin arvosta on "Välitämme". Turvallisuuslupauksemme ja työmme sen eteen on yksi tapa, jolla arvo työssämme ilmenee. Tämä arvo tarkoittaa, että välitämme ja arvostamme toisiamme ja asiakkaitamme. Pidämme huolta turvallisuudesta ja ympäristöstä.

CASE

Koko VR FleetCaren henkilöstö mukana turvallisuuskulttuurin kehittämisessä

Turvallisuus tulee VR FleetCarella toiminnassa aina ensin, oli kyse sitten työntekijöidemme tai asiakkaidemme turvallisuudesta. Turvallinen työpaikka edellyttää työilmapiiriä, jossa jokainen ottaa vastuun omasta tekemisestään, mutta sen lisäksi myös toisista.

VR FleetCaren koko henkilöstö pääsi mukaan kattavaan DareToCare-valmennusohjelmaan. Esihenkilöiden kaksivaiheisessa koulutuksessa tavoitteena oli lisätä esihenkilöiden taitoja johtaa turvallisuuden kehittämistä omassa tiimissään. Valmennusosioiden välissä esihenkilöiden tehtävänä oli pitää omalle tiimilleen turvallisuusajattelua kehittävä koulutus, johon jokainen työntekijä pääsi osallistumaan. Koulutuksessa pohdittiin sekä turvallisuudessa jo hyvällä tasolla olevia asioita että asioita, joissa on vielä kehitettävää. Lisäksi opeteltiin ja otettiin yhdessä käyttöön uusia työkaluja arvostavan ja rakentavan palautteen antamiseen ja sen vastaanottamiseen.

DareToCare -valmennusohjelman vaikuttavuutta mitattiin kyselyllä, jossa nousivat esille positiivinen asennemuutos turvallisuusasioita kohtaan sekä esihenkilöiden parantunut toiminta turvallisuutta edistävissä toimintatavoissa. Henkilöstö koki myös, että turvallisuutta vaarantavaan toimintaan puututaan aiempaa aktiivisemmin.

Turvallisuuskulttuurin systemaattista kehittämistä jatketaan DareToCare-valmennusohjelman mukaisella koko henkilöstöä osallistavalla mallilla myös tulevana vuosina.

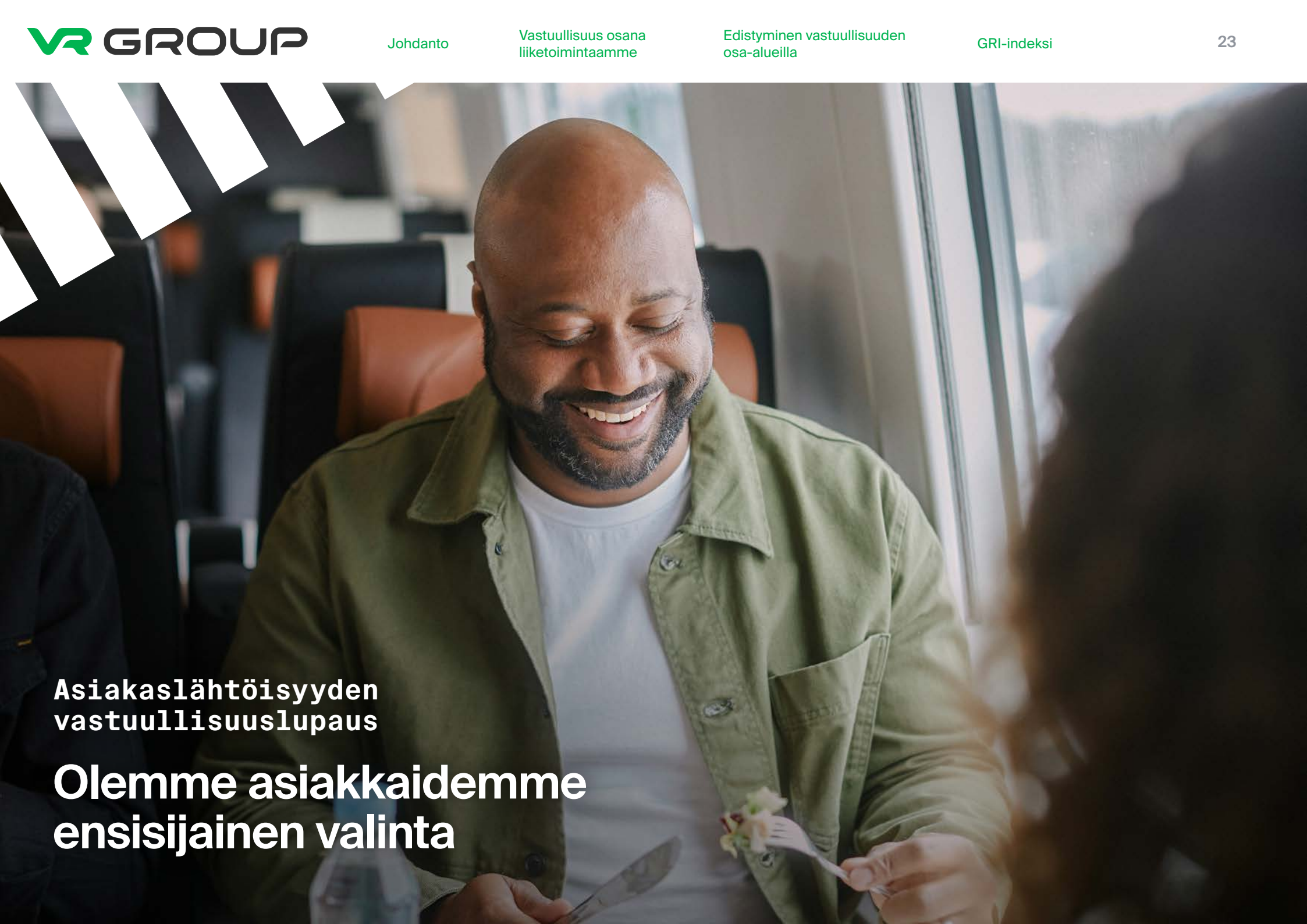
Ukrainan sota ja vaikutukset VR Groupin turvallisuustoimintaan

Venäjän helmikuussa 2022 Ukrainaankin tekemällä hyökkäyksellä oli useita vaikutuksia VR Groupille, joka on määritetty Suomessa huoltovarmuuskriittiseksi organisaatioksi. Olemme seuranneet tilanteen kehittymistä yhteistyössä viranomaisten kanssa ja pitäneet säännöllisiä kokouksia varautumisesta ja liikenteen turvallisen jatkumisen varmistamisesta niin Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Huoltovarmuuskeskuksen kuin Väylävirastonkin kanssa. VR Group on joutunut esimerkiksi vastaamaan merkittäviä turvallisuusriskejä aiheuttavien EU:n pakotteiden alaisten venäläisten junavaunujen säilyttämisestä. Traficom haki kaluston siirtoon poikkeuslupaa, jonka perusteella kalusto siirrettiin Venäjälle ennen vuodenvaihdetta 2023.

Kyberturvallisuuden varmistaminen muuttuneessa tilanteessa oli ensisijaisen tärkeää. Nostimme varautumisen ja valmistautumisen tasoa esimerkiksi järjestelmien suojauksilla ja määrittelemällä järjestelmät kriisitilanteita varten kriittisyysluokan mukaisesti. Teknisten suojausten lisäksi myös käyttäjät ovat kyberturvallisuuden näkökulmasta avainroolissa muuttuneessa turvallisuustilanteessa, sillä he pystyvät torjumaan kyberuhkia tarkkaavaisuudella, huolellisuudella ja ennakoinnillaan. Muistutimme henkilöstöä tietoturvalisistä viestinnästä eri kanavissa epäilyttävien viestien, liitteiden, linkkien ja yhteydenottojen osalta sekä nostimme esiin korostetusti myös fyysisen turvallisuuden varmistamisen keinoja, kuten esimerkiksi laitteiden lukitsemisen.

Lisäksi teimme VR Groupissa paljon erilaisia varautumiseen liittyviä hallintatoimenpiteitä oman liiketoimintakyvyn ja henkilöstön turvallisuuden varmistamiseksi. Päivitimme muun muassa henkilö- eli VAP-varaukset, joilla varmistamme henkilöstön riittävyyden kriittisiin töihin myös poikkeusoloissa, selvitimme väestönsuojien tilanteen, hankimme joditabletteja sekä jaoimme henkilöstölle sisäisessä intranetissä tietoa varautumisesta kotioiloissa. Loppuvuodesta laadimme VR:lle omat sähkövarautumissuunnitelmat sen varalle, miten toimimme sähkökatkojen aikana eri työtehtävissä, toimipisteissä ja tilanteissa.

Seuraamme tapahtumia Venäjän ja Ukrainan välillä tiiviisti. Ylläpidämme varautumistoimenpiteitä niin kauan kuin tilanne sitä vaatii ja päivitämme niitä mahdollisten muutosten mukaan.

A photograph of a smiling man with a beard, wearing a green jacket over a white t-shirt, sitting at a table and eating. He is holding a fork with food on it. The background is slightly blurred, showing an indoor setting with large windows and other people. In the top left corner, there are several white diagonal bars of varying lengths.

**Asiakaslähtöisyyden
vastuullisuuslupaus**

**Olemme asiakkaidemme
ensisijainen valinta**

Asiakslähtöisyys

**Olemme asiakkaidemme
ensisijainen valinta**

Asiakslähtöisyyden mittaaminen ja avainmittarit

Asiakkaitamme ovat VR Matkustajaliikenteen henkilöasiakkaat ja joukkoliikennettä hankkivat viranomaiset, VR Transpointin eri toimialojen teollisuusyritykset sekä VR FleetCaren kalusto-omistajat. Tämän vuoksi asiakastarpeet poikkeavat toisistaan. Meillä asiakslähtöisyyden lupaus on silti kaikille sama – olla asiakkaiden ensisijainen valinta. Asiakslähtöinen toiminta on perusedellytys kestäväälle liiketoiminnalle ja kasvuille, ja näin ollen se mahdollistaa VR Groupin kädenjäljen kasvattamisen. Esimerkiksi VR Groupin yhteiskuntavastuun päätavoitteena on kasvattaa ympäristöystävällisen raide- ja muun joukkoliikenteen määrää ja osuutta kulkumuotona: tämä on mahdollista vain, jos asiakslähtöisyys on toimintamme keskiössä.

Asiakslähtöisyyden toteutumista mitataan VR Groupissa asiakaskyselyillä. Tulosten avulla opimme enemmän asiakkaistamme ja heidän tarpeistaan ja seuraamme asiakslähtöisen toiminnan kehittymistä sekä suunnittelemme asiakaskokemusta parantavia toimenpiteitä. Mittarina käytämme NPS-suosittelevaa indeksiä, joka voi saada lukuarvon välillä -100 ja +100. Mittarin arvo lasketaan vähentämällä erinomaisen arvosanan (9 ja 10) vastausten lukumäärästä huonojen arvosanojen (0–6) vastausten lukumäärä ja suhteuttamalla erotus kaikkien vastausten lukumäärään.

VR Matkustajaliikenteen operoimassa HSL-liikenteessä mitataan NPS:n sijaan HSL:n toimesta tyytyväisten matkustajien prosenttiosuutta, vaihteluvälinä 0–100 %.

VR Sverigen sopimusliikenteessä asiakslähtöisyyden toteutumista mitataan eri tavoilla, sopimuksesta riippuen. Osassa sopimuksia, asiakastyytyväisyyskyselyn tekee liikennettä hankkiva viranomainen, ja skaala vaihtelee viranomaisalueittain.

Asiakastyytyväisyyteen vaikuttavia osa-alueita analysoidaan jatkuvasti. Vuonna 2022 kaukoliikenteen osalta asiakkaiden antamaan NPS-arvoon vaikuttivat merkittävästi junien täsmällisyys, matkustusmukavuus ja siisteys, matkan aikainen informaatio, konduktöörin palvelu, turvallisuus sekä wifin toiminta. Asiakastyytyväisyyden seuranta pitää sisällään myös asiakastutkimuksissa ja -palautteissa esille tulevat kehitystoiveet.

NPS ja täsmällisyys

Avainmittari	2022	2021	2020
Asiakastyytyväisyys (1)			
Kaukojunaliikenne, NPS (2)	42	39	36 (46)
Lähijunaliikenne, NPS (2)	23	9	11 (31)
VR Transpoint, NPS	12	27	33
VR FleetCare, NPS	11	-4	17
HSL-lähijunaliikenne, tyytyväisyysaste, % (3)	85,0	77,3	89,7
Täsmällisyys (4)			
Kaukojunaliikenne (5 min), %	82,6	86,9	88,6
Lähijunaliikenne (3 min), %	94,7	92,6	96,6
Rautatielogistiikka (15 min), %	89,4	87,1	90,4
HSL-liikenne (0,65 min), min (5)	0,69	1,06	0,51
Asiakastäsmällisyys, kaukoliikenne (5 min), %	81,2	85,4	85,6

- (1) VR Transpointin ja VR FleetCaren NPS laskettu neljän mittauksen keskiarvona. Poikkeuksina VR Transpointin mittaus vain kolme kertaa vuonna 2022 ja VR FleetCaren mittaus vain kaksi kertaa vuonna 2020. VR Matkustajaliikenteessä 2020 lähtien uusi laskentatapa, jossa tulos on koko vuoden luku.
- (2) Vuoden 2020 vanhan mittaustavan mukaiset luvut ilmoitettu suluissa.
- (3) Asteikko on 0–100 %.
- (4) Suluissa ilmoitetut minuutit ovat myöhästymisrajoja. Jos juna on kulkenut yli myöhästymisrajan, katsotaan se myöhästyneeksi.
- (5) Kaikkien junien keskimääräinen myöhästymisminuuttimäärä.

VR:n kaukoliikenteen NPS on kehittynyt myönteisesti, ja vuonna 2022 se sai arvon 42 (2021: 39). Kaukoliikenteen asiakastyytyväisyyttä ovat parantaneet erityisesti panostukset siisteyteen, junaravintoloiden palveluiden kehittäminen sekä parannukset digitaalisissa itsepalvelukanavissa.

VR:n lähijunaliikenteen NPS nousi vuonna 2022 merkittävästi kohoten arvoon 23 (2021: 9). Myös HSL:n asiakastyytyväisyys nousi. Tyytyväisten osuus oli vuoden 2022 aikana 85 % (2021: 77,3 %). Yleiset kehitystoiveet liittyivät pääosin junien täsmällisyyteen sekä häiriö- ja poikkeustilanteiden hoitoon ja junien siisteyteen sekä terveysturvallisuuteen. Niin kauko- kuin lähiliikenteessäkin asiakkaat antavat erityistä kiitosta henkilökunnalle sekä digitaalisten kanavien kehittymiselle.

Ymmärrystä asiakaskokemuksesta on lähdetty vuoden 2022 aikana kehittämään lisäämällä mittauspisteitä asiakaspolun eri vaiheille. Olemme lisänneet reaaliaikaisempia matkan jälkeisiä asiakaskokemuksen mittareita niin lähi- kuin kaukoliikenteeseenkin perinteisemmän NPS-mittauksen rinnalle.

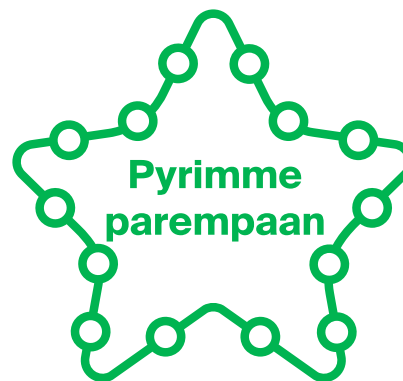
VR Transpointin asiakastyytyväisyyttä mittasimme poikkeuksellisesti vain kolme kertaa vuonna 2022, ja asiakastyytyväisyydessä oli laskua verrattuna edellisvuoteen. Kvartaaleittain mitattavan NPS-suositeluindeksin keskiarvo laski lukemaan 12 (2021: 27). Vaikka voimakkaan kustannusinflaation vuoksi hinnoittelussa tapahtuneet muutokset näkyivät asiakastyytyväisyysmittauksen arvosanassa, kiitosta saamme asiakkailtamme luotettavuudesta ja yhteistyöstä.

VR FleetCaren asiakkaidemme suosittelemuus kehittyi positiivisesti vuonna 2022 nousten vuoden 2021 luvusta -4 lukuun 11. Positiivista palautetta saamme asiakasyhteistyön paranemisesta sekä tuottamistamme palveluistamme ja kaluston huolto-ohjelmien kehityksestä. Ammattitaito, kokemus ja tekninen osaaminen ovat vahvuuksia, joita asiakkaamme arvostavat.

Kaukojunaliikenteen täsmällisyydessä jäimme tavoitteesta, jonka mukaan 90 % junista saapuu perille alle 5 minuuttia aikataulusta jäljessä. Kaukoliikenteen junista ajoimme 82,6 % täsmällisesti. Peräti 47 % myöhästymisistä kaukoliikenteessä johtui ratainfrastrukturalta. 27 % myöhästymisistä johtui VR:stä ja loput 26 % muista kuin suoraan VR:stä tai radasta johtuvista syistä. Muita syitä ovat esimerkiksi sääolosuhteista johtuvat myöhästymiset. Kaukoliikenteen asiakastäsmällisyys – eli se, kuinka suuri osa asiakkaistamme pääsee perille alle 5 minuuttia myöhässä – jäi myös hieman tavoitteesta päätyen 81,2 %:iin (tavoite 87,5 %). Rautatieliikenteen täsmällisyys parani edellisvuoden tasolta ja nousi tavoitteeseen 89,4 % tuloksella (tavoite 87,5 % junista alle 15 minuuttia myöhässä).

Lähijunaliikenteen täsmällisyydessä jäimme tavoitteesta, jonka mukaan 97 %:a junista saapuu perille alle 3 minuuttia aikataulusta jäljessä. Lähijunaliikenteessä ratainfra aiheutti 38 % myöhästymisistä. VR:stä johtuvia myöhästymisiä oli 15 % ja muista kuin suoraan VR:stä tai radasta johtuvista syistä peräti 47 % kaikista myöhästymisistä. VR Matkustajaliikenteen omien lähijunien ja HSL-junien yhdistetty tulos täsmällisyydessä oli 94,7 %. HSL-sopimuksessa sovittuun tiukempaan 0,65 minuutin myöhästymisrajaan emme päässeet koko vuoden HSL-liikenteen keskimääräisen myöhästymisen ollessa 0,69 minuuttia. HSL-liikenteessä ratainfra aiheutti 40 % myöhästymisistä. VR:stä johtuvia myöhästymisiä oli 10 % ja muista kuin suoraan VR:stä tai radasta johtuvista syistä peräti 50 % kaikista myöhästymisistä. Myös VR Sverigen sopimusliikenteessä täsmällisyys on keskeinen mittari, jonka tavoitearvo vaihtelee sopimuskohtaisesti.

Täsmällisyyden haasteet aiheutuivat erityisesti Väyläviraston ylläpitämän ratainfrastrukturan kunnostus- ja rakentamistöistä, niistä seuranneista suunniteltua laajemmista nopeus- ja kapasiteettirajoituksista sekä rataaiteioista. Kyseiset rajoitteet näkyivät vuoden aikana mm. Lappeenrannassa Karjalan radalla, pääradalla Tampere–Seinäjoki-välillä sekä lähiliikenteessä. Henkilöliikenteessä ratainfrastrukturan heijastevaikutuksena aiheutuneet myöhästymiset ovat kasvaneet edellisvuodesta. Kaukoliikenteessä ratainfrastrukturalta johtuneiden myöhästymisten osuus kaikista myöhästymisistä kasvoi vuoden 2021 44 prosentista 47 prosenttiin vuonna 2022.

Yksi kolmesta VR Groupin arvosta on "Pyrimme parempaan". Asiakaslähtöisyyden vastuullisuuslupauksemme ja työme sen eteen on yksi tapa, jolla arvo työssämme ilmenee. Tämä arvo tarkoittaa, että uteliaisuuden ja rohkeuden voimalla parannamme jatkuvasti toimintaamme. Kestävän liikenteen ammattilaisina ajamme samalla parempaa tulevaisuutta kaikille.

VR Matkustajaliikenteen asiakaslähtöisyys

Asiakaslähtöisyys on VR Matkustajaliikenteen strategian lähtökohta. Siinä yhdistyvät matkustuksen mukavuus, viihtyisyys, luotettavuus, nopeus ja ympäristöystävällisyys. VR Matkustajaliikenteen strategian ytimessä on voimakas ja kustannustehokas kasvu toimimalla asiakkaiden parhaaksi kaikissa matkan vaiheissa.

Panostimme asiakkaiden kuunteluun ja ymmärtämiseen vuoden 2022 aikana paljon, ja haluamme jatkossakin asiakkaat mukaan kehittämiseen entistäkin tiiviimmin. VR Matkustajaliikenteessä on tiivistetty organisaation laajuista yhteistyötä asiakaskokemuksen saralla esimerkiksi luomalla uusia yhteistyö-foorumeita ja systematisoimalla asiakaskokemuksen analysointia osaksi uusien palveluiden ja tuotteiden kehittämisen prosessia. Haluamme antaa asiakkaan kuuntelulle vieläkin voimakkaamman painoarvon, ja loppuvuodesta 2022 käynnistimme pilotin tiiviimmästä yhteiskehittämisen mallista perustamalla digitaalisen VR yhteisellä matkalla -kehittäjäyhteisön asiakkaiden ja henkilöstön kanssa.

Asiakaslähtöisyys on kaiken palvelu- ja digikehittämistemme keskiössä. Olemme muun muassa tuoneet VR Matkalla -sovellukseen vuoden 2022 aikana useita uusia ominaisuuksia. Toisella vuosipuoliskolla pilotoimme mahdollisuutta tilata VR Matkalla -sovelluksella ravintolavaunun tuotteita omalle paikalle, ja tämän ominaisuuden tuleamme laajentamaan asteittain kaikille kaukoliikenteen reiteille. Yöjunissa on nyt myös mahdollisuus tilata aamiainen hyttiin.

Kaukoliikenteen junissa näkyvä esimerkki asiakaslähtöisestä kehityksestä on Ekstra-luokan vaunujen uusittujen tilojen muuttaminen hiljaiseksi tilaksi. Asiakkaiden toiveista tila on rauhoitettu erityisesti työskentelyä varten. VR Matkustajaliikenne kertoi jo vuonna 2021 investoivansa kaukojunien verkkoyhteyden kehittämiseen. Laitteiston uusiminen viivästyi koronapandemian aiheuttaman maailmanlaajuisen komponenttipulan vuoksi, mutta uuden verkkoteknologian asennukset kalustoon päästiin aloittamaan marras-joulukuussa 2022.

VR teki vuonna 2022 myös merkittävän hankintasopimuksen uudesta lähiliikenteen kalustosta, jossa matkustusmukavuus ja energiatehokkuus ovat huippuluokkaa. 20 uutta Flirt-sähkömoottorijunaa ovat 50 % energiatehokkaampia kuin nykyinen VR:n lähijunakalusto. Energiatehokkuuden lisäksi panostamme uudessa kalustossa matkustusmukavuuteen ja hyviin työskentelyoloihin. Junat tulevat liikenteeseen kevästä 2026 alkaen.

VR Matkustajaliikenne mittaa brändimielikuvaansa kuukausittaisella Brand Tracking -tutkimuksella. Brändimielikuvan kehitystä seurataan erityisesti avainattribuuttien avulla. Avainattribuutit ovat helppo asioida, palveluhenkinen ja uudistuva. Niiden keskimääräinen arvo on ollut vuoden aikana 62 (vuonna 2021 tulos oli 61), kun tavoitteena on ollut 58.

VR Transpointin asiakaslähtöisyys

VR Transpointin tavoitteena on tarjota logistiikan kokonaisratkaisuja, jotka vastaavat asiakkaan tarpeisiin ja tukevat tämän liiketoimintaa. VR Transpointin toiminnassa asiakaslähtöisyys edellyttää asiakkaan liiketoiminnan, toimitusketjun ja toimialan ymmärrystä ja kykyä sopeuttaa oma toiminta siihen yhteistyössä ja asiakasta kuunnellen. Asiakaslähtöisyys merkitsee myös asiakkaiden odotuksiin vastaamista ja sovittujen tehtävien hyvää hoitamista: helppoa ja sujuvaa asiointia, joustavaa, tehokasta ja turvallista toimintaa, täsmällisyyttä ja toimitusvarmuutta sekä vastuullisuutta ja luotettavuutta. Asiakas on tyytyväinen, kun tavarat ovat oikeassa kunnossa ja oikeassa paikassa vastuullisesti, kilpailukykyisesti ja täsmällisesti toimitettuina.

VR Transpoint on rakentanut yhteistyökumppaneiden kanssa uudenlaisia ratkaisuja, joissa on yhdistetty rautatie- ja maantiekuljetuksia esimerkiksi satamaoperointiin ja muihin logistiikan lisäpalveluihin. Näin pystymme räätälöimään asiakkaan koko logistiikkaketju lisäpalveluineen aina tehtaalta satamaan, mikä helpottaa ja tehostaa kokonaisuuden hallintaa. Esimerkiksi Kemin uuden biotuotetehtaan raakapuukuljetuksia varten on suunniteltu tehokas ja ympäristöystävällinen kokonaisratkaisu puuterminaalilta tehtaaseen. Uudessa konseptissa logistiikan tehokkuutta on lisätty yhdistämällä kuljetuksiin sujuvat lastauspalvelut. Logistiikan toimintaympäristö muuttui erittäin merkittävästi useiden raaka-aineiden tuonnin loppuessa Venäjältä, jolloin kotimaan kuljetusvirroissa ja asiakkaiden kuljetustarpeissa tapahtui lyhyessä ajassa isoja muutoksia, etenkin raakapuuvirroissa. VR Transpoint on järjestellyt raakapuukuljetusten konseptiansa uudelleen nopealla aikataululla vastaamaan asiakkaiden muuttuneita tarpeita ja mahdollistamaan korkeammat kuljetusmäärät.

Pyrimme asiakkaidemme kanssa strategisiin kumppanuuksiin, joissa osapuolet sitoutuvat yhdessä toiminnan kehittämiseen. Yksi tällainen yhteistyön muoto on yhteisten päästöstrategioiden laatiminen. Niiden avulla asiakkaiden kuljetusketjujen päästöjä voidaan pudottaa merkittävästi aiemmasta siirtämällä kuljetuksia raiteille ja edistämällä muita vähäpäästöisiä ratkaisuja. Esimerkiksi VR ja Metsä Group tiivistävät logistiikkaan liittyvää vastuullisuusyhteistyötään ja sopivat uudesta yhteisestä vuoteen 2030 ulottuvasta tavoitteesta puolittaa yhteistyön piiriin kuuluvien kuljetusten päästöt. Merkittävänä yhteiskunnallisina toimijoina VR:llä ja Metsä Groupilla on tärkeä rooli ympäristösuorituskyvyn ja vastuullisuuden edistämisessä.

Yhtiöt ovat perustaneet yhteisen työryhmän määrittelemään konkreettiset keinot, joilla päästövähennystavoitteeseen päästään. Toimenpiteet liittyvät esimerkiksi rataverkon sähköistykseen, junakonseptien tehostamiseen ja uusiutuvista raaka-aineista valmistetun dieselin käyttöön.

Asiakasyhteistyö käsittää myös uusien kalustoratkaisujen kehittämistä. Vectron-sähköveturien jopa 2 500 tonnin vetokykyä hyödynnämme täysimääräisesti, ja uusia Dr19-vetureita on testattu Suomen olosuhteissa. Veturit aloittavat kaupallisessa liikenteessä vuonna 2023. Dr19-vetureilla tulee olemaan merkittävä rooli logistiikan kuljetuksissa. Moderni dieselveturi mahdollistaa junakokojen kasvattamisen ja yhä ilmastoystävällisemmät kuljetukset. Maantielogistiikassa puolestaan ensimmäiset nesteytettyä maa- ja biokaasua käyttävät rekat ovat aloittaneet kaupallisessa liikenteessä.

VR Transpoint kehittää tietojärjestelmiä ja digitaalisia palveluja yhä asiakasystävällisempään suuntaan ja pystyy näin vastaamaan asiakastarpeisiin entistä paremmin. Dataa hyödyntämällä parannamme prosessejamme – junakokoja voidaan kasvattaa, sähkövetoa maksimoida ja myös maantieliikenteen kuljetuksia voidaan optimoida. Kehittyvien IT-ratkaisujen avulla voimme tarjota asiakkaille entistä laajempaa ja täsmällisempää tietoa kuljetuksista, jota digitaalinen, reaaliaikaista kuljetustietoa tarjoava VR Transpointin L360-palvelu asiakkaille tarjoaa. Yhteinen tilannekuva kuljetusten toimivuudesta auttaa kehittämään kuljetusketjuja entisestään.

VR Transpoint panostaa aktiiviseen asiakasinformaatioon ja häiriötiedotukseen. Keskeinen tavoite on parantaa asiakastytyväisyyttä. Tutkimme asiakastytyväisyyttä kerran vuodessa laajalla asiakastytyväisyytystutkimuksella. Viimeisimmässä asiakastytyväisyytystutkimuksessa nousi positiivisesti esiin VR Transpointin toiminnan turvallisuus, vastuullisuus ja henkilöstön palvelualttius. Kehitettävää puolestaan löytyy hinta-laatusuhteesta sekä toimimisesta poikkeustilanteessa, ja myös mielikuvaa VR Transpointista kehittyvänä yrityksenä on syytä vahvistaa.

CASE

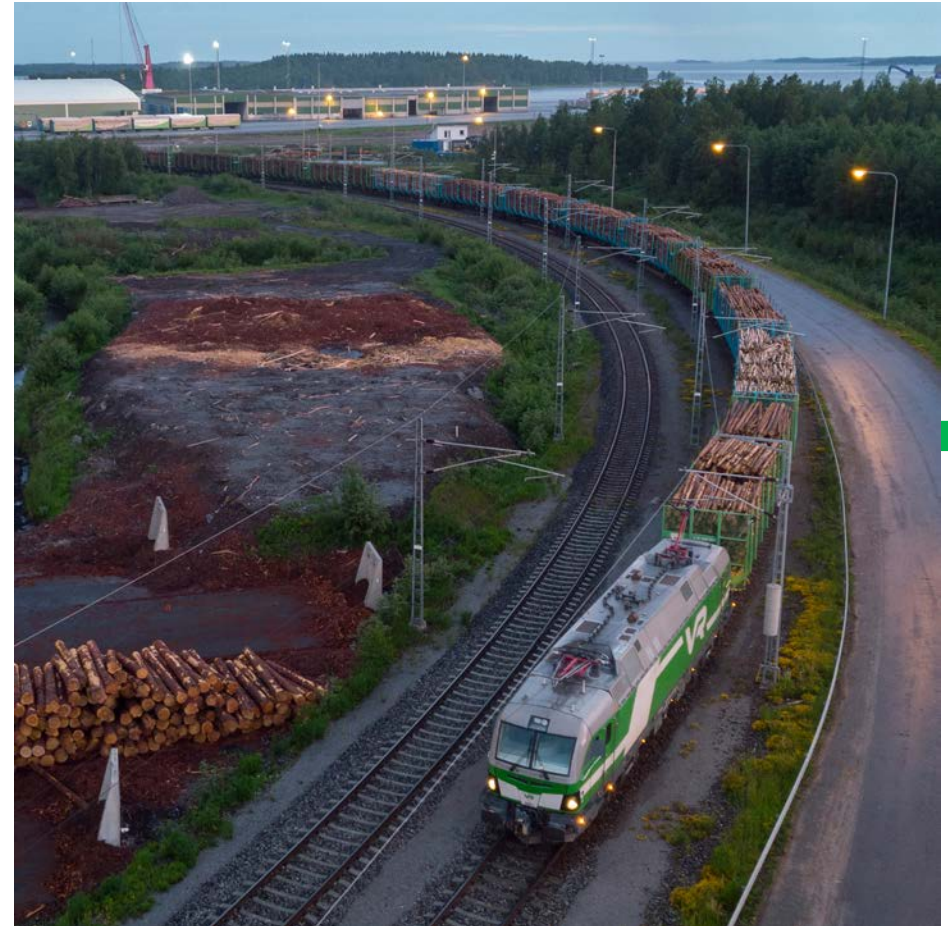
VR Transpoint reagoi nopeasti kotimaan raakapuuvolyymien kasvuun – tehokkuutta pendeliratkaisuista

Puuta metsäteollisuuden tarpeisiin on hankittu yhä enemmän Suomen rajojen sisältä Venäjän tuontipuuliikenteen loputtua viime keväänä. Vastatakseen äkillisesti muuttuneeseen kuljetustarpeeseen ja kasvavaan kysyntään VR Transpoint järjesteli asiakkaidensa kanssa yhteistyössä raakapuukuljetusjärjestelmäänsä ja kuljetuskonsepteja uudelleen, mikä mahdollisti korkeammat kuljetusmäärät.

Koko järjestelmää tuli katsoa uusin silmin, sillä jo alkuvaiheessa havaittiin, että entisellä kuljetusmallilla kysyntään ei pystyttäisi vastaamaan. Pullonkauloja esiintyi kuljetusketjun eri vaiheissa, niin kuormausasemien, ratakapasiteetin kuin junakuljetusresurssienkin suhteen.

Uudet konseptit perustuvat tehokkaisiin pendelikuljetuksiin, joissa vaunurunko kiertää yhden tai useamman kuormauspaikan sekä yhden tehtaan välillä ja vaunukierro on viritetty huippuunsa. Tehokkaasti kiertäviä pendelikuljetusmalleja oli mahdollista rakentaa nyt aiempaa enemmän, koska muutoksia oli paljon ja virrat olivat voimakkaampia. Suurin ja näkyvin ero entiseen kuljetusjärjestelmään on se, että nopeat kuormaukset lisääntyivät ja varsinkin vilkkailla paikoilla käydään aiempaa enemmän. Pendelikuljetusten avulla voitiin myös varmistaa ratainfrakapasiteetin ja kuljetusresurssien riittävyys.

Projektin aikataulu oli kunnianhimoisin, koska raakapuukuljetusten kysyntä kasvoi hyvin nopeasti muuttuneen tilanteen takia. Onnistumisen taustalla oli sitoutunut henkilöstö ja hyvä yhteistyö asiakkaiden kanssa. Uudet kuljetuskonseptit otettiin käyttöön vaiheittain. Uudet toimintamallit edellyttävät molemminpuolista sitoutumista, ja yhteinen kehitystyö asiakkaiden kanssa jatkuu asiakastarpeiden pohjalta.

VR FleetCaren asiakaslähtöisyys

Tuotamme VR FleetCaressa asiakkaillemme lisäarvoa yhdistämällä parhaan raidekaluston asiantuntijuuden, digitalisaation, asiantuntijaverkoston, varikot, palvelukonepajat sekä jatkuvan kehittämisen alalla. Raidekaluston laadukas kunnossapito on avainasemassa varmistamassa VR:n loppuasiakkaiden – kuluttaja- ja teollisuusasiakkaiden – ensiluokkaisen asiakaskokemuksen. Tehtävänä on taata, että junakalusto on turvallisesti liikennöitävässä kunnossa täsmällisesti asiakkaidemme tarpeiden mukaan. Kaluston tekniikan lisäksi operatiivisessa kunnossapidossa panostetaan erityisesti myös matkustusmukavuuteen vaikuttaviin asioihin.

VR FleetCarella olemme tehneet työtä läpi organisaation asiakaslähtöisen kulttuurin edistämiseksi CX-kummitoiminnan myötä. CX-kummit on muutos-työryhmä, johon kuuluu keskeisissä kehitys-, tuotanto-, laatu- ja asiakaspalvelu-tehtävissä työskenteleviä työntekijöitämme. Vuoden 2022 aikana CX-kummit järjestivät FleetCaren esihenkilöille koulutuswebinaarisarjan, jonka aikana käytiin läpi asiakastyytyväisyystulosten tulkinta ja keinot viedä saatu palaute tehokkaammin kaikille organisaatiotasolle, jotta asiakaskokemusta parantavia toimenpiteitä ja yhteisiä käytäntöjä saadaan jatkossa vietyä myös paremmin asiakkuuksien eri tasoille.

VR FleetCaren modernien toimintamallien ja uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönotto alkoi syksyllä 2022. Asiakkaiden muuttuneet vaatimukset ovat olleet toimintamallien ja järjestelmän suunnittelussa yhtenä ohjaavana tekijänä. Käyttöönoton myötä toimintaamme ohjaa yhä tiiviimmin tieto. Se tulee entisestään tehostamaan tuotantoamme ja näkyy myös asiakkaille laadun ja raportoinnin paranemisena. Otamme modernit toimintamallit käyttöön vuoden 2023 aikana täysimääräisesti.

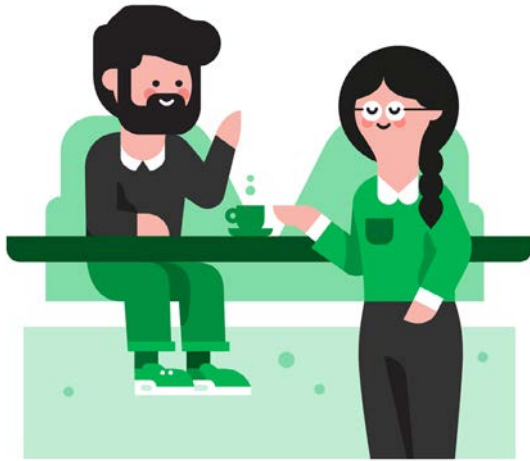
Olemme VR FleetCarella kehittäneet kumppaneidemme kanssa määrätietoisesti raidekaluston ja ratalaitteiden kunnonvalvontaan sopivia ratkaisuja jo vuosien ajan. Väyläviraston kanssa vuonna 2022 tehty sopimus laajentaa entisestään vaihteiden kunnonvalvontaa Suomen rataverkolla. Ratavaihteiden kääntö-laitteiden vikaantumiset aiheuttavat Suomessa vuosittain tuhansia häiriöitä junaliikenteeseen ja myöhästymisiä matkustajille. Vaihteiden kunnonvalvonta ja vikojen ennakoiminen hyödyttävät useampia tahoja. Rataverkon omistajan ja kunnossapitäjän työ helpottuu ja kustannukset vähenevät, kun viat voidaan ennakoida etukäteen. Lisäksi rataverkolla liikennöivien operaattoreiden junassa matkustava asiakas on tyytyväinen, kun junan myöhästymisen pystytään estämään.

Työntekijäkokemuksen
vastuullisuuslupaus

Rakennamme yhdessä
innostavan työpaikan,
jossa jokaisella on hyvä olla

Työntekijäkokemus

**Rakennamme yhdessä
innostavan työpaikan,
jossa jokaisella on
hyvä olla**

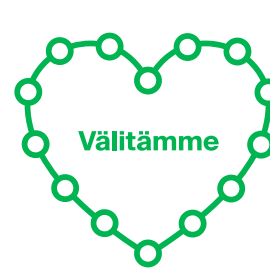
160-vuotias VR Group on yritys, jossa olemme aina toimineet vahvalla arvopohjalla, niin matkustajiemme, asiakkaidemme kuin koko Suomenkin hyväksi. Vuonna 2022 toivotimme tervetulleiksi reilu 3 000 ruotsalaista uutta kollegaa, mikä oli yksi erinomainen syy lähteä yhdessä tutkimaan ja keskustelemaan yhteisistä, työtämme ohjaavista arvoista ja samalla myös tutustumaan toisiimme. Käynnistimme syksyllä koko yrityksen laajuisen ohjelman yhteisten arvojemme kirkastamiseksi luodaksemme pohjan tulevaisuuden kulttuurillemme. Arvojen sanoittaminen auttaa meitä ymmärtämään toimintatapaamme, jakamaan yhteiset tavoitteemme ja työskentelemään paremmin niiden eteen. Yhteiset arvot ohjaavat käytöstämme työyhteisössämme – ne kertovat tärkeän viestin myös asiakkaillemme ja muille sidosryhmillemme: tätä me olemme.

Arvomme ovat: Välitämme, Teemme yhdessä ja Pyrimme parempaan. Välittäminen luo tukevan perustan, yhdessä tekeminen antaa voiman, ja parempaan pyrkiminen suuntaa kohti tulevaisuutta. Arvojen kiteytyksen jälkeen kulttuurimatkamme jatkuu. Tavoitteenamme on, että jokainen tiimi ja työntekijä pääsevät keskustelemaan, miten arvot näkyvät jokapäiväisessä työssämme ja kohtaamisissa. Alamme elää yhteisiä arvojamme todeksi – puheissa ja teoissa – niin toisillemme työyhteisössä kuin asiakkaillemmekin. Arvot ovat myös keskiössä esihenkilötyön kehittämisessä sekä näkyvät yhteisissä johtamisen työkaluissa, kuten kehityskeskusteluissa ja tavoitteiden asetannassa.

Vuoden 2022 aikana työntekijäkokemukseen ovat edelleen vaikuttaneet ulkoiset muutostekijät sekä niiden aiheuttamat seuraukset liiketoimintaan muun muassa muuttuneiden henkilöstötarpeiden ja toimintamallien vuoksi. Koronapandemian jälkimainingeissa asiakkaamme ovat palanneet joukkoilienteeseen, mikä on osaltaan kasvattanut henkilöstöpulaa erinäisissä tuotannon ja asiakaspalvelun työtehtävissä niin Suomessa kuin Ruotsissakin. Suunnittelemme jatkuvasti uusia tapoja vastata tähän kysyntään.

Myös Ukrainassa käytävällä sodalla on ollut suuri vaikutus organisaatioomme Venäjän ja Venäjälle suuntautuvan liiketoiminnan lakkauttamisen vuoksi. Henkilöstön näkökulmasta tätä haastetta on lähestytty aktiivisessa yhteistyössä muutosneuvottelujen pohjalta tavoitteenamme työllistää uusiin työtehtäviin mahdollisimman moni idänliikenteessä toiminut työntekijä.

Seuraamme työntekijäkokemuksen kehittämiseen liittyvien toimenpiteiden vaikuttavuutta kaksi kertaa vuodessa toteutettavalla henkilöstökyselyllä. Suomessa uusimme vuoden 2022 aikana henkilöstökyselyn sisällön, ja kysyimme henkilöstöltä mielipidettä laajemmin eri työtyytyväisyyteen vaikuttavista teemoista. Työtyytyväisyyteen keskeisimmin vaikuttavat teemat ovat kyselyn mukaan työolot, työn sisältö ja yrityksen maine. Ruotsissa vuonna 2022 mittasimme työtyytyväisyyttä kysymällä henkilöstöltä työntekijäkokemuksesta, esihenkilötyöstä ja suositteluhalukkuudesta. Tulevaisuudessa toteutamme koko yrityksen laajuisen yhteisen henkilöstökyselyn. Kaikki yksikömmme ovat sitoutuneet tarvittavien kehitystoimien toteuttamiseen. Tavoitteenamme on entistä parempi työntekijäkokemus ja sitä kautta parempi asiakaskokemus.

Välitämme ja arvostamme toisiamme ja asiakkaitamme. Pidämme huolta turvallisuudesta ja ympäristöstä.

Teemme töitä yhdessä, kuuntelemme ja opimme toisiltamme. Kutsumme työkaverit, asiakkaat ja kumppanit mukaan yhteistyöhön.

Uteliaisuuden ja rohkeuden voimalla parannamme jatkuvasti toimintaamme. Kestävän liikenteen ammattilaisina ajamme samalla parempaa tulevaisuutta kaikille.

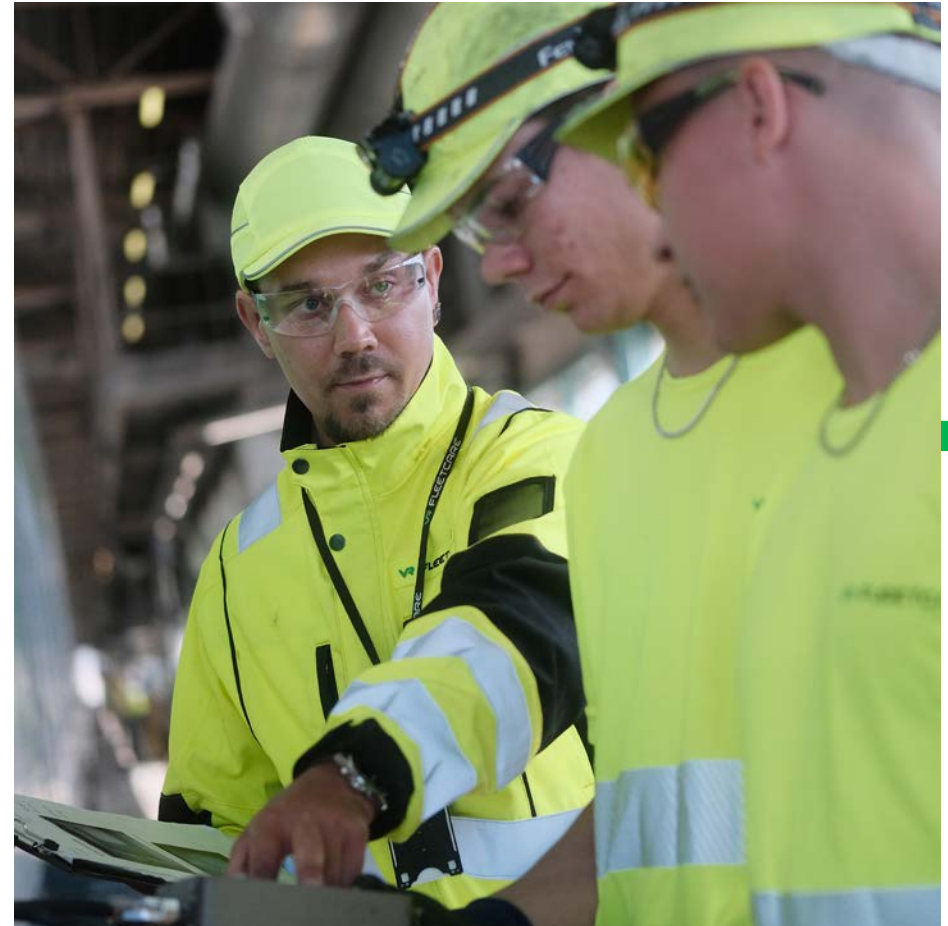
CASE

VR Group arvomatalla

Yhteisten arvojen löytämiseksi käytimme useita eri työkaluja, joiden avulla koko henkilöstö kutsuttiin mukaan arvotyöhön. Arvomatkamme käynnistettiin syksyllä havainnoinneilla ja haastatteluilla usealla eri paikkakunnalla Suomessa ja Ruotsissa. Tämän jälkeen valmensimme eri puolilta organisaatiotamme "arvovetureita" vetämään työpajoja – marraskuun aikana reilut 20 arvoveturiämme pitivät yhteensä 50 työpajaa, joihin osallistui yli 500 työntekijää. Samaan aikaan oli avoinna osallistava kysely, jossa henkilöstöä pyydettiin kertomaan työssään tärkeimmiksi kokemistaan asioista. Saimme reilu 3 500 vastausta kyselytyökalun kautta.

Haastattelujen, havaintojen, työpajojen ja kyselyn jälkeen keräsimme yhteen kaikki kommentit, huomiot ja havainnot. Joulukuun alussa siirryimme arvojen kiteytysvaiheeseen. Jouluksi saimme tästä kattavasta, yhdessä henkilöstömme kanssa rakennetusta, materiaalista sanoitettua organisaatiollemme kolme arvoa: Välitämme, Teemme yhdessä ja Pylimme parempaan.

Arvot nousivat selkeästi esiin henkilöstöllemme tärkeimpinä toimintaa ohjaavina tekijöinä. Arvojen määrittelyn ja sanoituksen lisäksi arvomatalla on ollut tärkeä merkitys yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta lisäävänä työnä. Arvotyö ja kulttuurin rakentaminen jatkuvat edelleen aktiivisesti osana toimintamme ja työyhteisömme kehittämistä.

Sitoumukset ja periaatteet

VR Groupissa olemme sitoutuneet noudattamaan ihmisoikeuksia, kuten tasa-arvoa ja syrjimättömyyttä, ja tarjoamaan jokaiselle yhtäläiset oikeudet ja mahdollisuudet sukupuoleen, kansallisuuteen, uskontoon tai muuhun vastaavaan seikkaan katsomatta. Noudatamme kansainvälisen työjärjestön (ILO) periaatteita. Olemme myös sitoutuneet YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin eriarvoisuuden vähentämiseksi ja ihmisarvoisen työn tarjoamiseksi. VR Group on allekirjoittanut vuonna 2015 FIBSin monimuotoisuussitoumuksen. Allekirjoituksella olemme sitoutuneet seuraaviin periaatteisiin:

1. Tarjoamme yhdenvertaisia mahdollisuuksia
2. Tunnistamme ja hyödynnämme yksilöllistä osaamista ja tarpeita
3. Johdamme oikeudenmukaisesti henkilöstöä ja asiakkaita
4. Viestimme tavoitteistamme ja saavutuksistamme

Meillä VR Groupissa on nollatoleranssi epäasiallisen kohtelun, häirinnän ja työsyynnän suhteen. Työsuhteissa noudatamme lakeja, sopimuksia ja muita velvoitteita. Kunnioitamme henkilöstön oikeutta muodostaa ammattiyhdistyksiä ja liittyä niihin. Henkilötietojen käsittelyssä ja tietosuojaa-asioissa noudatamme EU:n yleisen tietosuojaa-asetuksen periaatteita sekä kansallista lainsäädäntöä.

Monimuotoisuus

Toteutimme Suomessa keväällä 2022 monimuotoisuus- ja osallisuuskyselyn. Kartoitusta keskittyi henkilöstön näkemyksiin ja kokemuksiin monimuotoisuuden ja osallisuuden nykytilasta VR Groupissa. Kyselyn perusteella tyytyväisiä oltiin oman työyhteisön avoimuuteen ja hyväksyvään ilmapiiriin, jossa kukin voi olla vapaasti oma itsensä. Tyytymättömyys puolestaan liittyy muun muassa työtehtävien ja työvuorojen oikeudenmukaiseen jakamiseen sekä siihen, miten monimuotoisuus on huomioitu fyysisissä tiloissamme.

Monimuotoisuus- ja osallisuuskyselyn tulokset ja suositukset huomioimme tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteitä laadittaessa. Tietoisuuden ja ymmärryksen lisääminen on yksi päätavoitteistamme, jotta osaisimme entistä paremmin tunnistaa olemassa olevia haasteita, hyödyntää jo nyt aktiivista osallistamista toimintamme kehittämisessä, keskustella aiheesta rakentavasti ja jotta jokainen tunnistaisi oman roolinsa monimuotoisen ja osallistavan organisaation jäsenenä. Ymmärryksen lisäämiseksi viestimme aihepiiristä aktiivisesti, kannustamme hyvään vuoropuheluun, tarkastelemme sisäisiä toimintatapojamme sekä järjestämme valmennuksia monimuotoisuuden ja osallisuuden merkityksestä organisaatiolle.

Työkyky ja -hyvinvointi

Ohjaamme VR Groupin hyvinvointitoimintaa Suomessa työkykyohjelman avulla. Työkykyohjelman tavoitteena on ylläpitää henkilöstön työkykyä varmistamalla systemaattinen seuranta ja tuki. Työkykyohjelma toimii varhaisen tuen mallilla, ja ohjelmaan on kuvattu työkykyuhkien- ja ongelmien tunnistamiseen liittyviä hälytysmerkkejä ja -rajoja, joihin reagoidaan. Ohjelmassa on kerrottu myös eri kuntoutuksen keinoista, joiden avulla työssä jatkamista tai työhön paluuta voidaan tukea.

Ruotsissa olemme panostaneet työympäristön kehittämiseen sekä tarjonneet työntekijöillemme työvälineitä omasta terveydestä huolehtimiseen ja terveyden ylläpitämiseen. Olemme panostaneet matkustajahenkilöstön työn ergonomiaan sekä mekaanikkojen ennaltaehkäisevään ergonomiaan. Olemme vahvistaneet esihenkilöiden osaamista keskittymällä entistä enemmän työympäristön psykososiaalisten tekijöiden huomioimiseen.

Kehittämistoimenpiteet ovat keskeisiä työntekijöiden työkyvyn ja työyhteisöjen hyvinvoinnin tukemisen keinoja, jotka voivat kohdistua työhön ja työoloihin, työyhteisöön, osaamiseen sekä työntekijän yksilöllisiin voimavaroihin. Hyvinvoinnin ja työkyvyn edistäminen on osa työyhteisömme ja eri sidosryhmiemme normaalia toimintaa, ja erityisesti se näkyy esihenkilötyön eri muodoissa.

Esihenkilöt seuraavat tiimijäsentensä työssä suoriutumista ja sairauspoissaoloja sekä reagoivat varhaisessa vaiheessa mahdollisiin työkyvyn haasteisiin. Sähköiset työkalut tukevat esihenkilöitä työkykyjohtamisessa ja sairauspoissaolojen seurannassa, minkä lisäksi HR-organisaation asiantuntijat ovat apuna työkykyasioiden käsittelyssä ja ratkaisujen löytämisessä. Työterveyshuollolla on keskeinen rooli työkykyriskien tunnistamisessa, työntekijöiden työkyvyn arvioinnissa sekä työkyvyn tukemisessa.

Työkykyohjelmassa korostamme yhteistyötä esihenkilöiden ja työterveyshuollon välillä. Säännöllisillä tapaamisilla varmistamme, että työpaikkojen olosuhteet ja niissä tapahtuvat muutokset ovat työterveyshuollon tiedossa ja tätä kautta myös tukemassa henkilöstömme työkykyä.

Tarjoamme kattavan työterveyshuollon kaikille työntekijöille. Palvelun sisältö on maakohtaisesti määritelty, ja Suomen sisällä on myös yrityskohtaisia eroja. Suomessa työterveyshuolto sisältää sekä ennaltaehkäisevää että sairaanhoitoon keskittyvät työterveyshuoltopalvelut. Työterveyshuoltoa toteutetaan hyvän työterveyshuoltokäytännön ja työterveyshuollon toiminta-suunnitelman mukaisesti yhdessä ulkopuolisen palveluntuottajan kanssa.

VR Groupin työterveyshuollon toimintaan liittyvät olennaisena osana liikenne-turvallisuusvaatimukset ja niiden terveydentilavaatimukset. Työterveyshuollon toimintasuunnitelmat teemme yhtiöittäin, tarkennamme niitä liiketoiminta-kohtaisilla liitteillä, jotka käsittelemme yhteistoiminnassa liiketoimintayksiköiden ja konserniyhtiöiden työsuojelutoimikunnissa.

Teemme liiketoiminnan ennakoivan hyvinvointitoiminnan tarpeen arvioinnin ja suunnitelman vuosittain liiketoiminnan suunnittelun yhteydessä. Liiketoimintayksiköiden hyvinvointitoiminnan suunnittelusta vastaa HR Business Partner, ja yhtymätasoisista suunnittelua koordinoi työkyky- ja hyvinvointipäällikkö.

Työntekijäkokemuksen avainmittarit ja tietoja henkilöstöstä

Pulssi-henkilöstötyytyväisyyskyselyllä mittaamme henkilöstön työtyytyväisyyttä ja sitoutuneisuutta sekä niihin vaikuttavia tekijöitä. Kyselyitä tehdään kaksi kertaa vuodessa. Toinen kysely on laaja ja toinen suppeampi seurantakysely. Kyselyissä on mahdollista antaa myös vapaamuotoista palautetta. Tulosten perusteella teemme sekä yritysکوhtaisen että yksikkökohtaiset kehittämis-suunnitelmat, ja seuraamme kehitystoimien toteutumista ja vaikuttavuutta säännöllisesti.

Olemme kehittäneet esihenkilötyötä systemaattisesti, mikä on tuottanut tulosta. Suomessa esihenkilötyöhön ollaan kohtalaisen tyytyväisiä, ja kehitystyö jatkuu seuraavinakin vuosina. Esihenkilöindeksi vuoden 2022 keväällä toteutetussa henkilöstötyytyväisyyskyselyssä oli 3,4 (asteikolla 1–4). Henkilöstön suositteluhaluukkuutta kuvaava suositteluindeksi oli 2,8, joka eNPS-mittarilla mitattuna oli -8. Vuoden 2022 aikana olemme jatkaneet henkilöstön tyytyväisyyteen ja hyvinvointiin panostamista. Tavoitteenamme on tiimi- ja organisaatiokohtaisilla toimenpiteillä parantaa henkilöstön työtyytyväisyyttä ja rakentaa positiivista kulttuuria. Hyvän käytöksen edellyttäminen kaikissa kohtaamisissa, myös digitaalisten kanavien kautta tapahtuvassa vuoro-vaikutuksessa, on yksi keskeinen tekijä tavoitteen saavuttamisessa.

Koronapandemia näkyi vuoden 2022 alussa sairauspoissaolojen lisääntymisenä VR Groupissa, erityisesti lyhyiden poissaolojen kasvuna. Vaikka sairauspoissaolot kasvoivat Suomessa, ollen 4,8 % VR Groupissa, niin kokonaisuudessaan sairauspoissaolot ovat kuitenkin pysyneet melko maltillisella tasolla. Ruotsin liiketoiminnoissa sairauspoissaolojen korkea taso 8,9 % on vähitellen laskenut vuoden 2022 aikana.

	2022	2021	2020
Henkilötyövuodet keskimäärin			
Suomi	5 704	5 581	5 698
Ruotsi	1 132	–	–
Muut maat	10	39	120
Yhteensä	6 846	5 620	5 818
Muutos, %	21,8	-3,5	-3,9
Palkkasumma, M€			
Suomi ja muut maat (1.1.-31.12.22)	323,1	297,2	292,3
Ruotsi (1.7.-31.12.22)	57,4	–	–
Vakituisten työntekijöiden osuus, keskimäärin, %			
Suomi	97	97	98,7
Ruotsi	70	–	–
Sairauspoissaolot säännöllisestä työajasta, %			
Suomi (1)	4,8	4,6	4,4
Ruotsi (1)	8,9	–	–
Suositteluindeksi, Suomi (2)	2,8	2,4	2,7
Esihenkilöindeksi, Suomi (2)	3,4	3,1	3,2
Työntekijöiden nettosuosittelemisindeksi eNPS, Ruotsi (2)	4	–	–
Johtajuusindeksi, Ruotsi (2)	4,0	–	–

(1) Suomen ja Ruotsin sairauspoissaolojen laskentaperiaate on erilainen, ja luvut eivät ole keskenään vertailukelpoiset.

(2) Suomen suosittelu- ja esihenkilöindeksin asteikko on 1-4.

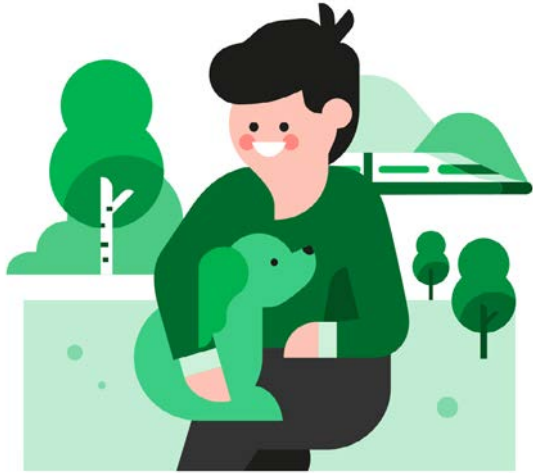
Ruotsin eNPS asteikko on -100 – +100 ja johtajuusindeksin asteikko 1-5.

**Ympäristövastuun
vastuullisuuslupaus**

**Pienennämme liikenteen
ympäristövaikutuksia ja
yhteiskunnan hiilijalanjälkeä**

Ympäristövastuu

Pienennämme liikenteen ympäristövaikutuksia ja yhteiskunnan hiilijalanjälkeä

VR Group on tärkeässä roolissa, kun puhutaan ilmastomuutoksen hillitsemisestä. Raideliikenne on jo energiatehokkain ja vähäpäästöisin liikennemuoto, ja pyrimme edelläkävijyyteen myös muissa liiketoiminnoissamme. Toiminnallaan VR Group pienentää liikenteen ympäristövaikutuksia ja yhteiskunnan hiilijalanjälkeä tukien Suomen ilmastotavoitteiden saavuttamista (hiilineutraali Suomi 2035 ja liikenteen päästöjen puolittaminen vuoteen 2030 mennessä). Kasvattamalla raideliikenteen suosiota VR Group pystyy kasvattamaan myös kädenjälkeään eli vähentämään asiakkaidemme ja koko yhteiskunnan päästöjä. VR Group tekee osansa globaalissa ilmastotyössä, johon se on sitoutunut YK:n kestävä kehityksen tavoitteiden kautta. Järjestelmällistä ympäristötyötä on tehty VR Groupissa jo kolmisenkymmentä vuotta.

Välitämme

Yksi kolmesta VR Groupin arvosta on "Välitämme". Ympäristölupauksemme ja työemme sen eteen on yksi tapa, jolla arvo työssämme ilmenee.

VR Groupissa on ISO 14001 -standardin vaatimuksia ja soveltamisohjeita noudattava ympäristöjärjestelmä. VR Groupissa jokainen vastaa omien työtehtäviensä osalta ympäristönäkökohtien huomioonottamisesta, ja koulutamme henkilöstömme toimimaan ympäristön kannalta vastuullisesti. Johtomme on sitoutunut vastuulliseen toimintaan ja ympäristöasioiden huomioonottamiseen päätöksenteossa.

Olemme asettaneet vuosille 2021–2025 ympäristötavoitteet koskien päästöjen vähentämistä, energiatehokkuuden ja materiaalitehokkuuden lisäämistä sekä kemikaaliturvallisuutta Suomessa. Suoritekohtaisia päästöjä ja energiankulutusta halutaan vähentää 15 prosentilla vuoteen 2025 mennessä vuoden 2019 tasosta. Materiaalitehokkuutta pyritään lisäämään nostamalla konsernin kierrätysaste 80 prosenttiin ja sitouttamalla toimittajiamme ympäristöasioiden jatkuvaan parantamiseen. Kemikaaliturvallisuuden tavoite on välttää merkittävät kemikaalivuodot sekä vaarallisten aineiden kuljetuksessa että kemikaaleja käsiteltäessä. Ympäristötavoitteista kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja materiaalitehokkuuden parantaminen on sisällytetty johdon ja avainhenkilöiden palkitsemisjärjestelmiin.

Huomiomme ympäristövastuun rahoituksessamme. VR Group hankkii vihreää rahoitusta, jota hyödynnämme investoimalla puhtaaseen liikenteeseen ja uusiutuvan energian projekteihin. Green Bond -raportti löytyy [sivuilta 45–46](#).

VR Sverigen integraatio ympäristöasioiden osalta on vielä kesken tämän raportin julkaisuhetkellä. VR Sverigen tiedot sisältyvät ympäristölukuihin vain, jos se on erikseen mainittu.

Ympäristötavoitteet vuosille 2021–2025

SDG	YK:n määrittelemät alatavoitteet	Otsikko	Tavoite 2025	Lähtötilanne 2019	Tilanne 2022
 13 ILMASTOTEKOJA	13.1 Parantaa kaikkien maiden kykyä sopeutua ilmastoon liittyviin riskitekijöihin ja luonnonkatastrofeihin. (1)	Päästöjen vähentäminen	Kasvihuonekaasu-päästöt suoritetta kohden vähenevät 15 %	0 % (vertailuvuosi)	-5 % ▼
 7 EDULLISTA JA PUHDASTA ENERGIAA	7.3 Tuplata vuoteen 2030 mennessä energiatehokkuuden maailmanlaajuinen parantumisvauhti. (1)	Energiatehokkuuden lisääminen	Energian kulutus suoritetta kohden vähenee 15 %	0 % (vertailuvuosi)	-13 % ▼
 12 VASTUULLISTA KULUTTAMISTA	12.2 Saavuttaa vuoteen 2030 mennessä luonnonvarojen kestävä ja tehokas käyttö. 12.3 Puolittaa vuoteen 2030 mennessä maailmanlaajuinen ruokajätteen määrä jälleenmyyjä- ja kuluttajatasolla sekä vähentää ruokahävikkiä tuotanto- ja jakeluketjuissa sadonkorjuun jälkeinen hävikki mukaan lukien. 12.4 Varmistaa vuoteen 2020 mennessä ympäristön kannalta kestävä kemikaalien ja jätteiden käsittely niiden koko elinkaaren ajan sovittujen kansainvälisten toimintakehysten mukaisesti ja vähentää merkittävästi niiden vapautumista ilmaan, veteen tai maahan, jotta haitalliset vaikutukset terveyteen ja ympäristöön voidaan minimoida. 12.5 Vähentää vuoteen 2030 mennessä merkittävästi jätteiden syntymistä ennalta-ehkäisyn, kierrätyksen ja uudelleenkäytön keinoin.	Materiaali-tehokkuuden lisääminen Kemikaaliturvallisuus	Kierrätysaste on 80 % Merkittävät toimittajat sitoutuvat jatkuvaan parantamiseen (osuus uusista sopimuksista, %) Ei merkittäviä vuotoja (kpl)	60 % Ei edellytetty aiemmin 0	41 % ▼ 66 % ▲ 0 ●

(1) Ympäristötavoitteiden päästö- ja energiatehokkuuksien kehitys on saatu laskemalla painotettuina yhteen liiketoimintojen suoritekohtaisten päästöjen/energiankulutusten kehitys. Prosenttiluku kuvaa muutosta vuoteen 2019 verrattuna. Tarkemmat tiedot liikennemuotokohtaisista tehokkuusluvusta löytyvät taulukoista Kasvihuonekaasuintensiteetti ([sivu 39](#)) ja Energaintensiteetti ([sivu 41](#)).

Päästöjen vähentäminen

Scope 1 -päästöt ovat kasvihuonekaasupäästöjä, jotka aiheutuvat suoraan omasta toiminnastamme. Ne syntyvät käytännössä dieselvetoisen junaliikenteen ja dieselbussiliikenteen polttoaineista. Scope 2 -päästöt ovat kasvihuonekaasupäästöjä, jotka aiheutuvat ostetun sähkön, kaukolämmön ja jäähdytyksen tuottamisesta. Scope 3 eli muut epäsuorat päästöt syntyvät esimerkiksi hankkimiemme tavaroiden ja palveluiden elinkaaren aikaisista päästöistä. Lisäksi välillisiä päästöjä aiheuttavat henkilöstömme työ- ja liikematkat, jätteiden loppukäsittely, investoinnit sekä hankitun energian tuotannon päästöt.

Kasvihuonekaasujen lisäksi liikenne tuottaa päästöinä myös pienpartikkeleita (PM) ja typenoksideja (NO_x). Kyseiset päästöt lasketaan polttoaineenkulutuksen perusteella sekä juna- että autoliikenteelle.

VR Groupin kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt vuonna 2022 olivat 277 047 tCO₂e. Päästöistä 69 018 tCO₂e syntyi käytetyistä polttoaineista ja 91 400 tCO₂e ostetuista tuotteista ja palveluista. Vuonna 2021 päästöt olivat 268 817 tCO₂e. Käytettyjen polttoaineiden osuus oli 76 364 tCO₂e ja ostettujen tuotteiden ja palveluiden 74 800 tCO₂e.

Ympäristötavoitteiden mukaan VR Groupin päästöt suoritetta kohden vähenevät 15 prosenttia vuoden 2019 tasosta vuoteen 2025. Lukuun lasketaan kaikkien Suomen liiketoimintojen suorittekohtaiset kasvihuonekaasupäästöt (scope 1 ja 2 sekä alihankintakuljetukset). Pohjolan Liikenteen biodieselin osuutta ei huomioida päästötoteutustavoitteen laskennassa, koska sen määrä on riippuvainen kilpailutuksista ja tehdyistä sopimuksista.

VR Groupin päästöt suoritetta kohden vähenivät 5 prosenttia. Vaikuttavina tekijöinä olivat erityisesti matkustajajunaliikenteen suoritteen kasvu sekä energiatehokkuuden parantamiseksi tehdyt toimenpiteet. Matkustajajunaliikenteessä päästöjä syntyi 1,5 (2,2) gCO₂e/hkm ja rautatielogistiikassa 5,7 (5,4) gCO₂e/tkm.

Energiavalinnat ja energiatehokkuuden lisääminen ovat olennaisimmat tavat vähentää päästöjä. VR Groupin Suomen toimintojen käyttämä sähkö oli kokonaisuudessaan uusiutuvalla energialla tuotettua vuonna 2022. Hankitun sähkön alkuperä on varmennettu alkuperätodistuksilla.

Uusiutuvaa kevytpolttoöljyä käytetään rautatielogistiikan asiakkaan kahdella eri tehtaalla VR Transpointin suorittamissa vaihtotöissä. Tavallisen polttoaineen vaihtaminen uusiutuvaan vähentää junien kasvihuonepäästöjä 90 %, ja se palaa fossiilista polttoainetta puhtaammin. Uusiutuvan polttoaineen osuus rautatielogistiikan käyttämän kevyen polttoöljyn määrästä on vielä hyvin pieni, mutta pyrimme laajentamaan sen käyttöä tulevaisuudessa yhteistyössä asiakkaiden kanssa. VR Group tekee muutenkin laajaa yhteistyötä yritysten kanssa erityisesti logistiikassa ympäristövaikutusten ja hiilijalanjäljen pienentämiseksi.

VR Matkustajaliikenne on kompensoinut kiskobussien ja Kolarin yöjunien polttoainepäästöt loppuvuodesta 2019 lähtien. Rataverkon sähköistämättömyyden vuoksi näillä reiteillä ei ole mahdollista ajaa sähköllä. Lisäksi VR Matkustajaliikenne kompensoi matkustajajunaliikenteen käyttämän sähkön ja dieselin tuotannosta sekä matkustajajunaliikenteen vaihtotöistä ratapihoilla aiheutuvat kasvihuonekaasupäästöt. Kompensaatiot toteutamme investoimalla päästöjä vähentäviin ja hiilinieluihin lisääviin Gold Standard -sertifioituihin vapaaehtoisen päästökaupan projekteihin, jotka ovat aurinko- ja tuulivoimalat Intiassa (GS ID: 5928 ja 5698) sekä metsityshanke Kolumbiassa (GS ID: 4221).

Pohjolan Liikenne otti vuoden aikana käyttöönsä 66 uutta täyssähköbussia. Kokonaismäärä vuoden 2022 lopussa oli 162 bussia, joka on kolmannes Pohjolan Liikenteen bussikannasta. Yhtiö saa paljon hyvää palautetta sähköbussista. Matkustaminen on hiljaisempaa ja mukavampaa, eivätkä bussit tuota pakokaasuja liikenteessä. Dieselbussien käyttämästä polttoaineesta biodieselin osuus on kasvanut koko ajan. Loppuvuodesta 2022 kaikki bussien käyttämä diesel oli biodieseliä.

VR Sverigen liikenteessä on jo useita vuosia käytetty vain fossiilitonta energiaa - sähköä, biodieseliä ja biokaasua.

Vähennämme myös kiinteistöjemme kasvihuonekaasupäästöjä. Helsingin varikon aurinkovoimala on ollut käytössä kaksi kokonaista vuotta. Vuonna 2022 se tuotti sähköä noin 757 MWh, ja aurinkosähkön tuotantoa on suunniteltu lisääväksi. Oulun varikon aurinkovoimalan kilpailutus on käynnistynyt, ja esiselvityksiä tehdään kahdella muulla paikkakunnalla. Vaihdamme vielä jäljellä olevat öljy- ja maakaasulämmitykset esimerkiksi kaukolämpöön tai maalämpöön. Imatran tavara-asemalla luovuttiin maakaasulämmityksestä liittämällä kiinteistö kaukolämpöverkostoon, jossa kaukolämpö on tuotettu kokonaisuudessaan uusiutuvalla energialla.

Kasvihuonekaasupäästöt, tCO₂e

	2022	2021	2020	2019
Fossiiliset päästöt				
Suorat päästöt (scope 1)	69 018	76,364	77 172	90 206
Muutos	-7 345	-808	-13 034	-14 006
Epäsuorat päästöt energian- tuotannosta, markkinaperusteinen (scope 2)	9 217	9,770	8 003	10 053
Muutos	-553	1,767	-2 050	-3 458
Epäsuorat päästöt energian- tuotannosta, sijaintiperusteinen (scope 2)	45 306	96,209	96 373	108 231
Muutos	-50 903	-164	-11 858	-16 659
Muut epäsuorat päästöt (scope 3)	198 811	182,683	168 548	183 032
Muutos	16 128	1,135	-14 484	18 323
Yhteensä (markkinaperusteinen)	277 047	268,817	253 723	283 291
Muutos	8 230	15,094	-29 568	859
Ostetut sertifioidut päästövähennemät	18 893	8,288	11 803	2 392
Biogeeniset päästöt (1)				
Biogeeniset suorat päästöt (scope 1)	18 104	1,318	14 200	7 883

(1) Scope 3 osalta dataa ei saatavissa (alihankkijoiden biopolttoaineet)

Muut epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 3)
päästölähteittäin, tCO₂e

	2022	2021	2020	2019
Ostetut tuotteet ja palvelut	91 400	74 800	73 900	88 800
Kalustohankinnat	12 651	15 339	9 076	8 656
Energiantuotannon muut päästöt (polttoaineiden tuotanto ja siirtohäviöt)	44 850	32 204	29 417	33 326
Alihankintakuljetukset saapuvien ja sisäisten kuljetusten osalta	1 004	1 094	1 440	1 609
Alihankintakuljetukset myytyjen palveluiden osalta	38 511	49 753	48 148	42 295
Jäte	1 325	943	1 403	1 840
Liikematkustaminen	710	622	597	1 228
Töihin matkustaminen	8 114	7 926	4 567	5 278
VR:n käyttöön vuokratut kiinteistöt (1)	245	-	-	-
Yhteensä	198 811	182 683	168 548	183 032

(1) VR:n käyttöön vuokratut kiinteistöt käsittävät VR Groupin pääkonttorin energian-
kulutuksen. Luku on raportoitu vuodesta 2022 alkaen.

Kasvihuonekaasuintensiteetti

Päästöt suoritetta kohti, yksikkö	2022	2021	2020	2019
Matkustajajunaliikenne Suomessa, gCO ₂ e/hkm	1,5	2,2	2,3	1,3
Linja-autoliikenne, gCO ₂ e/km	146,2	275,4	310	489,9
Rautatielogistiikka, gCO ₂ e/tkm	5,7	5,4	5,4	5,9
Maantilogistiikka, gCO ₂ e/tkm	43,4	45,6	46,5	-

Tunnusluvut on rajattu liikenteen käyttämän sähkön ja polttoaineen suoriin päästöihin sekä alihankintakuljetuksien polttoainekulutuksen suoriin päästöihin. Matkustajajunaliikenteen osalta tunnusluku on laskettu ilman ostettuja päästövähennemisiä. Maantilogistiikan tunnusluvussa ei ole mukana Transitar Oy:n kuljetuksia.

Liikenteen päästöt liikennemuodoittain, tonnia

Junaliikenne Suomessa	2022	2021	2020	2019
CO ₂ e	54 328	61 381	60 028	66 291
NO _x	1 295	1 447	1 389	1 474
Pienhiukkaset	26	29	28	30

Autoliikenne Suomessa

CO ₂ e	50 734	52 851	50 447	48 839
NO _x	86	106	133	233
Pienhiukkaset	1,8	2,2	2	2,3

Junaliikenteen CO₂e-päästöt on rajattu scopeihin 1 ja 2. Autoliikenteen CO₂e-päästöt on rajattu scopeihin 1 ja 2 sekä alihankintakuljetusten suoraan päästöön.

Energiatehokkuuden lisääminen

VR Group on tehnyt pitkäjänteisesti työtä energiatehokkuuden parantamiseksi. Keinoina tähän ovat olleet sähkövetoisen liikenteen lisääminen, vetokaluston uusiminen energiatehokkaammaksi, junakokojen kasvattaminen, liikenteen suunnittelun tehostaminen ja kuljettajien kouluttaminen taloudelliseen ajotapaan. Vuonna 2022 VR Group on käynnistänyt kattavan energiatehokkuusohjelman, jonka tavoitteena on tehostaa energiankäyttöä sekä saada VR:läiset ja sidosryhmät mukaan säästötalkoisiin (ks. case).

Ympäristötavoitteiden mukaan VR Groupin energiankulutus suoritetta kohden vähenee 15 prosenttia vuoden 2019 tasosta vuoteen 2025. Lukuun lasketaan Suomen liiketoimintojen suorittekohtainen energiankulutus. Tavoitteeseen on otettu mukaan myös maantielogistiikan alihankintakuljetukset.

VR Groupin energiatehokkuus suoritetta kohden parani 13 prosenttia. Matkustajaliikenteessä energiankulutus laski 36 prosenttia arvoon 85,3 (133,6) Wh/hkm matkustajamäärien yltäessä pandemiaa edeltäneet luvut. Ennen koronapandemiaa eli vuonna 2019 luku oli 92,4 Wh/hkm.

Rautatielogistiikassa suhteellinen energiankulutus nousi 4 prosenttia arvoon 47,5 (45,5) Wh/tkm. Energiategokkuuteen vaikutti erityisesti idänliikenteen alasajo ja toisaalta kotimaan raakapuukuljetusten kasvu. Kotimaan junat ovat pienempiä kuin idänliikenteen junat, ja tyhjiillä raakapuuvunuilla on korkea ilmanvastus.

VR Group on tilannut Stadlerilta 60 uutta, vanhempia vetureita huomattavasti energiatehokkaampaa dieselveturia (Dr19), jotka tulevat palvelemaan pääasiassa tavaraliikennettä. Ensimmäiset saapuivat testaukseen vuoden 2022 aikana. Testeissä varmistetaan veturin toimivuus Suomen rataverkolla. Ensimmäiset uudet veturit aloittavat kaupallisessa liikenteessä vuonna 2023. Dieselveturille on edelleen tarvetta, sillä Suomen rataverkosta on sähköistetty vasta hieman yli puolet. VR pyrkii maksimoimaan sähkövedon määrän, mutta fossiilittoman sähkön rinnalle tarvitaan jatkossakin myös muuta käyttövoimaa. Uuden veturin rakenne on suunniteltu niin, että dieselin tilalle voidaan tulevaisuudessa vaihtaa ilmastoystävällisempi energianlähde, kun markkinoille saadaan riittävän kilpailukykyisiä ja toimintavarmoja vaihtoehtoja. Lisäksi pakokaasu- ja melupäästöt ovat kyseisillä vetureilla huomattavasti pienemmät kuin vanhemmalla kalustolla.

Myös kiinteistöissä suunnittelimme ja toteutimme energiatehokkuutta lisääviä toimenpiteitä, mm. valaisinsaneerauksia. Ensimmäiset VR Groupin kiinteistöt liitettiin kantasähköverkon tasapainottamisen mahdollistamaan ns. virtuaalivoimalajärjestelmään vuonna 2020 ja uusia sähkökuormia lisätään palveluun mahdollisuuksien mukaan.

Energiankulutus, GWh

Oma energiankulutus	2022	2021	2020	2019
Polttoaineet, uusiutuvat	118,7	52,6	52,6	29,2
Muutos	66,1	-	23,4	3,7
Polttoaineet, uusiutumattomat	259,5	289,1	293,9	346,4
Muutos	-29,6	-4,8	-52,5	-56,3
Sähkö	591,5	638,3	657	730,0
Muutos	-46,8	-18,7	-72,9	-33,4
Kaukolämpö	63,4	68,1	52,6	66,0
Muutos	-4,7	15,5	-13,3	-19,0
Kaukojäähdytys	1	0,9	0,9	1,1
Muutos	0,1	-	-0,2	-0,1
Yhteensä	1 034,1	1 049,0	1 057,1	1 172,7
Muutos	-14,9	-8,1	-115,6	-105,2

Alihankkijoiden energiankulutus

Polttoaineet, uusiutuvat	0	0	0	0
Polttoaineet, uusiutumattomat	135,7	137,8	98,1	127,3

Energiaintensiteetti

Energiankulutus suoritetta kohti, yksikkö	2022	2021	2020	2019
Matkustajajunaliikenne, Wh/hkm	85,3	133,6	135,7	92,4
Rautatielogistiikka, Wh/tkm	47,5	45,5	44,7	45,4
Linja-autoliikenne, l/100 km	25,4	26,4	30,6	30,3
Maantilogistiikka, l/100 tkm	1,6	1,6	1,7	-

Maantilogistiikan tunnusluvussa ei ole mukana Transitar Oy:n kuljetuksia.

Materiaalitehokkuuden lisääminen

VR Group pyrkii toiminnassaan materiaalitehokkuuteen, jätteensynnyn ehkäisyyn ja kierrätyksen lisäämiseen. Hävikin syntyä ehkäistään ja kierrätyksen onnistumista edistetään kiinnittämällä huomiota järkeviin hankintoihin, työmenetelmiin ja työn suunnitteluun. Edistämme materiaalitehokkuutta myös tarjoamalla myyntiin kierrätyspäättökseen saanutta kalustoa.

Jätettä VR Groupin toiminnoissa syntyy erityisesti kaluston kunnossapidossa sekä junien ja kiinteistöjen siivouksessa. Ympäristötavoitteidemme mukaan nostamme kierrätysasteen 80 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Jätteiden määrä vuonna 2022 oli kaiken kaikkiaan 7 973 (14 442) tonnia, josta 41 (65) % kierrätettiin materiaalina. Jätteiden määrää vähensi ja kierrätysastetta laski se, ettei vuoden aikana kierrätetty kalustoa. Kaluston kierrätystä tehdään määräjain, ja se nostaa suhteellisesti kierrätettävän jätteen määrää. VR Group ei itse käsittele tai varastoi jätteitä, vaan toimitamme kaikki jätteet palveluntarjoajille.

VR Groupin kunnossapitoyhtiö VR FleetCare kilpailutti jätehuoltonsa vuosien 2021 ja 2022 aikana. Vaarallisten jätteiden sopimus Fortumin kanssa astui voimaan 1.10.2021 ja tavanomaisten jätteiden sopimus Remeon kanssa 1.9.2022. Uusien kumppaneiden kanssa kierrätystä ja materiaalitehokkuutta kehitetään entistä tiiviimmässä yhteistyössä.

Materiaalitehokkuuden lisäämiseksi tehdään paljon erilaisia toimenpiteitä. VR FleetCare pidentää kaluston ja komponenttien elinkaarta kunnostamalla korjausta vaativat komponentit ja asentamalla ne korjattuina takaisin sen sijaan, että komponentit vaihdettaisiin uusiin. Kaluston ja komponenttien elinkaaren pidentäminen ja optimoiminen sekä huoltojärjestelmien kehittäminen tuovat kunnossapidolle myös mahdollisuuksia liiketoiminnan kasvuun. Kalusto-saneerauksia ja peruskorjauksia tehdään myös VR Groupin ulkopuolisille operaattoreille.

Käytöstä poistetut tekstiilit, kuten vanhat työvaatteet tai makuuvaunujen lakanat, kierrätetään materiaalina. Niistä syntyy uutta tekstiilikuitua raaka-aineeksi eri teollisuuden aloille. Teetimme vuonna 2022 kumppanimme Globe Hopen kanssa käytöstä poistetuista makuuvaunun lakanoista kiertotaloustuotteita, joita kuka tahansa voi ostaa VR:n kanavista. Matkustajaliikenteessä Avecra on tehnyt vuosien varrella paljon työtä ruokahävikin vähentämiseksi, ja marraskuussa 2022 aloitimme yhteistyön ResQ Clubin kanssa hävikkiruuan myymiseksi.

Hankinnoilla on merkittävä rooli sekä materiaalitehokkuuden että päästöjen syntymisen kannalta. Yhtenä ympäristötavoitteena VR Groupilla on, että uusissa sopimuksissa kaikilta merkittäviltä toimittajilta edellytetään sitoutumista jatkuvaan parantamiseen. Tämä vaatimus on lisätty sopimus pohjiin. Hankinnoista ja toimitusketjuista on kerrottu tarkemmin kohdassa **Toimitusketjut**.

Jätteet

	2022	2021	2020	2019
Kokonaismäärä / t	7 973	14 442	13 580	13 128
Tavanomaiset jätteet	6 503	12 860	12 348	11 475
Vaaralliset jätteet	1 470	1 582	1 232	1 652

Käsittelytapa / t

Materiaalina hyödynnetyt	3 291	9 339	8 809	7 836
Energiana hyödynnetyt	4 495	4 363	3 561	4 025
Loppukäsittely	184	714	875	1 146
Kaatopaikalle	3	28	151	251
Kierrätysaste / %	41	65	65	60

Kemikaaliturvallisuus

VR Transpoint kuljettaa rautateitse vuosittain merkittävän määrän tuotanto-kemikaaleja. Kemikaaleja käytetään myös kaluston kunnossapidossa. VR Group on sitoutunut toimimaan niin, ettei sen toiminta kemikaaleja käsiteltäessä, kuljettaessa tai varastoitessa aiheuta maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Vuonna 2022 ei tapahtunut merkittäviä kemikaalivuotoja vaarallisten aineiden kuljetuksissa tai kemikaaleja käsiteltäessä.

Rautatieyrityksellä on oltava ajantasainen turvallisuusselvitys Traficom nimeämällä VAK-ratapihoilla. Turvallisuusselvitysten päivitys on jatkuva prosessi, jossa huomioidaan merkittävät muutokset toiminnassa ja kuljetuksissa. Tilannetta tarkastellaan vähintään vuosittain yhdessä rautatietojärjestelmien kanssa. Kolmella eri VAK-ratapihalla järjestettiin suuronnettomuusharjoitukset, joissa testattiin ratapihakohtaisen pelastussuunnitelman toimivuutta sekä viranomaisien ja rautatietojärjestelmien välistä yhteistoimintaa.

Mäntyharjun Kinnissä vuonna 2018 tapahtuneen ympäristöonnettomuuden jälkihoitoa jatkettiin edelleen vuoden 2022 aikana. Onnettomuudessa maahan valui 35 tonnia metyylitertbutyylieetteriä (MTBE). Pinta- ja pohjavesien sekä talouskaivojen MTBE-pitoisuuksia on edelleen tarkkailtu ympäristöviranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti. Merkityksellisiä MTBE-pitoisuuksia on havaittu enää vain aivan onnettomuusalueen lähistöllä.

VR Groupilla on hallinnassaan useita ratapiha-, varikko- ja tankkauspaikka-kiinteistöjä, joissa maaperä on vuosikymmeniä sitten pilaantunut. Näitä pilaantuneita alueita kunnostetaan nykyään vuosittain rakenteiden uusimisen, alueen rakentamisen tai käyttötarkoituksen muuttamisen yhteydessä. Vuoden 2022 aikana kunnostettiin maaperää mm. entisten konepajojen alueilla Pasilassa ja Turussa.

Ilmalan alueen hulevesien käsittelyn suunnittelua jatkettiin yhdessä Väyläviraston kanssa. Alueen hulevedet johdetaan jätevesilaitokselle. Suunnittelun tarkoituksena on löytää sopiva käsittelymenetelmä hulevesien epäpuhtauksille, jotta vedet voitaisiin johtaa sadevesiviemäriin. Viivästystä projektille on aiheuttanut vaikeus löytää sopivaa aluetta huleveden käsittelylaitteistolle.

Viranomaisien vaatimaa pohjavesiseurantaa tehtiin yhdeksässä kohteessa. Riihimäen varikolla poistettiin öljyä alueen pohjavedestä pumppaamalla.

Vuonna 2022 pilaantuneen maaperän sekä pohja- ja pintavesien tutkimiseen, kunnostamiseen ja seurantaan Kinnin ennallistamistoimenpiteet mukaan lukien käytettiin kaikkiaan 2,7 (1,8) miljoonaa euroa.

Merkittävät kemikaalivuodot

	2022	2021	2020	2019
Vuotojen määrä	0	0	3	0

Ympäristöriskit ja -mahdollisuudet sekä ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset

VR Groupin toiminnan ympäristölle aiheuttamat merkittävimmät riskit liittyvät onnettomuuksiin, jotka voivat aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista sekä muita ympäristövahinkoja. VR Groupilla on myös useita ratapiha-, varikko- ja tankkauspaikkakiinteistöjä, joissa vuosikymmeniä sitten tapahtuneet maaperän pilaantumiset edellyttävät monipuolista riskienhallintaa. Lisäksi melu- ja värinähaitoista johtuvat rajoitukset ja vaatimukset vaikuttavat heikentävästi junaliikenteen toimintaedellytyksiin.

Ilmastonmuutoksen hillitseminen edellyttää sekä energiantehokkuuden lisäämistä että päästöjen vähentämistä. VR Group on laajentanut päästölaskentaansa GHG-protokollan mukaiseksi (GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard), jotta kuva VR Groupin vaikutuksesta ilmastonmuutokseen olisi entistä kattavampi. Ympäristötavoitteiden painopiste on energiatehokkuuden lisäämisessä ja kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä.

VR Group käynnisti vuoden 2022 aikana TCFD-viitekehyksen (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) mukaisen ilmastoriskien ja -mahdollisuuksien käsittelyn. Liiketoimintariskien kartoituksessa huomioimme ensi kertaa erikseen ilmastonmuutokseen sopeutumiseen liittyvät riskit. Ilmastonmuutoksen aiheuttamat riskit junaliikenteelle ovat lähinnä sään ääri-ilmiöiden, kuten myrskyjen, tulvien ja helleaaltojen, aiheuttamat haitat liikenteelle ja rataverkolle. Ne aiheuttavat viivästyksiä liikenteelle ja lisäävät kustannuksia. Muita VR Groupin toiminnalle ilmastonmuutoksesta aiheutuvia riskejä ovat mm. energia- ja muiden kustannusten merkittävä nousu, alihankkijayhteistyön tai toimitusketjun katkeaminen sekä kaluston elinkaaren hallintaan liittyvät riskit.

Joukkoliikenteellä ja erityisesti junaliikenteellä on keskeinen rooli ilmastonmuutoksen torjunnassa. Sähköjuna on muita liikennemuotoja ympäristöystävällisempi vaihtoehto. Se tuottaa vähemmän päästöjä ja kuluttaa vähemmän energiaa kuin muut liikennemuodot. Lisäksi VR Group on jo vuodesta 2008 lähtien käyttänyt fossiilittomalla energialla tuotettua sähköä. VR Group myös kompensoi niiden matkustajajunareittiensä kasvihuonekaasupäästöt Suomessa, joilla ei voida sähkövetoa käyttää.

Rautatieliikenteelle ilmastonmuutoksen torjunta tuo uusia kasvumahdollisuuksia, kun ihmiset kiinnittävät entistä enemmän huomiota toimintansa hiilijalanjälkeen ja joukkoliikennettä suosiva asennemuutos tuo asiakkaita entistä enemmän juniin ja tavaraa siirtyy kulkemaan raiteille. Logistiikan asiakkaiden kanssa luodaan yhä enenevässä määrin yhteisiä päästöstrategioita.

Ilmastonmuutoksen taloudellisia vaikutuksia ei ole arvioitu rahamääräisesti, koska laskentaan tarvittavaa tietoa ei ole saatavilla.

Biodiversiteetti

VR Group teetti vuoden 2022 aikana alustavan selvityksen luontovaikutuksistaan. Selvityksen tuloksena löytyi joukko toimenpiteitä, joilla VR voi edistää biodiversiteettiä. Toimenpiteet liittyivät mm. hankintoihin ja toimitusketjuihin, maankäyttöön ja kiinteistöihin sekä yhteistyöhön ja vaikuttamiseen. Jatkamme työtä luontovaikutusten tarkemmalla arvioinnilla.

Muut ympäristöaiheet

VR Group tuomittiin kesäkuussa 2022 yhteisösakkoon Mäntyharjun Kinnissä keväällä 2018 tapahtuneeseen ympäristöonnettomuuteen liittyen. Muita ympäristölainsäädännön rikkomuksia ei tapahtunut vuonna 2022.

VR Group edellyttää, että sen toimittajat toimivat vastuullisesti ja noudattavat hankinnan eettisiä ohjeita, joissa toimittaja sitoutuu noudattamaan vähintään kaikkia soveltuvia ympäristölakeja ja määräyksiä sekä työskentelemään järjestelmällisesti ja ennakoivasti ympäristövastuun edistämiseksi. Toimittajien tulee myös sitoutua siihen, että heidän omat toimitusketjunsu noudattavat samoja ehtoja. Vuonna 2022 saatettiin päätökseen 16 EU-kilpailutusta. Ympäristökriteerien käyttöosuus näissä kilpailutuksissa vuonna oli 75 %, kun se vuotta aiemmin oli 17 %. Lisäys selittyy vuoden 2022 eri hanketyypeillä.

Ympäristölainsäädännön ja -säännösten rikkominen

	2022	2021	2020	2019
Rikkomusten määrä	1	0	0	0

Osuus uusista toimittajista, jotka on arvioitu ympäristökriteerien mukaisesti

	2022	2021	2020	2019
Osuus toimittajista, %	75	17	43	50

CASE

Energiatehokkuusohjelma

Vuotta 2022 leimannut Euroopan laajuinen energiakriisi, sähkön heikentynyt saatavuus ja hinnannousu koskettivat koko suomalaista yhteiskuntaa. VR Group on suuri sähkönkäyttäjä käyttäen noin yhden prosentin koko Suomen sähköstä. Kuluttamastamme sähköstä suurin osa, noin 90 %, kuluu junaliikenteeseen. Toiseksi suurin sähkönkuluttajamme ovat kiinteistöt.

Haluamme osaltamme myös auttaa yhteiskuntaa haastavassa energiatilanteessa, ja toimillamme on vaikutusta sähkön riittävyyteen ja kulutuspiikkeihin. VR Group käynnisti vuonna 2022 energiatehokkuusohjelman, jonka tavoitteena on tehostaa energiankäyttöä 5–10 %. Keinoja ovat mm. taloudellisen ajotavan edistäminen, liikenne- ja kalustosuunnittelun kehittäminen, ratapihojen energiankäytön tehostaminen sekä datan ja analytiikan parempi hyödyntäminen energiankulutuksen seurannassa. Myös sidosryhmäyhteistyö esimerkiksi liikenteenohjauksen kanssa on avainroolissa junaliikenteen energia- tehokkuuden parantamisessa.

Energiaohjelmamme tehtävänä on varmistaa, että kaikki ne keinot ja työkalut, joilla voimme vahvistaa ennakointia ja varautumista sekä hyödyntää energiansäästön mahdollisuudet lähitulevaisuudessa, otetaan käyttöön. Ohjelma ei pysähdy lyhyen tähtäimen tavoitteisiin, vaan tarkoitus on katsoa myös kauemmas. Energiaohjelman etenemisen myötä tulemmme tarkastelemaan pidemmän aikavälin toimia, joilla voimme tukea siirtymää kohti uusiutuvia energiamuotoja ja varmistaa uuden junakaluston hankinnoissa mahdollisimman energiataloudelliset ja ympäristöystävälliset valinnat.

Green Bond -raportti 2022

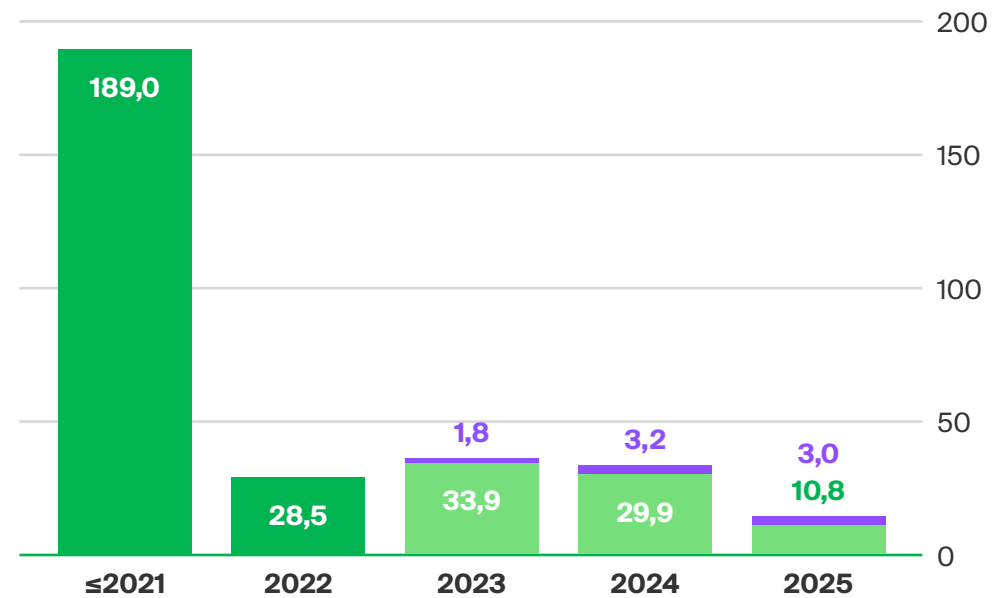
Joukkovelkakirjalainan avaintiedot ja varojen allokointi

Joukkovelkakirjalainan avaintiedot

Liikkeeseenlaskija	VR-Yhtymä Oyj
Liikkeeseenlaskijan luottoluokitus	A+ (vakaa), S&P
Vihreän viitekehysten riippumaton arvio	Tumman vihreä, CICERO
Muoto	Senior-ehdoton vakuudeton vihreä
Listaus	Nasdaq Helsinki
Nimellisarvo	EUR 300m
ISIN	FI4000523287
Joukkovelkakirjalainan luottoluokitus	A+, S&P
Liikkeeseenlaskupäivä	30.5.2022
Eräpäivä	30.5.2029
Takaisinmaksuaika	7 vuotta
Kuponkikorko	2,375 % kiinteä
Allokoimattomat tuotot	82,5 M€ / 28 %
Allokoidut tuotot	217,5 M€ / 72 %
Jälleenrahoitus	189,0 M€
Rahoitus	28,5 M€

Käytetyt kategoriat (M€)	Allokoitu	Allokoimaton	Yhteensä
Puhdas liikenne			
Sr3 Sähköveturit	217,5	74,6	292,1
Sr3 Sähköveturien raskashuollot	0,0	7,9	7,9
Yhteensä	217,5	82,5	300,0

Odotettu vuosittainen allokointi (milj. €)

- Allokoitu, Sr3 Sähköveturit
- Allokoimaton, Sr3 Sähköveturit
- Allokoimaton, Sr3 Sähköveturien raskashuollot

Green Bond -raportti 2022

Sr3:n ominaisuudet ja vaikutusanalyysi

Yhteenveto toteutuneista positiivisista ympäristövaikutuksista 2018-2022

- Sähkönkulutuksen säästö on 26 – 40 GWh riippuen käytetyistä ominaiskulutuskertoimista.
- Last mile -ominaisuus on vähentänyt päästöjä noin 655 tCO₂e.
- Energiankulutuksen ja päästöjen vähennykset sijoitettuja varoja kohden:
 - Sähkönkulutus jopa 184 MWh / milj. €
 - Päästöt 3,0 tCO₂e / milj. €

Sr3 on tehokkain ja ekologisimmin veturimme

- Teho 6 400 kW (8 700 hv).
- Last mile -ominaisuus (kaksi dieselmoottoria sähköistämättömällä rataosuudella liikennöimiseen) vähentää päästöjä.
- Noin 20 % energiatehokkaampi kuin aiempi Sr2-malli.
- Kierrätettävyyssaste 98 %.

Tekniset ominaisuudet koskien energiatehokkuutta

- Sr3:ssa on Sr2-veturia tehokkaampi jarrutusenergian takaisinsyöttö-järjestelmä, joka sähköjarrua käytettäessä muuntaa syntyvän jarrutusenergian sähköksi ja syöttää sen sähköverkkoon.
- Valmiustilan sähkönkulutus on pienempi ja hukkalämpöä kehittyä vähemmän kuin Sr2:ssa.
- Sr3:ssa on käytetty vähän sähköä kuluttavaa LED-valaisintekniikkaa.
- Mittarointi mahdollistaa energiankulutuksen seurannan ja analysoinnin.

Sr3:n energiankulutuksen analysointi

- Ensimmäiset tarkastelut valituilla junilla osoittavat jopa 20 % pienempää sähkönkulutusta Sr2-veturiin verrattuna, ja alustavan kuukausitason data-analyysin mukaan Sr3:n sähkönkulutus on keskimäärin 10 % pienempi kuin Sr2-veturilla. Kattavampi kulutusanalyysi tehdään vuoden 2023 aikana.
- Sähkönkulutus riippuu nopeudesta, junatypistä, reitistä, sääolosuhteista ja mahdollisuuksista käyttää sähköjarrua.
- Sähkönkulutuksen säästö vuosina 2018-2022 on laskettu kahdella tavalla:
 - Valmistajan ominaiskulutuskertoimilla: 26 GWh
 - Alustavasta data-analyysistä saaduilla ominaiskulutuskertoimilla: 40 GWh
- Last mile -ominaisuus on vähentänyt fossiilisen kevyen polttoöljyn käyttöä 250 000 litraa eli 2,4 GWh, mikä päästövähennyksenä on noin 655 tCO₂e (2018-2022).

Yhteiskuntavastuun
vastuullisuuslupaus

Kasvatamme yhteiskunnan hyvinvointia

Yhteiskuntavastuu

Kasvatamme yhteiskunnan hyvinvointia

VR Groupin yhteiskuntavastuun päätavoite on kasvattaa ympäristöystävällisen raide- ja muun joukkoliikenteen määrää ja osuutta kulkumuotona. VR Group mahdollistaa arjen sujuvan liikkumisen sekä teollisuuden kuljetukset, ja sitä kautta tukee asiakkaiden ja yhteiskunnan kestävä kehityksen tavoitteita. Merkittävänä yhteiskunnallisena toimijana VR Group pyrkii jatkuvasti rakentamaan yhteistyötä sidosryhmiensä kanssa tavalla, joka auttaa sekä VR Groupia että asiakkaitamme saavuttamaan kansallisia ja globaaleja tavoitteita esimerkiksi ilmaston ja energiatehokkuuden osalta.

Jatkuvan vuoropuhelun avulla edistämme vihreitä investointeja, jotka vievät yhteiskuntaa kohti kestävä kasvua. VR Groupille tärkeä teema on kestävä liikennejärjestelmän kehittäminen, niin valtakunnallisesti kuin alueellisestikin. Toimiva ratainfrastruktuuri, joka mahdollistaa kilpailukykyisen matka-ajan ja saumattomat matkaketjut, edistää matkailua, työssäkäyntiä ja yleisesti alueiden välistä saavutettavuutta. Rataverkon kapasiteettia lisäämällä ja ratoja modernisoimalla vähennetään päästöjä, lisätään työvoiman liikkuvuutta sekä tuetaan elinkeinoelämän kilpailukykyä ja koko Suomen huoltovarmuutta.

VR Groupin yhteiskuntavastuussa sosiaalinen vastuullisuus on myös keskeinen näkökulma. Juna on liikkumismuodoista tasa-arvoisin. Lähes jokaisella on mahdollisuus matkustaa junalla reilun hinnoittelun ja maantieteellisesti kattavan rataverkon ansiosta. Jopa 95 prosenttia suomalaisista asuu alle 50 kilometrin etäisyydellä juna-asemasta. Pyrimme palvelemaan hyvin kaikkia asiakasryhmiämme ja huomioimaan esimerkiksi palveluidemme esteettömyyden.

Olemme panostaneet esteettömyyden edistämisessä paljon sidosryhmäyhteistyöhön järjestäen esteettömyyttä koskevia tapaamisia yhteistyössä eri järjestöjen ja vammaisneuvostojen kanssa. Teemme jatkuvaa yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa mahdollisimman esteettömien matkaketjujen mahdollistamiseksi. Rautatieasemien esteettömyyden kehittämisen vastuutahoja on useita. Laiturialueista ja niiden staattisesta opastuksesta vastaa Väylävirasto ja dynaamisesta matkustajainformaatiosta Fintraffic Raide Oy. Asemarakennusten ja niiden välittömän ympäristön esteettömyyden kehittämisessä merkittävä rooli on kiinteistön omistajilla, joita ovat asemasta riippuen muun muassa kunnat, VR Group, yksityiset toimijat ja Senaatin asema-alueet Oy. Vuonna 2022 toteutimme Suomessa valtakunnallisen asematasojen esteettömyys-kartoituksen, jossa todettiin esteettömyystiedon olevan sirpaleista matkustajan näkökulmasta. Tulemme tämän pohjalta lisäämään sisältöä esteettömästä junamatkustamisesta ja parantamaan tiedon löydettävyyttä digikanavissamme.

Vuonna 2022 VR Group huomioi erityisesti lapset ja nuoret. Tämä oli luonteva valinta, sillä vuosi 2022 oli Euroopan nuorison teemavuosi, minkä lisäksi nuoret ovat merkittävä asiakasryhmä ja vahvasti läsnä erityisesti VR Matkustaja-liikenteen arjessa. Teimme yhteistyötä kolmen suomalaisen lasten ja nuorten hyvinvointia edistävän järjestön kanssa: Aseman Lapset ry, Nuorisotyö Raiteilla (NTR) ja Allianssi ry. NTR:n kanssa pilotoimme uudenlaista nuoriin keskittyvää konduktöörimallia lähiliikenteen junissa, ja kokeilua laajennettiin myös asemaympäristöihin yhteistyössä Aseman Lapset ry:n kanssa. Allianssi ry:n kanssa toteutimme nuorisokyselyn nuorten unelmista ja matkustamisesta.

VR Group on koko 160-vuotisen historiansa aikana tukenut suomalaisen yhteiskunnan kehittymistä ja hyvinvointia. Meille on tärkeää omilla toimillamme edistää nuorten osallisuutta yhteiskunnassa ja saada nuorten ääntä kuuluviin, mitä osaltaan ilmensi Suomen Nuorten ilmastodelegaattien pitämä puheenvuoro VR Groupin 160-vuotisjuhlassa. Juhlavuonna halusimme tukea myös nuorten luovuutta ja edistää heidän unelmiaan taiteen keinoin. VR:n 160-vuotishistoriikki toteutettiin lyhytelokuvana, jonka tuotantoon nuorten elokuvantekijöiden tiimi vahvasti osallistui. Historiikkielokuvan tuotanto oli osa VR Groupin ja elokuvafestivaali Red Carpetin yhteistyötä, johon kuuluivat myös Nuorten elokuvaleiri sekä Nuori Taide -foorumin järjestämä Galleriavaltaus Villa Artun Galleriassa Hyvinkäällä.

Järkytys Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainaan oli suuri, ja VR Group halusi osoittaa tukensa ja myötätuntonsa Ukrainalle. Mahdollistimme maaliskuusta lähtien ilmaiset matkat VR:n kauko- ja lähijunissa Ukrainan passilla matkustettaessa. Näin halusimme helpottaa Suomeen saapuvien pakolaisten matkaa ja auttaa heitä kohtaamaan läheisiään. Ukrainan kansalaisia matkusti maksutta VR:n junissa 126,8 tuhatta. Lisäksi lahjoitimme 160-vuotisjuhlavuoden merkeissä 160 000 euroa humanitääriseen apuun Ukrainassa. Lahjoitus kohdistettiin erityisesti lasten ja nuorten auttamiseen erikoistuneille avustusjärjestöille.

Valtio-omistajan edellyttämällä tavalla VR Group pyrkii toteuttamaan edelläkävijyyttä kestäväen kehityksen ja vastuullisuuden eri osa-alueilla kasvattamalla kädenjälkeämme yhteiskunnassa. VR Group haluaa myös edistää yhteiskunnallista hyvinvointia merkittävänä verojen maksajana Suomessa ja Ruotsissa sekä osinkojen maksajana Suomessa.

Yksi kolmesta VR Groupin arvosta on "Teemme yhdessä". Yhteiskuntavastuun vastuullisuuslupauksemme ja työmme sen eteen on yksi tapa, jolla arvo työssämme ilmenee. Arvo merkitsee sitä, että teemme töitä yhdessä, kuuntelemme ja opimme toisiltamme. Kutsumme työkaverit, asiakkaat ja kumppanit mukaan yhteistyöhön.

Yhteiskuntavastuun avainmittarit

Yhteiskuntavastuuseen liittyvät tunnusluvut sisältyvät vastuullisuuden muiden osa-alueiden mittaristoon ja talouden tunnuslukuihin. Tavoitetta kasvattaa sähköisen joukko liikenteen ja ympäristöystävällisen raideliikenteen määrää mitataan matkamäärien ja kuljetettujen tonnin kehityksellä. Merkittävän verojalanjäljen ja osingon Suomen valtiolle mahdollistaa kasvava, tehostuva ja kannattava liiketoiminta.

Ihmisoikeudet, korruptionvastaisuus ja lahjonnan torjunta

VR Groupissa noudatetaan eettisiä toimintaohjeita, jotka sisältävät ohjeistuksen lahjonnan vastaiseen toimintaan. Nämä ohjeet ovat saatavilla VR Groupin verkkosivuilla sekä henkilöstölle intranetissä. Jokaisen VR Groupiin kuuluvan tulee suorittaa eettisiä toimintaohjeita koskeva koulutus, ja jokainen uusi työntekijä ohjeistetaan suorittamaan koulutus työsuhteen alussa. Meillä on myös erillinen lahjonnan vastainen ohjeistus ja siihen liittyvä koulutus avainhenkilöille ja esihenkilöille.

VR Group rohkaisee henkilöstöään ilmoittamaan kaikki epäillyt väärinkäytökset ja eettisten toimintaohjeiden rikkomukset. Yhtiöllä on käytössä nimettömät ilmoitukset mahdollistava Whistleblowing-kanava epäiltyjen väärinkäytösten ilmoittamiseksi. Ilmoituskanavaan vuoden 2022 aikana tulleet ilmoitukset on käsitelty asianmukaisesti. Yhtään merkittävää korruptioon tai lahjontaan liittyvää riskiä ei tunnistettu eikä katsottu toteutuneen vuonna 2022.

CASE

VR lähiliikenteen nuorisokonduktöörit nuorten asialla

Konduktöörit ovat päivittäisessä työssään luonnostaan tekemisissä nuorten kanssa. Vuonna 2022 vastuullisuustyömme yhtenä päätavoitteena oli ottaa nuoret entistä paremmin huomioon ja kuulla heidän ääntään.

VR:n lähiliikenne pilotoi nuorisokonduktöörimallia yhteistyössä Nuorisotyö raiteilla (NTR) -järjestön kanssa. Tavoitteena on luoda mahdollisimman paljon hyviä kohtaamisia nuorten kanssa. Nuorisokonduktööri on VR:n lähiliikennekonduktööri, joka käy muun työnsä ohessa aktiivista, hyvähenkistä keskustelua nuorten asiakkaidemme kanssa. Kohtaamiset nuorisokonduktöörin kanssa tuovat VR:n lähemmäs nuoria, joille junalla kulkeminen on osa arkea. Kokemukset ja havainnot ensimmäisestä pilotista olivat niin positiivisia, että hanke sai jatkoa.

Marraskuusta lähtien nuorisokonduktöörit kiertävät osan työvuoroistaan sekä NTR:n että Aseman lapset ry:n nuorisotyöntekijöiden kanssa lähiliikenteen junissa ja asemilla. Reitti valitaan sen perusteella, missä nuoria matkustajia liikkuu, ja vuorot painottuvat ilta-aikoihin. Nuorilta olemme saaneet palautetta, että konduktöörit tuntuvat nyt helpommin lähestyttäviltä ja että heiltä uskaltaa mennä kysymään apua.

Toimitusketjut

VR Groupin hankintoja ohjaa vuoden 2019 lopulla päivitetty hankintaohje, jonka lisäksi toimintamme perustuu hankinnan strategioihin sekä toimittajahallintaa koskeviin toimintaohjeisiin. VR Groupin hankinnat olivat vuonna 2022 reilu 650 miljoonaa euroa, joka on noin 35 % enemmän kuin vuonna 2021. Hankintojen arvossa VR Sverigen osuus on mukana 1.7.2022 lähtien.

Vuonna 2020 alkaneet pandemian vaikutukset olivat vielä osittain nähtävillä vuoden 2022 hankinnoissa, minkä lisäksi vuotta 2022 leimasi erityisesti inflaation vaikutus – tämä on ollut erityisen merkittävää etenkin energiahankinnoissa. Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainaan on myös ollut osittaisia vaikutuksia hankintoihin, mutta vaikutukset tulevat kuitenkin näkymään selkeämmin tulevien vuosien hankinnoissa tilanteen pituudesta riippuen sekä VR Groupin Venäjään liittyvien toimintojen sopeuttamisen toteuduttua täysmääräisesti.

Hankinnoista pääosa kohdistui edellisten vuosien tapaan erityisesti kalusto-investointeihin niin raiteilla kuin maanteilläkin, kuljetusalihankintaan, kaluston kunnossapitoon sekä energia- ja IT-hankintoihin. VR Groupin hankinnat jakautuivat noin 4700 toimittajalle, joista reilun 30 toimittajan osuus oli yli puolet hankinnoista. Suurimmat yksittäiset toimittajat liittyivät kalustoinvestointeihin, kalustoon liittyviin hankintoihin sekä energiahankintoihin. VR Sverigen osuus on huomioitu tiedoissa 1.7.2022 alkaen.

VR Groupin suomalaisten yhtiöiden vuoden 2022 hankintojen arvosta noin 88 % ohjautui Suomeen rekisteröidyille toimittajille (luku sisältää tiettyjä manuaalisia korjauksia paikallisen vaikutuksen tarkentamiseksi). VR Sverigen vuoden 2022 hankintojen arvosta 1.7.2022 alkaen noin 98 % ohjautui Ruotsiin rekisteröidyille toimittajille (luku sisältää tiettyjä manuaalisia korjauksia paikallisen vaikutuksen tarkentamiseksi). Suomeen ja Ruotsiin rekisteröityjen toimittajien lisäksi hankinnoista suurin osa kohdistui muun Euroopan alueelle.

Hankintojen vastuullisuuden varmistamiselle olemme määritelleet prosessin, johon kuuluvat VR Groupin eettisten ehtojen hyväksyminen ja riskimaa-arvioinnit kaikkien toimittajien osalta, itsearviointitietä yli 100 000 euron vuotuisten hankintojen toimittajille, Vastuu Group -tarkistukset tilaajavastuulain alaisissa sopimuksissa sekä mahdolliset lisäselvitykset ja auditoinnit. Tämän prosessin jalkautimme myös VR Sverigeen loppuvuonna 2022.

Toimittajien tulee tuotteita ja/tai palveluja VR Groupille toimittaakseen hyväksyä VR Groupin eettiset ehdot kumppaneille. Eettiset ehdot edellyttävät käsittelevät lainmukaisuuden varmistamista, kansainvälisten pakotteiden mukaisen toiminnan varmistamista, toimittajien eettistä toimintaa, ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia sekä ympäristöä. Nämä ehdot ovat oleellinen osa VR Groupin kilpailutus- ja sopimusprosessia, jossa toimittajia edellytetään samalla varmistamaan, että heidän omat toimitusketjunsä sitoutuvat samoihin ehtoihin. Erityisalojen hankintalain mukaisissa kilpailutuksissa ESPD-lomakkeen (European Single Procurement Document eli Yhteinen eurooppalainen hankinta-asiakirja) täyttäminen on pakollista. Lomakkeella tarjoaja vakuuttaa, että poissulkemisperusteet ovat kunnossa ja vaatimukset soveltuvuudelle täytetään. Tilaajavastuulain alaisissa sopimuksissa toimittajan tulee täyttää kyseisessä laissa asetetut velvoitteet. Lisäksi sitoutamme toimittajat sopimusehdoin jatkuvaan parantamiseen ympäristöasioissa sekä vastaamaan itsearviointikyselyyn.

Toimittajien sosiaalisen vastuun arvioinnin kulmakivinä toimivat riskimaa-arvioinnit, tilaajavastuulain mukaisen toiminnan varmistaminen sekä VR Groupin eettisten ehtojen hyväksyminen, mihin sisältyvät vaatimukset ihmisoikeuksien ja työntekijöiden oikeuksien osalta. Toimittajien ympäristövastuun arviointia on avattu kappaleessa Muut ympäristöaiheet.

Lähetämme itsearviointikyselyn jokaiselle toimittajalle, jolta hankinnat ylittävät 100 000 euroa vuodessa ja joilla ei ole voimassa olevaa itsearviointitulosta. Itsearviointitulosten perusteella luokittelemme toimittajat viiteen eri riskiluokkaan, joihin perustuen toimittajalta voidaan pyytää tarvittaessa lisäselvityksiä ja/tai kolmannen osapuolen toteuttamia auditointeja. Alkuvuonna 2022 lähetimme kyselyn yli 350 toimittajalle ja niihin liittyviä lisäselvityspyyntöjä lähetimme reilulle 40 toimittajalle. Vuoden 2022 aikana voimassa olevia itsearviointituloksia oli yhteensä noin 470 toimittajalla. VR Sverigeä ei ole huomioitu vuoden 2022 itsearviointituloksissa.

Itsearviointien ja lisäselvitysten aikana tunnistimme kehityskohteita, mutta emme havainneet merkittäviä toimitusketjun vastuullisuusriskejä. Vuoden 2023 alussa niille merkittävillä toimittajilla, joilla ei ole voimassa olevaa itsearviointitulosta tai jotka ovat aiemman itsearviointikyselyn perusteella luokiteltu kahteen alimpaan riskiluokkaan, lähetämme päivitetyn itsearviointikyselyn. Itsearviointikyselyn täyttäminen vaadituin väliajoin toimii jatkossa myös edellytyksenä toimittajastatuksen säilyttämiselle.

Verojalanjälki

VR Groupiin kuuluvat yhtiöt maksavat veronsa ja lakisääteiset maksunsa paikallisten lakien ja säädösten mukaisesti. Suomen lisäksi konserniin kuuluvia yhtiöitä oli vuonna 2022 rekisteröity Latviassa, Norjassa, Ruotsissa ja Venäjällä. Verot maksettiin 30.6.2022 saakka lähes kokonaan Suomeen. 1.7.2022 toteutuneen yrityskaupan myötä konserni hankki merkittävää liiketoimintaa Ruotsista, jonka jälkeen maksuja alkoi kertyä myös Ruotsiin.

Verotuksen maakohtaisen raportin tiedot

VR Group antaa Verohallinnolle vuosittain verotuksen maakohtaisen raportin (Country-by-Country Report). Valtioneuvosto on antanut 7.6.2022 ohjeen (VN/15411/2022), jonka mukaan valtion enemmistöomisteisten yhtiöiden tulee julkaista verotuksen maakohtaisen raportin tiedot vuodesta 2022 alkaen. VR Group julkaisee tiedot ensimmäistä kertaa vuodelta 2022. Verotuksen maakohtaisessa raportissa esitetään tiettyjä verotusta kuvaavia tunnuslukuja toimintamaittain. Tietojen avulla voi arvioida, mihin maihin veroja maksetaan. Läpinäkyvä verotietojen raportointi on osa yritysvastuullisuutta. VR Groupilla on ollut toimintaa vuonna 2022 Suomessa, Ruotsissa, Venäjällä, Norjassa ja Latviassa. VR Group hankki ruotsalaisen VR Sverigen koko osakekannan 1.7.2022. VR Sverigen tiedot tytäryhtiöineen esitetään VR Groupin omistusajalta eli aikaväliltä 1.7.-31.12.2022.

VR Groupin verostrategia julkaistiin kokonaisuudessaan alkuvuodesta 2023 VR Groupin **nettisivuilla**. Verostrategiassa on kuvattu myös veroasioiden organisointi VR Groupissa.

Tiedot tilikaudelta 2022

	Suomi 2022	Ruotsi 2022	Venäjä 2022	Latvia 2022	Norja 2022	Yhteensä 2022	Yhteensä 2021	Yhteensä 2020
Tilikaudelta maksetut verot, M€								
Tuloverot	1,9	0,0	0,0			1,9	8,9	2,9
Kiinteistöverot	1,7					1,7	1,6	1,6
Työnantajamaksut (vain sotu-maksut)	4,1	17,9	0,0	0,1	0,0	22,1	4,5	4,4
Mahdolliset muut verot						0,0	0,1	0,7
Tilikaudelta tilitettävät verot, M€								
Arvonlisäverot, myynnit	212,4	13,2	-0,2			225,6	181,5	88,1
Arvonlisäverot, hankinnat	-207,4	-19,8	0,0			-227,4	-174,2	-162,6
Palkkojen ennakonpidätykset	78,6	15,0	0,0	0,1	0,0	93,7	72,6	72,1
Mahdolliset muut verot			0,0			0,0	0,0	0,7
Maksetut ja tilitettävät verot yhteensä	91,1	26,3	-0,2	0,1	0,1	117,6	95,0	7,0
Liikevaihto maittain eriteltynä, M€	954,3	151,0	1,7	0,0	0,0	1 107,0	842,0	796,9
Sisäinen liikevaihto maittain eriteltynä, M€	222,5		0,8	0,0	0,0	223,2	185,2	186,9
Tulot muilta kuin etuyhteysosapuolilta, M€	1 031,7	161,2	13,7	0,0	0,0	1 206,6	901,9	832,4
Tulot etuyhteysosapuolilta, M€	267,4	6,7	0,8	0,0	0,0	274,9	223,3	224,5
Tulosvaikutteisesti kirjattu vero, M€	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	13,0	3,7
Tulos ennen veroja maittain eriteltynä, M€	12,9	-3,1	2,6	0,0	0,0	12,4	-28,0	-86,3
Aineelliset hyödykkeet, M€	1 655,4	84,1	14,2	0,0	0,0	1 753,7	1 547,8	1 437,7
Oman pääoman kirjanpidollinen arvo, M€ (ilman kertyneitä voittovaroja)	397,5	41,1	0,1	0,0	0,0	438,8	384,3	336,4
Kertyneet voittovarot, M€	446,8	-23,4	1,4	0,0	0,0	444,8	495,5	614,4
Henkilöstön määrä (HTV maittain)	5 704	1 132	3	6	1	6 846	5 620	5 818

Tiedot konserniin kuuluvista yrityksistä

Yhtiö	Kotipaikka	Ostaminen tai hankinta	Hallinto, johto tai tukipalvelut	Palveluiden tarjoaminen osapuolille, jotka eivät ole etuyhteydessä	Konsernin sisäinen rahoitus	Osakkeiden tai osuuksien omistus	Ei liiketoimintaa kaudella	Muu	Muun liiketoiminnan kuvaus
VR-Yhtymä Oyj	Suomi	●	●	●	●	●		●	Kiinteistönvuokraus
VR Kunnossapito Oy	Suomi			●				●	Kunnossapitopalveluiden tuottaminen etuyhteisyriyksille
Avecra Oy	Suomi			●					
Oy Pohjolan Liikenne Ab	Suomi			●					
SeaRail Oy	Suomi			●					
Transitar Oy	Suomi			●					
Oy Karelian Trains Ltd (Yhteinen toiminto)	Suomi							●	Junakaluston vuokraus etuyhteisyriyksille
VR Group Sverige Ab	Ruotsi		●						
VR Sverige Ab (1.7.2022 alkaen)	Ruotsi	●	●	●		●			
VR Service Ab (1.7.2022 alkaen)	Ruotsi							●	Kaluston huolto- ja siivouspalveluiden tuottaminen etuyhteisyriyksille
VR Tåg Ab (1.7.2022 alkaen)	Ruotsi						●		
VR Östgötapendeln Ab (1.7.2022 alkaen)	Ruotsi			●					
Botnietåg Ab (1.7.2022 alkaen)	Ruotsi						●		
VR Kunnossapito Oy:n Ruotsin kiinteä toimipaikka	Ruotsi		●						
VR Norge AS	Norja						●		
VR Yhtymä Oyj:n Norjan sivuliike (NUF)	Norja		●						
LLC Finnlog	Venäjä							●	Logistiikkapalveluiden tuottaminen etuyhteisyriyksille
VR-Yhtymä Oyj:n Venäjän edustusto	Venäjä		●						
SIA VR Services Latvia	Latvia		●						

Raportointiperiaatteet ja raportin varmennus

Vastuullisuusraportin tiedot ovat aikaväliltä 1.1.2022–31.12.2022. VR Group julkaisee vastuullisuusraportin vuosittain. Raporttiin on sisällytetty kaikkien VR Group -konserniin kuuluvien tytäryhtiöiden tiedot pois lukien jäljempänä tekstissä mainitut poikkeukset. Raportti kattaa VR Groupin toimintasegmentit: VR Matkustajaliikenteen, VR Transpointin eli logistiikkaliiketoiminnan, VR FleetCaren eli kunnossapidon sekä muut toiminnot, jotka sisältävät junaliikennöinnin, kiinteistöt ja konsernipalvelut.

VR laajeni Ruotsin sopimusliikennemarkkinaa 1.7.2022 lähtien, jolloin VR Sverige tuli osaksi VR Groupia ja toimi 1.7.2022–31.12.2022 VR Matkustajaliikenteen alaisuudessa. Integraation ollessa kesken tämän raportin julkaisuhetkellä ei VR Sverigen vastuullisuustietoja ole voitu täysin integroida osaksi VR Groupin muita vastuullisuustietoja.

Turvallisuus

Turvallisuuden tunnusluvut perustuvat VR Groupin sisäisen turvallisuusraportointijärjestelmän tietoihin, ja taajuuslukuihin lasketaan mukaan VR Groupin omaa henkilöstöä koskevat tapahtumat. VR Sverigen tiedot eivät sisälly turvallisuuden tunnuslukuihin, vaan ne on ilmoitettu raportissa erikseen. Keskeisimmät havainnot VR Sverigen osalta on sisällytetty raportin tekstiosuuteen.

Asiakaslähtöisyys

Asiakaslähtöisyyden tunnusluvut perustuvat asiakaskokemusmittauksiin ja junien täsmällisyysdataan. VR Sverigen asiakaslähtöisyyden osalta päähuomiot on nostettu raportin tekstiosiossa. Mittareiden arvoja ei ole eritelty VR Sverigen osalta, sillä Ruotsissa asiakaskokemusta mitataan erikseen sopimuksittain. Vuoden 2022 lopussa VR Sverigen sopimuksia oli voimassa seitsemän kappaletta.

Työntekijäkokemus

Työntekijäkokemuksen tunnusluvut on raportoitu Suomen ja Ruotsin henkilötieto- ja palkkajärjestelmistä saatuaan dataan perustuen. Henkilömäärät on ilmoitettu henkilötyövuosina, ja henkilötyövuodet on laskettu raportointikausien keskiarvona. Suomessa raportointikausia on ollut 12 kpl (1.1.-31.12.2022) ja Ruotsissa 6 kpl (1.7.-31.12.2022). Raportilla esitetyt Ruotsin toteutuneet henkilötyövuodet ovat siten puolet täyden työvuoden luvuista.

Suomessa teimme kaksi henkilöstötyytyväisyyskyselyä vuonna 2022: maaliskuussa toteutimme laajemman kyselyn ja joulukuussa järjestimme suppeamman kyselyn. Laajemman kyselyn tulokset on raportoitu Työntekijäkokemuksen avainmittarit -taulukossa. Johtuen siitä, ettei Ruotsissa ole tehty Suomen kyselyn kanssa identtistä henkilöstötyytyväisyyskyselyä 1.7.2022 toteutuneen yrityskaupan jälkeen, on työntekijäkokemuksen mittarien ”Suositteleeindeksi” ja ”Esihenkilöindeksi” toteumat raportoitu ainoastaan Suomen osalta. Ruotsissa toteutimme kuitenkin joulukuussa 2022 suppean henkilöstötyytyväisyyskyselyn, jossa mittareina olivat työntekijöiden nettosuositteleeindeksi (engl. employee Net Promoter Score = eNPS) ja johtajuusindeksi (engl. leadership index). Kyselyn tulokset on raportoitu työntekijäkokemuksen tunnuslukutaulukon osana.

Ympäristövastuu

Ympäristöluvut kattavat VR Groupin Suomen toiminnot. VR Sverigen tiedot sisältyvät ympäristölukuihin vain, jos se on erikseen mainittu. Alihankkijoiden toimintoja koskevia tietoja ei raportoida. Ainoastaan polttoaineen kulutusluvuissa ja päästötiedoissa ovat mukana myös VR Transpointin maantielogistiikan alihankkijoiden tiedot, koska maantielogistiikan liikenne tapahtuu pääosin alihankkijoiden kalustolla. Transitar Oy:n kuljetukset eivät ole suoritteisiin liittyvistä laskentateknisistä syistä mukana maantielogistiikan energia- ja päästöttehokkuusluvuissa. Energian ja päästöjen kokonaismäärissä Transitar sen sijaan on mukana.

Ympäristöluvut perustuvat energiankulutuksen ja jätteiden osalta osin VR Groupin toimintayksiköiltä kerättyihin seurantatietoihin ja osin toimittajien raportteihin ja laskutukseen. Sähkön alkuperä ja sähköntuotannossa käytettävät energialähteet perustuvat sähkön toimittajien tietoihin.

VR Groupin kasvihuonekaasupäästöjen laskennassa noudatetaan Maailman luonnonvarojen tutkimussäätiön (World Resources Institute) ja kestävä kehityksen yritysneuvoston (World Business Council for Sustainable Development) kehittämiä Greenhouse Gas Protocol -standardeja. Laskenta on tehty noudattaen operatiivisen kontrollin rajausperiaatetta.

Päästökertoimina on käytetty hiilidioksidiekvivalenttikertoimia aina, kun niitä on ollut saatavissa. Kertoimina käytetään tuoreinta julkaistua tietoa. Päästökertoimien lähteinä ovat VR Groupin käyttämät energiayhtiöt, Energia-tilauspalvelu, VTT:n liikenteen yksikköpäästötietokanta Lipasto, globaali EU:n rahoittama Exiobase-panos-tuotosanalyysimalli sekä Iso-Britannian ympäristö-, elintarvike- ja maaseutuasioiden ministeriön (DEFRA) julkaisemat päästökerrointaulukot. Sähkön sijaintiperusteisessa päästölaskennassa ja kaukolämmön päästölaskennassa on käytetty Tilastokeskuksen julkaisemaa viiden vuoden keskiarvoa. Vaikutukset ilmaston lämpenemiseen on arvioitu ilmastopaneeli IPCC:n neljännen arviointiraportin mukaisesti (AR4 – 100 vuotta).

Pienpartikkeleiden (PM) ja typenoksidien (NO_x) laskennassa on käytetty päästökertoimina VTT:n Lipasto-järjestelmän ja Rastu-hankkeen päästökertoimia.

Yhteiskuntavastuu

Toimitusketjujen tunnusluvut perustuvat VR Groupin keräämiin ja tuottamiin tietoihin. VR Sverigen osalta tunnusluvut ovat VR Sverigen tuottamia ja niiden mahdollinen huomiointi osana VR Groupin tunnuslukuja on mainittu erikseen kussakin kohdassa.

Raportin varmennus

Tämä raportti on varmennettu rajoitetun varmennuksen mukaisesti. Varmennuksen toteutti VR Groupista riippumaton varmentaja, Ecobio Oy, joka tarkasti valittujen tietojen osalta tuottamisketjun hallintokäytännöt, johtamisjärjestelmät, raportointijärjestelmät sekä raportoitujen tietojen olennaisuuden, kattavuuden, oikeellisuuden ja vertailukelpoisuuden. Varmennuksen kriteereinä käytettiin GRI-standardia sekä GHG ohjeistoa (GHG Protocol). Varmennus toteutettiin noudattaen AA1000 varmennusstandardia, ja varmentajan ovat hyväksyneet VR Groupin johtoryhmän edustajat. VR Groupilla on käytäntönä hankkia raportille ulkoinen varmennus vuosittain, ja yrityksen johto on hyväksynyt käytännön.

GRI-sisältöindeksi

VR Groupissa vastuullisuus on osa jokapäiväistä toimintaa ja strategiaa. Vastuullisuusraportoinnissaan VR Group noudattaa valtion omistajapolitiikkaa koskevaa valtioneuvoston periaatepäätöstä vuodelta 2020 sekä ohjeistusta valtion enemmistöomisteisille yhtiöille maakohtaisten verojen raportointiin vuodelta 2022. Vastuullisuusraportin lisäksi konserni laatii vapaaehtoisesti osana toimintakertomustaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2014/95/ EU sovelletun Suomen kirjanpitolain 1336/1997 3a luvun mukaisen selvityksen muista kuin taloudellisista tiedoista. Vertailtavuuden varmistamiseksi yhtiön johto on valinnut täydentäviä kansainvälisen GRI-viitekehyksen (Global Reporting Initiative) mukaisia tunnuslukuja, jotka noudattavat GRI-standardin vaatimuksia.

Yleinen sisältö

Tunnus	GRI:n sisältö	Sijainti	Kommentit
2-1	Organisaation perustiedot	b: Toimintakertomus › Osakepääoma ja osakkeet › c: Konsernitilinpäätöksen liitetiedot › d: Toimintakertomus › Liiketoiminnot ›	a: VR-Yhtymä Oyj
2-2	Kestävyysraportoinnin kattamat yksiköt	Raportointiperiaatteet ja raportin varmennus	
2-3	Raportointikausi, julkaisutiheys ja yhteystiedot	a: Raportointiperiaatteet ja raportin varmennus b: Konsernitilinpäätöksen liitetiedot › Yleiset laadintaperiaatteet › c: 7.3.2023 d: VR Group › Info › Medialle ›	
2-4	Muutokset aiemmin raportoiduissa tiedoissa	a: Ei muutoksia aiemmin raportoituun.	Aiemmin raportoiduissa tiedoissa ei ole tapahtunut sellaisia merkittäviä muutoksia, joilla olisi kokonaisuuden kannalta merkitystä.
2-5	Ulkoinen varmennus	a: Raportin varmennus b: Riippumaton varmennusraportti	
2-6	Toiminnot, arvoketju ja muut liiketoimintasuhteet	a: Toimintakertomus › Liiketoiminnot › a: VR Group › Yrityksemme › Liiketoiminta › b: Toimintakertomus › Liiketoiminnot › b: VR Group › Yrityksemme › c: Toimintakertomus › Liiketoimintamallin kuvaus › d: Toimintakertomus › Konsernirakenteen muutokset ›	
2-7	Henkilöstö	Taulukko 2-7 Henkilöstötietoja Raportointiperiaatteet ja raportin varmennus	
2-8	Ulkoinen työvoima	Ei sovellettavissa	Ulkopuolisen työvoiman osuus VR Groupin kokonais-työvoimasta ei ole merkittävä. Kunnossapidossa työskentelee noin 200 vuokratyöntekijää.

2-9	Hallintorakenne, valiokunnat ja niiden kokoonpano	a: Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä › a: Toimintakertomus › Hallinnointi › b: Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä › Valiokunnat › c.i: Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä › Toimitusjohtaja ja johtoryhmä › c. ii, iv, vi, viii: Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä › VR-Yhtymä Oyj:n hallitus 2022 › c.iii: Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä › Hallintoneuvoston kokoonpano ja toiminta, Valiokunnat, Hallitus › c.v: Taulukko 2-9 Hallinnon toimielinten monimuotoisuus c.vi: Ei sovellettavissa	c. vi: Ei ole tunnistettu tiettyjä vähemmistöryhmiä, joiden edustus hallintoelimissä puuttuu.
2-10	Hallituksen jäsenten nimeäminen ja valinta	Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä › Hallitus ›	
2-11	Hallituksen puheenjohtajan asema	Ei sovellettavissa	Hallituksen puheenjohtaja on riippumaton yhtiöstä ja sen osakkeenomistajista.
2-12	Hallituksen rooli organisaation merkittävien kestävyysvaikutusten valvonnassa	a: Vastuullisuuden johtaminen b: Tieto ei saatavilla c: Tieto ei saatavilla	b, c: Hallituksella ei ole erillisiä prosesseja kestävän kehityksen strategian seurannassa, vaan hallitus valvoo tätä osana ylimmän johdon muuta suoriutumista.
2-13	Kestävyysvaikutusten hallinnan vastuunjako	Vastuullisuuden johtaminen	
2-14	Hallituksen rooli kestävyysraportoinnissa	Vastuullisuuden johtaminen	
2-15	Eturistiriitojen välttäminen	a: Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä › Tarkastusvaliokunta › a: Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä › Lähipiiritoimet › b: Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä › Lähipiiritoimet › b: Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmistä › VR-Yhtymä Oyj:n hallitus 2022 ›	

2-16	Merkittävien epäkohtien kommunikointi hallitukselle	a: Selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä › Sisäinen tarkastus › b: Tieto luottamuksellista	Tarkempia tietoja ei anneta luottamuksellisuuteen liittyvistä syistä.
2-17	Hallituksen kestävä kehityksen osaaminen		Vastuullisuus sisältyy osaksi toimitusjohtajan raportointia hallitukselle. Erillisiä koulutuksia ei ole järjestetty, koska hallituksen osaamistaso on ollut päätöksentekoon riittävä.
2-18	Hallituksen suorituksen arviointi	Ei sovellettavissa	Hallitus arvioi vuosittain omaa toimintaansa yhdessä ulkopuolisen konsultin kanssa, mutta erillistä GRI:n määritelmän mukaista arviointia ei tehdä.
2-19	Palkitsemispolitiikka	Palkitsemispolitiikka 2023 ja Palkitsemisraportti 2022 ›	
2-20	Palkitsemisprosessi	a: Palkitsemispolitiikka 2023 ja Palkitsemisraportti 2022 › b: Ei sovellettavissa	b: Ei äänestyksiä
2-21	Kokonaisvuosiansion suhde	Ei sovellettavissa	GRI:n määrittelemää mittaria ei ole nähty tarkoituksenmukaisena seurata.
2-22	Kestävä kehityksen strategiaa koskeva lausunto	Vastuullisuus osana liiketoimintaamme Vastuullisuustyö kantaa myös poikkeuksellisia aikoja	
2-23	Toimintaperiaatteita koskevat sitoumukset	a, b: Johtamistavan kuvaus a, b: Sitoumukset ja periaatteet a, b: Vastuullisuuden olennaiset aiheet c: VR-konsernin eettiset toimintaohjeet (Code of Conduct) › c: VR-konsernin eettiset toimintaohjeet (Code of Conduct) › c: Ympäristötoiminnan periaatteet d, e: Johtamistavan kuvaus f: Toimitusketjut f: Turvallisuustyön kehittäminen ja tiedolla johtaminen f: Ihmisoikeudet, korruptionvastaisuus ja lahjonnan torjunta	

2-24	Toimintaperiaatteiden vieminen käytäntöön	a-i, a-ii: Vastuullisuuden johtaminen a-iii: Toimitusketjut a-iv: Turvallisuustyön kehittäminen ja tiedolla johtaminen a-iv: Ihmisoikeudet, korruptionvastaisuus ja lahjonnan torjunta	
2-25	Prosessit negatiivisten vaikutusten välttämiseksi	a, b, d: Johtamistavan kuvaus c, e: Ei sovellettavissa	c: Negatiiviset vaikutukset tulevat pääsääntöisesti tietoon taulukossa Johtamistavan kuvaus listattujen kanavien ja mekanismien kautta. e: Palautemekanismeja on lukuisia, ja ne on kaikki asianmukaisesti koulutettu ja saavutettavissa. Ei ole tarkoituksenmukaista yksilöidä.
2-26	Neuvonanto eettiseen toimintaan ja palautekanavat väärinkäytösten ilmoittaminen	a-i: VR-konsernin eettiset toimintaohjeet (Code of Conduct) › a-ii: Ihmisoikeudet, korruptionvastaisuus ja lahjonnan torjunta	
2-27	Lakien ja säädösten noudattaminen	Muut ympäristöaiheet	
2-28	Jäsenyydet järjestöissä	VR Group › Yrityksemme › Toimintaympäristö › Sidosryhmät ›	
2-29	Lähestymistapa sidosryhmävuorovaikutukseen	VR Group › Yrityksemme › Toimintaympäristö › Sidosryhmät › Yhteenveto sidosryhmistä ›	
2-30	Työehtosopimukset		Kollektiivisesti neuvoteltujen työehtosopimusten piiriin kuuluva henkilöstö Suomessa 95 % ja Ruotsissa 100 %. Suomessa työehtosopimusten ulkopuolisten henkilöiden työsuhteen ehdot määräytyvät lakien ja työsuhteiden perusteella sekä erikseen sovituin osin muiden yhtiössä käytössä olevien työehtosopimusten (kuten rautatiealan toimihenkilöitä koskevan työehtosopimuksen) mukaan.

Olennaiset aiheet

GRI 3: Olennaiset aiheet

3-1	Olennaisten aiheiden määrittely	a: Vastuullisuus osana liiketoimintaamme b: VR Group › Yrityksemme › Toimintaympäristö › Sidosryhmät › b: VR Group › Yrityksemme › Toimintaympäristö › Sidosryhmät › Yhteenveto sidosryhmistä ›
3-2	Lista olennaisista aiheista	Vastuullisuus osana liiketoimintaamme

Taloudelliset tulokset

3-3	Olennaisten aiheiden hallinta	a: Vastuullisuuden olennaiset aiheet a: Turvallisuuden johtamistapa ja tarkoitus a: Asiakaslähtöisyyden mittaaminen ja avainmittarit a: Ympäristövastuu a: Yhteiskuntavastuu b: Turvallisuuden johtamistapa ja tarkoitus b: Päästöjen vähentäminen b: Kemikaaliturvallisuus b: Toimitusketjut c: GRI 2-23 Toimintaperiaatteita koskevat sitoumukset d-i: Turvallisuuden johtamistapa ja tarkoitus d-i: Turvallisuustyön kehittäminen ja tiedolla johtaminen d-i: Työntekijäkokemus d-i: Ympäristövastuu d-i: Ihmisoikeudet, korruptionvastaisuus ja lahjonnan torjunta d-i: Toimitusketjut d-ii: Johtamistavan kuvaus e-i, e-ii: Johtamistavan kuvaus e-i, e-ii: Toimitusketjut e-iii: Vastuullisuuden avainmittarit e-iv: Turvallisuustyön kehittäminen ja tiedolla johtaminen f: Johtamistavan kuvaus
-----	-------------------------------	--

Taloudelliset tulokset

201-1	Suoran taloudellisen lisäarvon tuottaminen ja jakautuminen	Taulukko 201-1 Osingot, verot ja veronomaiset maksut Toimintakertomus › Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista ›	
201-2	Ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset sekä muut riskit ja mahdollisuudet	Ympäristöriskit ja -mahdollisuudet sekä ilmastonmuutoksen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset	
201-3	Organisaation eläkesitoumusten kattavuus		VR Groupissa uusia eläkemyöntöjä annettiin vuonna 2022 137 (2021: 173) henkilölle. Näistä pysyviä työkyvyttömyyseläkkeitä oli 15 (2021: 22) ja osatyökyvyttömyyseläkkeitä 13 (2021: 18). Kuntoutustuen, eli määräaikaisen työkyvyttömyyseläkkeen, tavoitteena on palauttaa kuntoutuja takaisin työelämään. Ammatillisen kuntoutuksen osalta maksettavaa kuntoutusrahaa myönnettiin uudelleenkoulutukseen tai työkokeiluun yhteensä 72 (2021: 84) henkilölle, joilla uhka työkyvyttömyydestä oli ilmeinen. Vanhuuseläkkeelle jääneiden ikä oli keskimäärin 62,5 (2021: 62,4) vuotta ja työkyvyttömyys tai osatyökyvyttömyyseläkkeelle jääneiden osalta 60,9 (2021: 60,9) vuotta. Lisää eläkkeistä tilinpäätöksessä 2022
201-4	Valtiolta saadut avustukset	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot › Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut ›	VR on tilikaudella saanut julkisia tukia, joista merkittävimmät olivat Avecran ravintolatoiminnan saama Korona-tuki sekä useiden konserniyhtiöiden saamat kuljetusalan polttoainetuet.

Väiilliset taloudelliset vaikutukset

203-2	Merkittävät epäsuorat taloudelliset vaikutukset	Toimintakertomus › Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista › Taulukko 201-1 Osingot, verot ja veronomailet maksut
-------	---	---

Hankintakäytännöt

204-1	Paikallisten toimittajien osuus ostoista	Toimitusketjut
-------	--	-----------------------

Lahjonnan ja korruption vastaisuus

205-1	Korruptioon liittyvän riskiarvioinnin läpikäyneet liiketoimintayksiköt	Kaikki VR Groupin liiketoiminta- ja tukiyksiköt ovat mukana riskienhallinnan vuosittaisessa riskikartoituksessa. Yhtään merkittävää korruptioon tai lahjontaan liittyvää riskiä ei tunnistettu eikä katsottu realisoituneen vuonna 2022.
-------	--	--

Kilpailun vastainen toiminta

206-1	Oikeustoimet kilpailun vastaisesta toiminnasta	Vuonna 2022 ei ole ollut kesken olevia tai päättyneitä kilpailun rajoittamiseen liittyviä oikeustoimia
-------	--	--

Vero

207-1	Veroasioiden toimintaperiaatteet	Verostrategia ›	Verostrategia luotu vuonna 2022 ja julkaistu 14.2.2023
207-2	Veroihin liittyvä sisäinen valvonta	Verostrategia ›	Tax governance on osa verostrategiaa, joka on luotu vuonna 2022 ja julkaistu 14.2.2023.
207-3	Veroihin liittyvät sidosryhmäodotukset ja epäkohtien hallinta		VR Groupilla ei ole erikseen määriteltä ohjelmaa verotukseen vaikuttamiseksi. VR Group osallistuu välillisesti verotuksen edunvalvontatyöhön mm. Elinkeinoelämän keskusliiton, Paltan ja Keskuskauppakamarin jäsenyyksien kautta. Lisäksi VR Group antaa osana muuta edunvalvontatyötään lausuntoja EU-tason ja kansalliseen sääntelyyn liittyen mm. eduskunnalle sekä liikenne- ja viestintäministeriölle, esimerkkinä mainittakoon joukkoliikenteeseen kohdistettu arvonlisäveron nollaverokantaa koskeva lainmuutos 1.1.-30.4.2023.
207-4	Maksetut verot	Verojalanjälki Taulukko 2-7 Henkilöstötietoja Tilinpäätös 2022 › Konsernirakenne Tilinpäätös 2022 › Tuloverot	

Energia

302-1	Organisaation oma energian kulutus	Energiatehokkuuden lisääminen
302-2	Organisaation ulkopuolinen energian kulutus	Taulukko Energiankulutus
302-3	Energiaintensiteetti	Taulukko Energiaintensiteetti
302-4	Energiankulutuksen vähentäminen	Energiatehokkuuden lisääminen
302-5	Vähennykset tuotteiden ja palveluiden energiatarpeessa	Energiatehokkuuden lisääminen

Päästöt

305-1	Suorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 1)	Taulukko Kasvihuonekaasupäästöt
305-2	Energian epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (Scope 2)	Taulukko Kasvihuonekaasupäästöt
305-3	Muut epäsuorat kasvihuonekaasujen päästöt (scope 3)	Taulukko Muut epäsuorat kasvihuonekaasupäästöt (scope 3) päästölähteittäin
305-4	Kasvihuonekaasujen päästöintensiteetti	Taulukko Kasvihuonekaasuintensiteetti
305-5	Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen	Päästöjen vähentäminen
305-7	Typen oksidien (NO _x), rikkioksidien (SO _x) päästöt sekä muut merkittävät päästöt ilmaan	Päästöjen vähentäminen

Jäte

306-1	Jätteiden synty ja niihin liittyvät merkittävät vaikutukset	Materiaalitehokkuuden lisääminen	VR Group raportoi omassa toiminnassaan syntyvät jätteet ja niiden vaikutusten vähentämiseksi tehdyt ja suunnitellut toimenpiteet.
306-2	Jätteisiin liittyvien merkittävien vaikutusten hallinta	Materiaalitehokkuuden lisääminen	Jätetiedot perustuvat palveluntarjoajien toimittamiin raportteihin.
306-3	Syntyneiden jätteiden määrä	Materiaalitehokkuuden lisääminen	

Toimittajien ympäristöarvioinnit

308-1	Uudet toimittajat, jotka on arvioitu ympäristökriteerien mukaisesti	Muut ympäristöaiheet
--------------	---	-----------------------------

Työllistäminen

401-1	Uuden henkilöstön palkkaaminen ja henkilöstön vaihtuvuus	Taulukko 401-1 Uuden palkatun henkilöstön määrä ja vaihtuvuus
--------------	--	--

Työntekijöiden ja työnantajan väliset suhteet

402-1	Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava vähimmäis-ilmoitusaika	Uudelleenjärjestelytilanteissa noudatettava neuvottelu-aika on 2–6 viikkoa, vähimmäisilmoitusaika sekä neuvotteluoikeus on määritelty kollektiivisissa työehtosopimuksissa.
--------------	--	---

Työterveys ja -turvallisuus

403-1	Työterveyden ja työturvallisuuden johtamisjärjestelmä	Työturvallisuus
403-2	Tapaturmien tunnistaminen, riskien hallinta ja vaaratilanteiden tutkinta	Turvallisuustyön kehittäminen ja tiedolla johtaminen
403-3	Työterveyspalvelut	Työkyky ja -hyvinvointi
403-4	Työntekijöiden osallistuminen, konsultointi ja viestintä työterveydestä ja työturvallisuudesta	Työturvallisuus Turvallisuustyön kehittäminen ja tiedolla johtaminen
403-5	Työntekijöiden työterveys ja työturvallisuuskoulutus	Turvallisuustyön kehittäminen ja tiedolla johtaminen
403-6	Työntekijöiden terveyden edistäminen	Työkyky ja -hyvinvointi
403-7	Liiketoimintasuhteiden kautta suoraan organisaatioon liittyvien työterveys ja työturvallisuusvaikutusten ehkäiseminen ja torjuminen	Turvallisuustyön kehittäminen ja tiedolla johtaminen

Työterveys ja -turvallisuus

403-8 Työterveys ja työturvallisuus-
johtamisjärjestelmän piiriin
kuuluvat työntekijät

Työkyky ja -hyvinvointi

403-9 Työhön liittyvät tapaturmat

Työturvallisuus**Taulukko 403-9 Työturvallisuus lukuina****Koulutus**

404-3 Säännöllisten suoritusarviointien
ja kehityskeskustelujen piirissä
olevan henkilöstön osuus

Koko henkilöstö

Monimuotoisuus ja tasa-arvo

405-1 Hallintoelinten ja henkilöstö-
ryhmien monimuotoisuus

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2022 ›**Taulukko 2-9 Hallinnon toimielinten monimuotoisuus****Taulukko 2-7 Henkilöstötietoja**

405-2 Naisten ja miesten peruspalkkojen
ja palkitsemisen suhde

Taulukko 2-9 Hallinnon toimielinten monimuotoisuus

Suomessa käytettävät palkkausjärjestelmät perustuvat sovellettaviin työehtosopimuksiin. Henkilökohtainen sopimuspalkka suhteutetaan markkinapalkkoihin ja yhtiön muiden tehtävien palkkatasoon. Tasa-arvosuunnitelman osana tarkastellaan palkkatasa-arvoa työehtosopimusten taulukkopalkkaisten tehtävien osalta, missä vertailukelpoisten tehtävien osalta ei ole havaittu merkittäviä eroja naisten ja miesten palkkauksessa. Lisäksi sopimuspalkkaisten tehtävien osalta tullaan toteuttamaan palkkatasa-arvoselvitys (Gender Equality Analysis) vuonna 2023.

Syrjimättömyys

406-1 Syrjintätapausten lukumäärä
ja niihin liittyvät korjaavat
toimenpiteet

Ei tapauksia tunnistettu.

Toimittajien sosiaalisen vastuun arviointi

414-1	Uudet toimittajat, jotka on arvioitu sosiaalsiin vaikutuksiin liittyvien kriteerien mukaisesti.	Toimitusketjut

Poliittinen vaikuttaminen

415-1	Poliittiset tuet	VR Group ei tue poliittisia puolueita, ehdokkaita tai organisaatioita.

Asiakkaiden terveys ja turvallisuus

416-1	Tuote- ja palvelukategorioiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten arvioinnit	VR Matkustajaliikenteen tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaikutusten arviointi tehdään 100-prosenttisesti. Rautatielogistiikassa riskienarviointeja tehdään asiakaskohtaisesti yhteistyössä suurimpien asiakkaiden kanssa, joiden osuus palvelutarjonnasta on 75 %. VR FleetCaressa kalustoturvallisuuden riskienarvioinnit kuuluvat osaksi kalustoturvallisuusjohtamisjärjestelmää ja niitä on tehty kattavasti koko kalustosta.
416-2	Tuotteiden ja palveluiden terveys- ja turvallisuusvaikutuksia koskevien säännösten rikkomukset	Suomessa kirjallisten varoitusten lukumäärä turvallisuusohjeiden vastaisesta toiminnasta 13.

Markkinointi ja tuotemerkinnät

417-3	Markkinointiviestinnän säännösten rikkomukset	Ei merkittäviä rikkomuksia.

Asiakkaiden yksityisyyden suoja

418-1	Asiakkaiden yksityisyyden suojan rikkomiseen ja asiakastietojen häviämiseen liittyvien vahvistettujen valitusten lukumäärä	Ei merkittäviä sanktioihin johtaneita rikkomuksia.

2-7

Henkilöstötietoja

	2022	2021	2020
Henkilötyövuodet keskimäärin Suomessa (1)	5 704	5 581	5 698
Henkilötyövuodet keskimäärin Ruotsissa 1.7.-31.12.2022	1 132	–	–
Henkilötyövuodet keskimäärin muut maat	10	39	120
Henkilötyövuodet keskimäärin yhteensä	6 846	5 620	5 818
Muutos, %	21,8	-3,5	-3,9
Palkkasumma Suomi, M€	323,1	297,2	291,8
Palkkasumma Ruotsi 1.7.-31.12.2022, M€	57,4	–	–
Vakituisia konsernin henkilöstöstä (keskimäärin), % (2)	97	97	98,7
Määräaikaisia konsernin henkilöstöstä (keskimäärin), % (2)	3	3	1,3
Kokoaikaisia konsernin henkilöstöstä (keskimäärin), % (2)	91	92	91,9
Osa-aikaisia konsernin henkilöstöstä (keskimäärin), % (2)	9	8	8,1
Miehiä henkilöstöstä, %	81	82	81
Naisia henkilöstöstä, %	19	18	19
Henkilöstön keski-ikä, vuotta	43,2	43,2	43,1
Keskimääräinen työsuhteen pituus Suomessa, vuotta (2)	10,2	10,8	11,1
Työsuhteita alkoi Suomessa (2) (3)	962	607	464
Työsuhteita päättyi Suomessa (2) (3)	867	725	607
Kokonaisvaihtuvuus Suomessa, % (2) (3)	14,1	11	8,7

(1) Henkilötyövuosiin lisätty Searailin ja Transitarin HTV:t (2022: 17, 2021: 17, 2020: 16), joita ei puuttuvan henkilöstödatan takia ole huomioitu muissa Henkilöstötietoja-luvuissa.

(2) Luvut eivät sisällä VR Transpointin ulkomaantoimintojen tietoja.

(3) Vaihtuvuutta kuvaavissa luvuissa on mukana sekä vakituiset että määräaikaiset työsuhteet. Mittarin nimi on "Kokonaisvaihtuvuus", mutta siihen on laskettu keskimääräinen vaihtuvuus.

2-7

Henkilöstötietoja

	2022	2021	2020
Eläkkeelle jääneet Suomessa			
Vanhuuseläke Suomessa, sis. työuraeläkkeet	108	113	136
Työkyvyttömyyseläke Suomessa (4)	15	22	23
Keskimääräinen eläköitymisikä Suomessa	62,6	61,7	61,4
Sairauspoissaolot säännöllisestä työajasta laskettuna, Suomi, % (5)	4,8	4,6	4,4
Sairauspoissaolot säännöllisestä työajasta laskettuna, Ruotsi, % (5)	8,9	–	–
Tapaturmataajuus, Suomi (kaikkien työtapaturmien määrä miljoonaa työtuntia kohti)	8,6	9,2	7,6

(4) Työkyvyttömyyseläkkeelle työsuhteesta jääneet.

(5) Suomen ja Ruotsin sairauspoissaolojen laskentaperiaate on erilainen, ja luvut eivät ole keskenään vertailukelpoiset.

2-7

Henkilöstötietoja

Henkilötyövuodet maittain

	2022	2021	2020
Suomi	5 704	5 581	5 698
Ruotsi	1 132	1	0
Muut maat	10	39	120
Yhteensä, keskimäärin	6 846	5 620	5 818

Henkilöstön sukupuolijakauma

	Suomi, 2022		Ruotsi, 2022		Suomi, 2021		Suomi, 2020	
	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset	Miehet	Naiset
Vakituiset, %	78,5	18,2	56,1	13,9	79,7	17,6	80,4	18,5
Määräaikaiset, %	2,7	0,5	25,2	4,7	2,3	0,5	0,7	0,5
Kokoaikaiset, %	76,6	14,4	54,0	12,7	77,9	14,1	77,5	14,6
Osa-aikaiset, %	4,7	4,3	27,4	6,0	4,0	4,0	3,7	4,3
Veturinkuljettajat, lkm	1 133	62	260	66	1 108	59	1 150	60
Veturinkuljettajat, %	95	5	79,8	20,2	95	5	95	5
Linja-autonkuljettajat lkm	1 087	114	1 372	111	1 051	105	1 071	105
Linja-autonkuljettajat, %	91	9	92,5	7,5	91	9	91	9
Junahenkilöstö, lkm	327	283	208	208	330	264	351	262
Junahenkilöstö, %	54	46	50,0	50,0	56	44	57	43

2-7

Henkilöstötietoja

Henkilöstön ikäjakauma

	Suomi, 2022		Ruotsi, 2022		Suomi, 2021		Suomi, 2020	
	Lkm	Osuus	Lkm	Osuus	Lkm	Osuus	Lkm	Osuus
Veturinkuljettajat	1 195		326		1 167		1 210	
-29	47	4 %	27	8 %	44	4 %	58	5 %
30-49	1 049	88 %	196	60 %	1 037	89 %	1 074	89 %
50-	99	8 %	103	32 %	86	7 %	78	6 %
Keski-ikä, vuotta	40,6		44,9		40,0		39,1	
Linja-autonkuljettajat	1 201		1 483		1 156		1 176	
-29	65	5 %	36	2 %	73	6 %	63	5 %
30-49	506	42 %	668	45 %	477	41 %	515	44 %
50-	630	52 %	779	53 %	606	52 %	598	51 %
Keski-ikä, vuotta	48,8		50,1		48,4		48,2	
Junahenkilöstö	610		416		594		613	
-29	122	20 %	109	26 %	105	18 %	108	18 %
30-49	313	51 %	182	44 %	318	54 %	330	54 %
50-	175	29 %	125	30 %	171	29 %	175	29 %
Keski-ikä, vuotta	40,9		46,4		42,0		41,7	

201-1

Osingot, verot ja veronomaiset maksut (milj. €)

	2022	2021	2020
Osingot	0,0	100,0	100,0
Pääoman palautukset	40,0	0,0	0,0
Tuloverot	-0,7	0,4	2,9
Laskennalliset verot	1,6	-6,2	-8,3
Välittömät verot yhteensä	1,0	-5,8	-5,4
Rataperusmaksut	39,9	43,7	41,6
Rataverot	0,2	0,0	0,0
Rataverot ja -maksut yhteensä	40,1	43,7	41,6
Muut verot ja viranomaismaksut	0,4	0,5	0,6
Ajoneuvoverot	0,4	0,1	0,1
Liikenteen sähköverot	0,0	0,0	0,0
Polttonesteiden verot	13,4	13,7	13,1
Muu sähköverot	1,6	1,9	1,5
Energiaverot yhteensä	15,0	15,5	14,6
Valtiolle maksetut yhteensä	96,8	154,1	150,9

	2022	2021	2020
Kiinteistöverot	1,8	1,8	1,6
Eläkemaksut	59,5	51,5	42,2
Muut henkilösivukulut	30,3	11,6	7,0
Työnantajamaksut yhteensä	89,9	62,8	49,2
Arvonlisäverot (myynnit - hankinnat)	-1,4	-7,9	-74,5
Palkkojen ennakonpidätykset	93,6	72,6	72,1
Tilikaudelta tilitettävät verot	92,3	64,8	-2,3
Kaikki yhteensä	280,8	283,4	199,4

401-1

Uuden palkatun henkilöstön määrä ja vaihtuvuus

Alkaneet työsuhteet	2022		2021		2020	
	Lkm	Osuus	Lkm	Osuus	Lkm	Osuus
Miehet	670	70 %	462	76 %	328	71 %
Naiset	292	30 %	145	24 %	134	29 %
Kaikki	962		607		462	
Ikäryhmittäin						
Alle 30	363	38 %	225	37 %	156	34 %
30-50	429	45 %	288	47 %	217	47 %
Yli 50	170	18 %	94	15 %	89	19 %
Päätyneet työsuhteet						
Miehet	645	74 %	507	70 %	408	67 %
Naiset	222	26 %	218	30 %	197	33 %
Kaikki	867		725		605	
Ikäryhmittäin						
Alle 30	206	24 %	154	21 %	125	21 %
30-50	358	41 %	283	39 %	189	31 %
Yli 50	303	35 %	288	40 %	291	48 %
Kokonaisvaihtuvuus		14,1 %		11,0 %		8,7 %

Sisältää uuden palkatun henkilöstön Suomessa.

"Kokonaisvaihtuvuus" on vuoden aikana päätyneiden työsuhteiden (sekä toistaiseksi voimassa olevat että määräaikaiset) suhde keskimääräiseen henkilömäärään.

403-9

Työturvallisuus lukuina ⁽¹⁾

Työturvallisuus VR Groupissa

Kuolemaan johtaneiden lukumäärä	0
Vakavien lukumäärä	12
Vakavien taajuus (LTIF30)	1,2
Kaikkien tapahtuneiden tapaturmien lukumäärä (TRI-lukumäärä) (2)	178
TRI-taajuus	17,1
Tapaturmien päätyypit	liukastuminen ja kaatuminen
Tehdyt työtunnit	10 405 389

Ulkopuolisille sattuneet tapaturmat VR:n työpaikoilla

Lukumäärä	30
Vakavien lukumäärä	1
Tapaturmien päätyypit	liukastuminen ja kaatuminen

(1) Työtunnit lasketaan miljoonaa työtuntia kohti. Taajuuteen lasketaan mukaan kaikki VR Groupin työntekijät Suomessa. Tapaturmia seurataan suomalaisen tapaturmavakuutusjärjestelmän ja sen mukaisen tapaturmien päätös- ja korvauskäytännön perusteella.

(2) TRI = Total Recordable Injuries.

2-9

Hallinnon toimielinten monimuotoisuus

Toimielin	Lkm	Osuus
Hallintoneuvosto	12	
Miehet	7	58 %
Naiset	5	42 %
Alle 30	0	0 %
30-50	7	58 %
Yli 50	5	42 %
Hallitus	8	
Miehet	5	62,5 %
Naiset	3	37,5 %
Alle 30	0	0 %
30-50	3	37,5 %
Yli 50	5	62,5 %
Konsernin johtoryhmä	10	
Miehet	7	70 %
Naiset	3	30 %
Alle 30	0	0 %
30-50	7	70 %
Yli 50	3	30 %
Kaikki yhteensä	30	

Riippumaton varmennuslausunto

VR Groupin johdolle ja sidosryhmille

Varmennuksen laajuus ja tavoitteet

Ecobio Oy (jäljempänä Ecobio) on suorittanut VR Groupin pyynnöstä ulkoisen rajoitetun varmuuden antavan varmennustoimeksiannon, jonka kohteena ovat olleet VR Groupin Vastuullisuusraportissa 2022 esitetyt tiedot (jäljempänä "yritysvastuutiedot") raportointikaudelta 1.1.-31.12.2022. Varmennus toteutettiin kansainvälisen varmennusstandardin AA1000AS v3, 2020 (type 2) mukaisesti.

Työn laajuuteen sisältyi VR Groupin vastuullisuusraportissa 2022 esittämien tietojen kattavuuden ja oikeellisuuden varmistaminen. Riippumattoman varmennuksen tavoitteena oli arvioida:

- VR Groupin yritys vastuun olennaisten aiheiden määrittämistä, sidosryhmien osallistamista ja sidosryhmien odotuksiin vastaamista sekä yrityksen vaikutusten arviointia;
- Yritysvastuutietojen luotettavuutta ja laatua sekä raportoinnin vastaavuutta GRI-standardien raportointiperiaatteiden ja päivitettyjen vaatimuksien mukaisesti.

VR Groupin vastuu ja varmentajan velvollisuudet

VR Group on vastannut yritys vastuutietojen keräämisestä, valmistelusta ja esittämisestä sekä vastuullisuusraportin laatimisesta. VR Groupin johto on hyväksynyt vastuullisuusraportissa esitetyt tiedot.

Riippumattomana varmentajana Ecobio ei ole osallistunut raportoitavien tietojen keräämiseen tai valmisteluun riippumattoman varmennustoimeksiannon lisäksi. Ecobion velvollisuutena on esittää riippumaton johtopäätös yritys vastuutiedoista rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon mukaisesti.

Ecobio ei ole vastuussa mistään kolmannen osapuolen päätöksestä tämän varmennuslausuman perusteella.

Menetelmä ja rajoitteet

Ecobion varmennusprosessi perustuu seuraaviin ohjeisiin ja standardeihin: Global Reporting Initiative (GRI) -standardit, kansainvälinen varmennusstandardi AA1000AS v3, 2020 (type 2) sekä VR Groupin sisäiset raportointiohjeet.

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa todisteiden hankkimistoimenpiteet ovat rajoitetumpia kuin kohtuullisen varmuuden antavassa toimeksiannossa, minkä vuoksi siinä saadaan vähemmän varmuutta. Yritysvastuutietojen luonteesta ja raportoinnin menettelytapojen rajoitteista johtuen voi olla mahdollista, että kaikkia virheitä tai epäsäännöllisyyksiä ei ole havaittu. Suuren yritys kaupan integraation keskeneräisyyden vuoksi VR Groupin vastuullisuusraportti ei tässä vaiheessa kata VR Sverigen yritys vastuutietoja kokonaisuudessaan.

Tämä varmennustoimeksianto suoritettiin marraskuusta 2022 helmikuuhun 2023. Varmennusprosessi sisälsi muun muassa seuraavat toimenpiteet:

- VR Groupin johdon edustajien haastattelut yritys vastuun olennaisten aiheiden, sekä yritys vastuuseen liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien ymmärtämiseksi;
- Sovellettavien menettelytapojen arviointi olennaisten aiheiden määrittämisessä, sidosryhmien osallistamisessa ja sidosryhmien odotuksiin vastaamisessa;
- Yritysvastuutietojen keräämisestä, laskennasta ja raportoinnista vastaavien henkilöiden haastattelut;
- Yritysvastuun kvantitatiivisten tietojen keräämiseen, analysointiin ja koostamiseen käytettävien menettelyjen arviointi sekä otospohjaisten ristiintarkastusten ja uudelleenlaskentojen tekeminen;
- Tiedonkeruun sisäisten ohjeiden arviointi ja dokumentoinnin riittävyyden arviointi;
- Raportoitujen tietojen johdonmukaisuuden tarkistaminen ohjeisiin verrattuna.

Johtopäätökset

Sidosryhmien osallistaminen: VR Group käy säännöllisesti vuoropuhelua sidosryhmien kanssa ja on sitoutunut toimimaan järjestelmällisesti yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Sidosryhmien näkemykset toimivat pohjana VR Groupin vastuullisuuden olennaisten aiheiden valinnalle ja priorisoinnille.

Olennaisten yritys vastuun aiheiden määrittäminen: VR Group on määritellyt vastuullisuuden olennaiset vaikutukset ja päivittänyt yritys vastuun olennaiset aiheet huomioiden sidosryhmien näkemykset ja yrityksen merkittävimmät ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyvät vaikutukset.

Sidosryhmien odotuksiin vastaaminen: VR Groupilla on käytössään yhteistyöperiaatteet ja menettelytavat sidosryhmien odotuksiin vastaamiseksi.

Vaikutusten arviointi: VR Group on tunnistanut olennaisiin yritys vastuun aiheisiin liittyviä suoria ja epäsuoria vaikutuksia. VR Group on sitoutunut huomioimaan päätöksenteossaan toimintansa taloudelliset, sosiaaliset ja ympäristölliset vaikutukset sekä tekemään toimenpiteitä negatiivisten vaikutusten vähentämiseksi.

Yritysvastuutietojen luotettavuus

Tässä raportissa kuvattujen toimenpiteiden perusteella tietoomme ei ole tullut mitään, mikä antaisi meille syyn uskoa, ettei VR Groupin esittämät tiedot yritys vastuutiedoista eivät olisi totuudenmukaisia tai että ne eivät vastaisi aiemmin esitettyjä raportointiohjeita. aiheen olettaa, etteivät Yritysvastuutiedot anna kaikilta olennaisilta osiltaan oikeaa ja riittävää kuvaa VR Groupin yritys vastuun tuloksista, tai etteivät esitetyt Yritysvastuutiedot ole kaikilta olennaisilta osiltaan luotettavia edellä esitetyn raportointikriteeristön perusteella.

Havainnot ja suositukset

Rajoitetun varmuuden antavan varmennustoimeksiannon perusteella Ecobio esittää lisäksi seuraavat havainnot ja suositukset:

- VR Groupilla on vakiintuneet käytännöt turvallisuuden johtamiseen ja hallintaan. Turvallisuuden ja turvallisuustiedon systemaattinen hallinta ja hyödyntäminen ovat edellytyksiä turvallisuustason jatkuvalle parantamiselle. Suosittelemme turvallisuuskulttuurin kehittämistä edelleen ja ennakoivasti koko yhtymän tasolla.

- VR Groupilla on suuren yrityskaupan integraatio kesken vastuullisuusraportoinnin eri osa-alueiden osalta. Suosittelemme jatkamaan Suomen ja Ruotsin vastuullisuustyön ja yritys vastuuta koskevan mittariston ja tavoitteiden integrointia sekä yhteisen yritys vastuun johtamistavan kehittämistä.
- VR Group päivitti vastuullisuuden olennaiset aiheet vuoden 2022 lopussa ja tunnisti tarpeen tuoda selkeämmin esille vastuullisuuden strategiset prioriteetit. Suosittelemme jatkamaan vastuullisuusraportin kehittämistä päivitettyjen olennaisten vastuullisuusaiheiden pohjalta ja huomioimaan kaksoisolennaisuuden periaatteen sekä muut tulevat yritys vastuun lainsäädäntövelvoitteet myös olennaisten aiheiden ryhmittelyssä.
- Päivitettyssä olennaisuusanalysissä nousi uutena asiana esille luonnon monimuotoisuuden tukeminen. Suosittelemme jatkamaan luontovaikutuksista tehdyn alustavan selvityksen lisäksi työtä luontovaikutusten tarkemmalla arvioinnilla ja menettelytapojen kehittämisellä. Suosittelemme harkitsemaan jo olemassa olevien ja valmisteltavien viitekehikoiden käyttöä, kuten tieteseen perustuvat luontotavoitteet (science based targets for nature), päivitettävänä oleva biodiversiteettiä koskeva GRI-standardi sekä eurooppalaisen kestävyysraportointistandardin biodiversiteettiä koskevat tiedot.

Varmentajan riippumattomuus ja pätevyys

Ecobio on riippumaton kestävän kehityksen asiantuntijayritys, jolla on yli 30 vuoden kokemus kestävän kehityksen palveluista. Ecobion varmennuksesta vastaavat asiantuntijat ovat ammattitaitoisia ja kokeneita yritys vastuutietojen varmentamisessa, ja heillä on hyvä tietämys toimialaan liittyvistä yritys vastuun ja kestävän kehityksen kysymyksistä.

Ecobiolla ei ole taloudellisia riippuvuuksia VR Groupista tämän toimeksiannon ulkopuolella, jotka vaikuttaisivat riippumattomuuteen. Ecobio on suorittanut toimeksiannon itsenäisesti ja ilman eturistiriitoja.

Helsingissä 23. helmikuuta 2023

Ecobio Oy

Taru Halla

Toimitusjohtaja

Terhi Valtonen

Johtava konsultti

VR GROUP

Vastuullisuusraportti 2022

7.3.2023